

Iz Rima
zelena luč
za regulacijski
načrt tržaškega pristanišča ✈ 4

Na goriškem
festivalu èStoria
predstavili knjigo
Milice Kacin Wohinz
v italijanskem
prevodu ✈ 15

Škedenjska šola trideset let
z imenom Ivana Grbca

Primorski dnevnik

SOBOTA, 22. MAJA 2010

št. 120 (19.827) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Znanje je moč, ki nalaga odgovornost

MARTIN BRECELJ

Človek zdaj zna pri živem organizmu izdelati nekako to, kar je v računalniku programska oprema (software). Ko bo znal pri živem organizmu izdelati še tisto, kar je v računalniku strojna oprema (hardware), bo v stanju proizvajati žive organizme v celoti. Ta primerjava nam lahko priskoči na pomoč, ko skušamo razumeti pomen najnovejšega dosežka ameriškega genetskega inženirja Johna Craiga Venterja, ki je s svojo ekipo uspešno sintetiziral genom in ga vgradil v celico, kateri so poprej odstranili lastni genom. Kot poroča revija Science, se celica z umetnim genomom normalno razmnožuje, tako da smemo govoriti o rojstvu prve umetne oblike življenja.

To je prelomen dogodek v zgodovini znanosti in še zlasti tehnologije. Res je, da so genetski inženirji v zadnjih desetletjih že znali manipulirati genome z odstranjevanjem in vgrajevanjem posameznih genov oz. genskih sklopov ter so na tak način ustvarjali nove oblike življenja. A odslej bodo mogli to delati veliko bolj suvereno. Nove oblike življenja bodo proizvajali nekako tako, kot že proizvajamo stole, avtomobile, televizorje in katerikoli drug industrijski izdelek. Za zdaj bodo še potrebovali žive celice kot surovino, v doglednem času pa bodo verjetno premagali tudi to omejitvev.

Človeško znanje in s tem moč sta se torej spet pomembno okrepili. Človek vse bolj postaja soustvarjalec lastnega okolja in naposled tudi samega sebe. Ob tem pa se vse bolj pereče postavlja vprašanje, kako bo človek uporabljal to svojo povečano moč. Kaj pa če bo vse to odprlo pot novim in vse hujšim oblikam teptanja človeškega dostojanstva? Kaj pa če bo vse to ogrozilo razvoj in sam obstoj življenja na Zemlji?

Po nazorih skrajnega ekološkega gibanja Mati Zemlja - Gaja je človek »rak našega planeta«. Človekova moč je sama po sebi pogubna, saj je moč bolezn. Za obvarovanje življenja bi se zatorej moral človek samožrtvovati. Bolj razširjeni so antimodernistični pogledi, po katerih ni potrebno odpraviti človeka kot takega, ampak ustaviti razvoj in uporabo tehnoloških ter sploh vse tisto, čemur pravimo »modernizacija«. Obstaja pa še tretji sklop nazorov, v katerem se glavnina ljudi najlažje prepozna in ki sloni na upanju, da je vendarle mogoče človeški razvoj uskladiti z zahtevami življenja in samega človeka. Drugače rečeno, prizadevati si je treba za trajnostni razvoj. A to zahteva spoštovanje principa odgovornosti, kot je učil nemški mislec Hans Jonas.

ITALIJA - Ameriški podsekretar Brauer kritiziral Alfonzov zakonski osnutek

ZDA: Prisluihi so nujni za učinkovite preiskave

Demonstracija pred sedežem poslanske zbornice v Rimu

TRST - Unescov dan svetovne kulturne raznolikosti

V imenu raznolikosti

V Narodnem domu debata Kako nas vidijo drugi - V Devinu Boris Pahor in Predrag Metvejević

RIM - Tudi ameriška vlada se je izrekla proti spornemu zakonskemu osnutku italijanskega pravosodnega ministra Alfana o prisluihih. »Italijanska zakonodaja je bila doslej zelo učinkovita. Ne bi radi videli, da bi se zgodilo kaj takšnega, kar bi preprečilo, da bi italijansko sodstvo še naprej delalo z dosedanjjo učinkovitostjo,« je včeraj v Rimu povedal ameriški podsekretar za boj proti organiziranemu kriminalu Lanny A. Brauer. Pred sedežem poslanske zbornice pa je bila včeraj popoldne demonstracija proti osnutku.

Na 5. strani

SKGZ in nevarnost
zaostritve krize

Na 3. strani

SDGZ za informiranje
podjetnikov iz SLO

Na 4. strani

Pokrajina Trst
predstavila čezmejne
razvojne projekte

Na 6. strani

Maj 1945: dnevnik
Bruna Trampuža

Na 9. strani

V Tržiču si je
poškodoval roko
tržaški delavec

Na 16. strani

V Doberdobo bodo
obnovili vodovod

Na 14. strani

Gostilna Makorič

Orehovlje 31, 5291 Miren
tel. 00386(0)5/30-54-394

Ponedeljek in torek zaprto

Vabimo Vas na mesec
špargljevih specialitet.

Nudimo mesne
in ribje specialitete
v prenovljenih prostorih.

Na razpolago
imamo letni vrt
z otroškimi igrali.

Zlatarna Tul

Urnik:
od torka do sobote
9.00 - 15.30
non stop

Boljunec - na Trgu
tel. 040.228092

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Ciklus seminarjev

**KRIZA:
KAKO NAPREJ?**

**dan, 22.05.2010,
10.00**

Tumova dvorana (Kbcenter)
Korzo Verdi 51 - Gorica

Matija Gergolet

Analist pri
Goldman & Sachs

www.slovik.org

info@slovik.org

SLOVENIJA TA TEDEN

Granitne kocke za streznitev

VOJKO FLEGAR

Devet lažje poškodovanih policistov, enajst kaznivih dejanj, enaintrideset priprtih, petinšestdeset kršitev javnega reda in miru ter nešteto razbitih šip na oknih in vratih zgradbe parlamenta - številčna bilanca srednjih študentsko-dijaških demonstracij v Ljubljani je (navzlic vsemu) razmeroma znosna, toda pretežni del slovenske javnosti je vendarle v šoku. Prvič sploh se je ta teden namreč zgodilo, da so se organizirani poulični protesti sprevrgli v divjanje, izgrede in razbijanje - nova »kakovost«, s katero imata, kot so pokazali prvi odzivi, slovenska politika in družba nemalo težav.

Prvo večje spomladansko zbiranje na ulicah in trgih, kakršna je lani decembra napovedal opozicijski vodja Janez Janša, se je potemtakem končalo z izgrede pred poslopjem, ki velja za hram demokracije. Z granitnimi kockami razbito pročelje in okna parlamenta so poslanci vseh strank nemudoma in soglasno obsodili kot vandalizem in zanj zahtevali odgovornost organizatorjev demonstracij, krovnih študentske in dijaške organizacije Slovenije. Nihče od tistih, ki so bili notri očitno niti za trenutek ni pomislil, ali niso nekateri med tistimi iz večtisočglave množice zunaj samo preveč »dobesedno« razumeli tistega, čemur (vse) v Sloveniji pravimo parlamentarna politika. Osuplost in zgroženost nad prizori, kakršnih je bilo v zadnjem času veliko predvsem iz Grčije, sta bila tolikšna, da vsaj prvi hip dogajanja niso bili v širši družbeni kontekst sposobni umestiti niti mediji. Pa bi ga lahko, kajti tisto, kar se je zgodilo pred parlamentarnim poslopjem, je bilo z alkoholizirano dijaško in študentsko mladežjo ter običajnimi (no-

gometnimi in drugimi) huligani vred v bistvu samo »nadaljevanje politike z drugimi sredstvi«.

Na kratko, obe omenjenimi organizaciji sta dijake in študente k protestu pozvali zaradi vladnega predloga zakona o malem delu, s katerim se je vlada namenila regulirati divje razraščeni trg občasne delovne sile. V poldrugem desetletju so se nekdanji študentski servisi, organizacije za posredovanje priložnostnih del dijakom in študentom (s čimer mnogi sfinancirajo študij), spremenili v zasebna dobičkonosna podjetja, ki so z dobički iz koncesnin in drugih prihodkov (skupni promet vseh je nekako 300 milijonov evrov) postala tudi razmeroma pomemben vlagatelj na trgu nepremičnin, v turizmu in celo nekaterih industrijskih panogah. Na drugi strani podjetja študentsko delovno silo pod ugodnimi davčnimi pogoji najemajo raje kot brezposelne, tako imenovane napotnice, na podlagi katerih so podjetja izplačevala zaslužek študentom, pa so že dolgo časa iskano blago na »sivem« trgu tako med delodajalci kot delojemalci.

Z novim zakonom hoče vlada omejiti študentsko delo na določeno število ur letno, poleg tega pa neobdavčene pustiti samo zaslužke do nekako 300 evrov mesečno. Regulacija bi prizadela največ tretjino študentov, po nekaterih ocenah celo samo desetino, saj je pretežna večina že doslej delala manj ur na leto oziroma zaslužila manj od omejitve. Zelo pa bi nova ureditev (po kateri bi bilo, mimogrede, občasno delo po enakimi pogoji dostopno tudi upokojemcem in brezposelnim) prizadela študentske servise oziroma

podjetja za posredovanje dela, saj bi se jim znižala koncesnina, poleg tega pa bi se morala preoblikovati v neprofitne organizacije. Demonstracije, na katerih je sodelovalo kakšnih deset tisoč ljudi, so bile tako v resnici organizirane lobistično, sodelujoči pa izkoriščeni kot »živi ščit« v obrambi oligopolnih dobičkov.

A če je študentska organizacija s svojimi kapitalskimi botri hotela z demonstracijami zavarovati posamični interes, pravzaprav ni počela kaj bistveno drugega kot vsakodnevno počnejo politične stranke. Te praviloma res ne organizirajo demonstracij (in še manj na njih mečejo granitne kocke), nanje ni mogoče tako zlahka pokazati s prstom (in izgrede odpeljati v marici), a saj jim tega tudi ni treba. Imajo pač piarorce, ki znajo posamične interese zaviti v glasno šumeče celofane »širšega« če že ne kar javnega ali celo nacionalnega interesa, odvjetnike in lobiste, če ne že kar neposredno pisce zakonov in tako dalje. Logika pa je enaka: cilj je treba doseči po bližnjici in ne glede na stransko škodo.

Z granitnimi kockami so dijaške in študentske demonstracije postale popoln polom za organizatorje, hkrati pa so te prav zaradi njih postale družbeno relevanten dogodek. Nepričakovani in neartikulirani izgrede pričajo, da mora biti nekaj hudo narobe, ne glede na to, kdo je kocke metal: morda »zmanipulirani in alkoholizirani«, a »pravi« študenti in dijaki ali morda kakšni nogometni huligani ali drugi »profesionalni razbijaci«. In kakor so kocke letele na slepo, tako tudi slovenska družba in politika ne vesta, kam naj bi država šla, kaj hoče in kako to doseči.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Učenje

V naši narodni skupnosti vse pogostejše razpravljamo v najrazličnejših režijah o šoli in si o njej zastavljamo razna vprašanja. Odgovori so različni. Enotnih rešitev in usmeritev še nismo dobili. Interesi v skupnosti so raznoliki in zaradi tega naj bi še ne bil mogoč najmanjši skupni imenovalec. Veliko je razprav o reformi, ki jo uvaja italijanska država, veliko je strahu za delovna mesta, neznanj o novih učnih smereh, veliko je pomislekov o številu dijakov, ki naj bi te smeri obiskovali, glede na relativno majhno skupno število učečih se. Nekateri na šolo gledajo kot na inštitucijo, ki naj s svojimi specifičnimi prijemi in tehnično-znanstvenimi usmeritvami zagotavlja dijakom zaposlitev, drugi pa bi raje videli šolo, ki bi izoblikovala široko mislečega človeka humanističnega kova. Odpirajo se dobi primerno nova vprašanja, naša skupnost lebdi med tem, kar je bilo in tem, kar naj bi bilo, med mednarodno zakoličenimi narodnostnimi pravicami in hrepenenjem po odpiranju globalnim možnostim. Mnogi imajo za ideal po izvoru slovenske ljudi, ki so prodrli v širšem svetu (se mu odpri?) in je sedaj njihov prestiž, sicer manj narodno obarvan, vendar širši. Pravzaprav ni to nič novega: že ob srečanju z Louisom Adamičem so se podobni krči (o uporabi jezika) pojavljali v slovenskem pesniškem velikanu Otonu Župančiču.

Tudi v Sloveniji se sprašujejo o šoli in po nekaterih mnenjih naj bi uspeh družbe ne smel biti odvisen od razdelitve na naravoslovje in humanistiko ter družboslovje, kajti uspeh je odvisen od njihovega povezovanja. Bistveno pa naj bi bilo tudi, da bi bili znanstveniki sposobni zapletene stvari razložiti na preprost način. Vse preveč podrobnega razlaganja in neuporabnega znanja je zaviralno. Včasih, ko si država izbere določen cilj, lahko omeji študijsko izbiro dijakov in študentov tako, da promovira smeri, ki jih sama želi, zmanjša možnost za druge (katerih sama noče) in uporablja tudi finančni pritisk za doseg svojih ciljev. Osnovna človekova svoboda pa bi morala biti v možnosti, da postane to, kar sam želi biti. Seveda ob spoštovanju kulture odnosov, ki jo vse pogostejše (tudi) v šoli pogrešamo.

Če opustimo za trenutek vse objektivne okoliščine, o katerih navadno razpravljaja naša narodna (ali le še jezikovna?) skupnost, se lahko neobremenjeno vprašamo, kakšna naj bi bila idealna šola? Mnogi stavijo na model severnih, zlasti skandinavskih držav. Kaj delajo drugi. Skandinavski vzor postavlja v središče šolskega zanimanja interese, naravne danosti in potrebe otrok in se zaradi tega nič več ne ukvarja s temo »otrokove pravice«.

Ob odgovoru na vprašanje, kakšna naj bo šola za naše otroke, moramo najprej spoznati, kako se otrok uči. Nekateri preučevalci so prepričani, da prihaja osnovni odgovor na to vprašanje iz časa, ko je človek živel v skupini in so manjši otroci iskali in dobili zaščito pri večjih ter se od njih navzemali znanja. Ker se razvoj posameznika zrcali v razvoju vrste, naj bi torej dandanašnja človeška inteligenca podedovala tisti način učenja, ki jo je med razvojem zaznamoval, in skozi tako učenje lahko dosega največje uspehe. Otroci se torej učijo v največji meri od otrok. Spodbuda za učenje prihaja od dejavnega učenja in podajanja znanja starejših otrok, saj se od njih mlajši in v znanju šibkejši učenci učijo najbolj sebi primerno in brez strahu. Človek se uči preko izkušenj, s prikazovanjem in navzemanjem znanja in tudi s pomočjo napak. Učitelj mora izžarevati simpatijo in ljubezen do učenca, kajti strah in nasilje učenje ši-

bita. Otrok od »sovravnosti« ne pričakuje nič dobrega. Fizično in psihično nasilje zmanjšata učenčeve spodobnosti do 20%, medtem ko pozitivno čustvovanje spodbuja v možganih nastajanje endomorfina, ki ga poznamo tudi pod imenom »hormon sreče«. Za primerno učinkovito učenje in izvajanje znanja je pomembna tudi ustrezno razvita fina motorika. Tej pomagajo gibanje, igra, glasba, kajti učenje je tem bolj učinkovito, čim več čutov je pri njem soudeleženih. Za trdno znanje je zelo pomembna zadostna količina spanja. Spanje je zlasti pomembno za to, da otrok lahko izkušnje, ki jih je doživel, v sebi predela. Pred spanjem pridobljeno znanje si bodo otroci bolje zapomnili. Raziskave so celo pokazale, da se je tam, kjer so premaknili začetek pouka z 8. na 9. uro, izboljšala tudi stopnja spodobnosti koncentracije in pozornosti. Tudi jezika se otroci učijo postopoma, po fazah in najpomembnejša za učenje jezika so leta do 5. rojstnega dne, ko so otroci sposobni sočasnega učenja več jezikov hkrati. Osnova za katerokoli učenje pa je branje, ki znanje utrjuje. Bralna spodobnost ne pomeni gladkega branja, pač pa sposobnost razumevanja pomena in smisla tistega, kar beremo. Prebrano znamo razvrstiti, usmeriti in pravilno uporabiti. Ne smemo nikoli pozabiti, da je v končni fazi navzemanje znanja vedno individualno in daje človeku zadoščenje kot nekakšna nagrada.

Tako je idealna šola po skandinavskem modelu tista, ki je zavajna in omogoča učenčemu, da se učijo po svojih sposobnostih in zmogljivosti. Taka šola upošteva nevrofiziološke značilnosti svojih učencev, uporablja znanje v skupnosti tako, da upošteva tudi navzemanje družbenih večšin, učenci se učijo drug od drugega in skupaj neprisiljeno in radoživno zaradi svoje prirojene želje po znanju in svoje radovednosti. V taki šoli se spodbuja posameznikove nagnjenosti. Šola, ki je idealna, uči, kako človek razmišlja. Ni najbolj pomembno, da si nekaj zapomniš, pač pa kako to narediš in tvoje osebnosti izkušnje. Učitelj in učenci si skupaj prizadevajo v isto smer. Ko otrok zaključi svojo učno pot v idealni šoli, ve za kaj je nadarjen.

Vendar pa taka vrsta šole potrebuje povsem otroku primerno in prijazno učno okolje. V njej mora prevladovati vzajemno spoštovanje in priznavanje drug drugega. Nikjer ne sme biti prostora za strah in nasilje. Učitelji otroku pomagajo pri učenju in ne učijo odmaknjeno, saj so otroku v prvi vrsti prijatelji. Vsakemu učitelju je na takoli šoli na razpolago strokovni sodelavec, ki pomaga pri ocenjevanju otroka. Ob tem pa še socialni delavci, specialni pedagogi, psihologi in drugi, ki pridejo v poštev zlasti takrat, ko gre za teže učljive učence. V idealni šoli lahko vsak otrok izbere sam svojega učitelja. Take vrste šola je namreč, nima več kot 150 otrok, vsak pozna vsakogar, tako da je učiteljev odnos do učenca individualne vrste. Učilnice so v posebnih prostorih in jih oblikujejo sami učenci. Pouk je po stopnjah, vendar je naravnan tudi praktično. Učni jezik je eden, vendar imajo otroci različnega maternega jezika pravico do dodatnega pouka v svoji materinščini. Na najvišji vrednostni stopnji je branje. Po možnosti pa vodijo na šoli tudi pouk spretnosti, ki upoštevajo še druge elemente, npr. gibanje, glasbo in upoštevajo tudi druga čutila. Ocene znanja pridejo v poštev šele v višjih razredih (8. in 9.). (jéc)

ODPRTA TRIBUNA

Malo delo, veliki protesti

Neredi, s katerimi so se v sredo zaključile sicer dokaj umirjene študentske demonstracije v Ljubljani, so nedvomno posledica politike trde roke, ki jo je slovenska vlada uvedla tudi v zvezi s predlogom zakona o malem delu. Od vsega začetka je dala namreč vedeti, da bo šla svojo pot in zato je bil dialog s Študentsko organizacijo Slovenije (ŠOS), Dijaško organizacijo Slovenije (DOS), sindikati in upokojenci, dejansko nemogoč.

Predlog zakona o malem delu bi naj po mnenju ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) rešil problem brezposelnosti, upoko-jencem z nizko pokojnino bi naj dal možnost za dodaten zaslužek, ob tem pa bi uredil tudi študentsko delo, ki je danes preraslo v veliko izkoriščanje - s strani delodajalcev, za katere so mladi delavci cenovno zelo ugodna delovna sila, in s strani dijakov ter študentov, ki s svojim delom predstavljajo nelojalno konkurenco tistim, ki na trgu dela iščejo zaposlitev. Po mnenju ŠOS predlog zakona ni prava rešitev predvsem zato, ker socialnega položaja slovenskega študenta ne urejuje celostno, minister Svetlik (MDDSZ) pa že napoveduje druge boleče ukrepe, kot npr. ukinitve tako državnih štipendij za vse mladoletne kot tudi otroških dodatkov za vse starše polnoletnih dijakov. Vsem šolajočim in študirajočim se sicer obljublja štipendije, ni pa znano, iz katerih virov jih bodo črpali in koliko bodo znašale.

Že površna analiza medijskega poročanja o sredinem dogajanju jasno kaže na dejstvo, da poteka v slovenski javnosti močna gonja proti ŠOS, za katero stojijo - poleg vlade, za katero so študentje v pogajanjih v zvezi z ureditvijo visokošolskih in socialnih

politik trn v peti - predvsem podmladki političnih strank, saj bodo ti v primeru uvedbe omenjenega zakona pridobili del subvencij, ki so zdaj namenjene študentskim organizacijam in klubom. Med vsemi je to najbolj zaskrbljujoč podatek, saj se tako Slovenija podaja v načrtno politiziranje civilne družbe, v kateri so aktivne nevladne organizacije in med njimi ŠOS.

Študentsko delo je danes, ko Slovenija nima urejenega področja štipendiranja, pomemben socialni korektiv: dve tretjini študentov si brez njega namreč ne bi mogli privoščiti študija. Nov zakon pa dopušča na teden zgolj 14 delovnih ur, in sicer po urnih postavkah med 3,5 in 8 evrov. Po najbolj uveljavljeni urni postavki, ki znaša 4 evre, bi študentje tako zaslužili le 224 evrov na mesec. Študentskim iskalcem malega dela se bodo v prihodnosti pridružili tudi brezposelni, upokojenci in tujci, kar pomeni, da se bo za vse manjšo ponudbo na trgu potegovalo vsaj trikrat več ljudi. Sindikati zato že opozarjajo, da bo v Sloveniji močno poraslo delo na črno.

ŠOS skrbi za ponudbo občutljivih dejavnosti, z njeno postopno ukinitvijo pa bi morali študentje isto ponudbo iskati na trgu, kjer je že zdaj bistveno dražja in zato njim nedostopna. To je dodaten razlog, zaradi katerega bi si študij lahko privoščili le premožnejši. In če pomislimo, da nov zakon predvideva omejevanje študentskih organizacij kot avtonomnih institucij, potem lahko v prihodnosti odmislimo tudi kakršno koli obliko pogajanja za boljše socialne pravice najmlajših generacij. Sredina reakcija zato ne čudi, čeprav ostaja vredna obsodbe.

Mitja Tretjak

BENEČIJA V občini Neme komisarska uprava

Po manj kot enem letu se je zaključil mandat uprave župana Nem Danila Gervasija, ki je bil za župana izvoljen na lanskim volitvah 6. in 7. junija. Prejel je 54,56% glasov (149 več kot njegov tekmeč Walter Tosolini), zdaj pa bo občina zaradi istovrstnega odstopa večine svetnikov (7 na 13) do predčasnih volitev prešla pod komisarsko upravo.

Ob štirih predstavnikih opozicije občanske liste Načrt za Neme so odstopili tudi trije svetniki večine, ki pa so pred kratkimi ustanovili svojo samostojno skupino, a so županu zagotovili zunanjo podporo. Očitno so se kmalu premislili in se odločili za odstop, kot razlog pa navedli težave pri izvajanju volilnega programa. Opozicijski svetniki pa so svoja mesta v občinskem svetu zapustili zato, ker so presodili, da župan Gervasi nima potrebne večine, da bi še naprej nemoteno in učinkovito vodil občino.

Gervasi, kateremu sta že izrazila svojo solidarnost župana Tipane Elio Berra in Barda Guido Marchiol, je z grenkobo komentiral, da je odstop sedmih občinskih svetnikov izraz pomanjkanja občutka za institucije, saj to pomeni, da bo občina dejansko eno leto blokirana, kar bo gotovo imelo izredno negativne posledice. Prehod Nem pod komisarsko upravo pa ne bo pogojeval storitev, ki jih nudi medobčinsko združenje Tipane, Barda in Nem, ki so ga ustanovili marca 2007 in na čelu katerega so prav Neme. (NM)

MANJŠINA - Delovni občni zbor krovne zveze

SKGZ sprejela prvo večjo skupino posameznih članov

Spet poziv za nov sistem financiranja in organiziranosti manjšinskih ustanov

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza je na letnem občnem zboru, ki so se poleg vodstva krovne organizacije udeležili predstavniki vseh včlanjenih ustanov in organizacij, izpostavila potrebo po nadaljevanju iskanja najprimernejših poti pri odpravljanju tako finančnih kot vsebinsko-organizacijskih težav znotraj slovenske narodne skupnosti. Na skupščini so sprejeli prvo večjo skupino posameznikov, ki so se včlanili v SKGZ. Cilj organizacije je, da bo v teku naslednjih mesecev sprožila široko akcijsko pobudo v vseh treh pokrajinah in zbrala nekaj tisoč članov-posameznikov. O tem bo vodstvo krovne organizacije v kratkem seznanilo širšo javnost.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je v uvodnem nagovoru povedal, da je manjšina postavljena pred dvojno izbiro: ohraniti zdajšnji sistem organiziranosti ali iskati nove, sodobnejše poti, ki bodo nadgradile sedanje in večkrat statično stanje. SKGZ se je odločila za drugo varianto v prepričanju, da bi bila izbira vztrajati pri statusu quo zgrešena in neperspektivna. Naloga ne bo lahka, saj se je treba soočiti z vsemi sogovorniki, ki v več primerih nimajo povsem enakega mnenja, kar zadeva bodočnost naše skupnosti. Razveseljivo pa je, da je krovna organizacija v zadnjih mesecih, ko se je intenzivno lotila teh vprašanj, zabeležila veliko več podpore kot pa odklonilnih stališč. To je vsekakor spodbudno in potrjuje, da je z reformnim načrtom, ki ga je sprejel deželni kongres, potrebno nadaljevati, so poudarili na občnem zboru.

Predsednik Pavšič je seznanil z nevarnostjo, da se bo finančna stiska še poglobila predvsem zaradi nespodbudnih napovedi iz Rima glede finančnih prispevkov za leto 2011. V pismu, ki ga je zunanji minister Franco Frattini poslal SKGZ, je nakazana možnost, da bodo prispevki v naslednjem letu zaradi splošne gospodarske krize zmanjšani. Napovedani scenarij pa ne dovoljuje, da bi se v manjšini sprenevedali in delali v iluziji, da se bodo zadeve že nekako rešile. Treba je storiti vse, da s krizo upravljamo in se izognemo nevarnosti, da bi kriza upravljala manjšino, je dejal Pavšič.

»Finančne težave so alarmni zvonec za to, da je treba resno razmisliti o celovitem manjšinskem sistemu, ki ga je zob časa že dobro ošibil. Rešitve bo treba iskati skupaj in v prepričanju, da brez primernih pristopov ne bo nihče ostal na zelenem otoku«. Zaradi tega je predsednik SKGZ prosil vse včlanjene organizacije in ustanove za aktivno sodelovanje pri iskanju rešitev iz zdajšnjih zagat, ki niso le finančne narave. Na občnem zboru so sprejeli finančne dokumente, in sicer obračun za leto 2009 in proračun za leto 2010.

Delovni občni zbor
Slovenske
kulturno-
gospodarska zveze

KROMA

POLITIKA - Objavljene davčne prijave za leto 2008

Dohodki deželnih svetnikov

TRST - Deželni vestnik Furlanije-Juljske krajine je objavil dohodke deželnih svetnikov v letu 2008. Igor Kocijančič je zaslužil bruto znesek 139.536 evrov. Vodja Mavrične levice je od tega svojega letnega dohodka 30 tisoč evrov namenil deželnemu vodstvu Stranke komunistične prenove, kateri pripada. Igor Gabrovec (SSk) je v letu 2008 zaslužil bruto 94.000 evrov, od teh je stranki Slovenske skupnosti namenil 3.630 evrov, Demokratiški stranki (je član njene svetniške skupine) pa 4.070 evrov. Pri tem je treba pojasniti, da je Gabrovec deželni svetnik od maja 2008, 94 tisoč evrov pa je njegov bruto dohodek, ki se nanaša na celo leto 2008.

Ostali deželni svetniki so davkarji prijavili naslednje letne dohodke v evrih (v oklepaju prispevek, ki so ga namenili strankam): Ennio Agnola 83.488, Alunni Barbarossa 147.000, Roberto Antonaz 149.380 (SKP je namenil 41.014), Roberto Asquini 144.754, Giorgio Baiutti 138.000 (Demokratiški stranki 11.200 in Marjetici 4.990), Edouard Ballaman 158.101 (Severni ligi 19.584), Franco Ba-

Igor Gabrovec in
Igor Kocijančič na
prvi seji deželnega
sveta 6. maja 2008

KROMA

ritussio 94.235 (Nacionalnemu zavezništvu 4.000), Massimo Blasoni 434.321, Giorgio Brandolin 222.000 (DS 8.800), Franco Brussa 138.380 (DS 29.579), Maurizio Buc-ci 184.000 (Forza Italia 4.000), Luigi Cacciotti 134.000, Piero Camber 152.000 (FI 8.958), Paride Cargnelutti 88.300 (FI 4.000), Paolo Ciani 125.000 (Ljudstvo

svobode 6.197), Franco Codega 102.000 (DS 7.700), Alessandro Colautti 139.000, Piero Colussi 134.800, Alessandro Corazza 85.720, Franco Dal Mas 100.000, Sandro Della Mea 165.000 (DS 6.600), Luigi Ferone 159.000, Ugo De Mattia 206.000 (Severni ligi 21.000), Maurizio Franz 206.964 (SL 29.300), Daniele Gerolin

184.000 (DS 8.800), Daniele Galasso 155.000, Franco Iacop 133.691 (DS 11.200), Sergio Lupieri 176.627 (DS 7.700), Roberto Marin 132.000, Enzo Marsilio 132.582 (DS 7.700), Bruno Marini 127.137 (Forza Italia 8.902), Paolo Menis 123.000 (DS 10.800), Annamaria Menosso 141.807 (DS 16.700), Gianfranco Moretton 205.927 (DS 7.300), Danilo Narduzzi 138.000, Roberto Novelli 106.530 (NZ 4.142), Antonio Pedicini 143.523 (FI 15.000), Mara Piccin 93.000 (SL 19.000), Enore Picco 91.700 (SL 21.000), Paolo Pupulin 79.000 (Levim demokratom 6.840), Stefano Pu-stetto 146.000 (Demokratični levici 8.000), Federico Razzini 102.000 (SL 18.000), Alessia Rosolen 119.000, Maurizio Salvador 136.000, Paolo Santin 151.000 (FI 6.400), Edoardo Sascio 133.000, Alessandro Tesini 143.000 (DS 15.000), Renzo Tondo 181.000, Alessandro Tesolat 26.456, Piero Tononi 113.000 (NZ 4.000), Mauro Travantu 129.000 (DS 17.150), Gaetano Valenti 184.000 (FI 5.398), Giorgio Venier Romano 149.000 (UDC 4.400) in Bruno Zvech 122.000 (DS 14.800).

POLITIKA - Spor med Morettonom in Deboro Serracchiani

Deželno Demokratsko stranko spet pretresajo ostre polemike

VIDEM - V Demokratiški stranki Furlanije-Juljske krajine ni miru. Vodja deželne svetniške skupine Gianfranco Moretton je v intervjuju v Piccolu ostro napadel deželno tajnico in evroposlanko Deboro Serracchiani. Naprtil ji je odgovornosti za slab rezultat na nedeljskih občinskih volitvah v videmski in pordenonski pokrajini, najbolj oster pa je njegov očitek, da je tajnica dejansko medijska osebnost in nič drugega. Morettonu tudi ni všeč, da je Serracchianijeva strankina tajnica in obenem poslanka v Strasbourgu.

»Naši volilci odklanjajo notranje razprtje, ki so eden od razlogov, da Demokratska stranka izgublja glasove,« je Morettonu včeraj odgovorila deželna tajnica. Prepričana je, da je vodja deželnih poslancev ošibil stranko in to v trenutku, ko slednja potrebuje enotnost. Serracchianijeva se sprašuje, kako jo lahko Moretton krivi za nedavni volilni poraz, saj je samo šest mesecev za krmilom stranke, medtem ko je aktualni vodja svetniške skupine bil pet let

Debora Serracchiani

podpredsednik deželnega odbora. »Če stranka doživlja hudo krizo identitete, je treba razloge za takšno stanje iskati tudi v dejstvu, da nekateri med nami namesto skupnih ščitijo osebne interese,« je prepričana evropska poslanka iz Vidma.

Moretton je na notranjih primar-

Gianfranco Moretton

nih volitvah, na katerih je Serracchianijeva premagala Vincenza Martinesa, podprl bodočo tajnico, s katero pa se je kmalu zatem sprl. V Demokratiški stranki FJK so se tako ustvarila nova notranja ravnovesja, dejansko precej različna od tistih, za katere so se opredelili volilci na primarnih volitvah.

KOROŠKA - V sredo 26. maja

»Zahvalni obisk« predsednika Heinza Fischerja v Selah

Na predsedniških volitvah je zanj glasovalo kar 89,6% Selanov

CELOVEC - Na neposrednih volitvah 25. aprila ponovno izvoljeni avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer bo prihodnji teden, v sredo, obiskal občino Sele. Sele so občina z najvišjim deležem (blizu 90 odstotkov) slovenskega prebivalstva na Koroškem, približno isti odstotek, 89,6 odstotka volivk in volivcev, pa je na predsedniških volitvah podprl tudi socialdemokrata Fischerja. Slovenske Sele so s tem bile tudi občina z najvišjo podporo Fischerju od vseh 132 občin na Koroškem. Obenem so Sele bile tista občina na Koroškem, kjer je najmanj glasov, dva odstotka ali sedem glasov, prešla desničarska kandidatka Barbara Rosenkranz, članica svobodnjaške stranke.

Avstrijskega zveznega predsednika, ki se bo v sredo mudil ves dan na Koroškem, bodo Selani sprejeli z manjšim, zato pa pristrčnim in seveda dvojezičnim programom v ljudski šoli v kraju Sele-Fara, majhni vasi v senci Karavank, ki je hkrati tudi središče občine. Občina Sele šteje komaj 700 prebivalcev in je ena zadnjih občin na Koroškem, ki je še povsem ohranila svojo slovensko identiteto.

Med drugo svetovno vojno je prav ta kraj z okolico dal tudi največ žrtev v boju proti nacizmu. Na farnem pokopališču je pokopanih 13 koroških Slovencev iz Sel in okolice, ki so jih nacisti 9. aprila leta 1943 na deželnem sodišču v Celovcu obsodili na smrt in 29. aprila 1943 obglavili v »Sivi hiši« na Dunaju. Šele letos pa je bila uresničena zahtevo koroških Slovencev in anti-fašističnih gibanj na Koroškem in v Avstriji, naj avstrijska država razveljavi sodbe nacističnih sodišč in rehabilitira obsojene koroške Slovence in jim tako končno vrne čast in dolžno spoštovanje. Kajti brez njihovih žrtev ne bi bilo suverene in svobodne Avstrije.

Ivan Lukan

PRISTANIŠČA - Po 53 letih včeraj dokončna zelena luč iz Rima

Tržaško pristanišče končno dobilo nov regulacijski načrt

Boniciolli: Pomemben korak, ki bo zaznamoval zgodovino mesta - Pozitivni odzivi

TRST - Dolgih 53 let po sprejemu dosedanjega regulacijskega načrta ima tržaško pristanišče končno nov urbanistični instrument. Višji svet za javna dela, ki deluje v okviru ministrstva za infrastrukturo in transport, je namreč včeraj soglasno podprl nov regulacijski načrt za tržaško pristanišče, ki ga je pristaniški odbor odobril pred natančno enim letom, 19. maja 2009.

»Vsi člani sveta so izrazili pozitivno mnenje, saj so v celoti dojeli pomen projekta in razvojne možnosti ne samo za nacionalni logistični sistem, ampak tudi za tukajšnje ozemlje,« je zeleno luč iz Rima komentiral predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli. Ob tem je opozoril na naravne konkurenčne prednosti pristanišča in na posebno zakonodajo, ki ureja njegove prostotcarinske točke, kar bo z novim regulacijskim načrtom omogočilo izboljšave in nov funkcionalni in operativni sistem v pristanišču.

Zadovoljstva včeraj ni skrival tudi generalni sekretar tržaškega pristanišča Martino Conticelli, ki je prepričan, da doseženi rezultat »projicira Trst proti novim pomembnim ciljem«, saj mu zagotavlja razvojne možnosti za plovno-pristaniške dejavnosti, sočasno pa mu omogoča širjenje in tudi racionalizacijo prostora. Conticelli je tudi priznal, da je Pristaniška oblast ta pomemben rezultat dosegla s podporo vseh političnih, gospodarskih in socialnih sil v pokrajini in deželi. Svoj komentar pa je generalni sekretar sklenil z željo, da bi se stvari čim prej premaknile z mrtve točke tudi glede financiranja logistične platforme.

Za deželnega odbornika FJK za infrastrukturo Riccarda Riccardija se je z odobritvijo novega regulacijskega načrta prišlo do sprostive situacije, na katero je dolga leta čakal ne samo Trst, ampak vsa Furlanija-Juljska krajina. S 53 let starim regulacijskim načrtom, prilagojenim povsem drugačnim razmeram, gotovo ni bilo mogoče pričakovati razvoja moderne logistike in transporta in gospodarskega razvoja nasploh, je menil odbornik. Nov regulacijski načrt, ki ga bo zdaj potrdil še deželni odbor, je za Riccardija »odskočna deska za vse nove načrte in projekte na območju tržaškega pristanišča.

Zelo zadovoljen z včerajšnjo odobritvijo regulacijskega načrta je tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, še posebno, ker bo čez dva meseca po njegovi napovedi odobren tudi urbanistični načrt tržaške občine, kar bo postavilo temelje za razvoj mesta. »Zelo sem zadovoljen z odobritvijo, do katere je prišlo kljub te-

mu, da so jo nekateri hoteli ustaviti, pa jim to ni uspelo,« je bil kritičen Dipiazza.

Tržaški pokrajinski odbornik za transport Vittorio Zollia je odobritev regulacijskega načrta označil za »velik korak naprej«, za katerega je zaslužno tudi koordinirano delo lokalnih institucij. Zollia je povedal, da so se po seji Višjega sveta za javna dela, ki ji je prisostvoval, sestali z njegovim predsednikom Francom Karrerjem, s katerim so govorili o načrtih za razvoj pristanišča in analizirali tudi napredek koprškega pristanišča. »Upajmo, da bo skupaj s projektom Unicredit Logistics vlada tako pozornost namenila tudi razvoju našega pristanišča,« je dodal pokrajinski odbornik.

Slovenski deželni svetnik Igor Kocijančič je v tiskovnem sporočilu zapisal, da »končno prihaja iz Rima dobra novica«, kar se zdi skoraj nemogoče, saj »smo navajeni stalnega odlašanja z dodelitvijo dotacij za logistično platformo«. Svetnik vsekakor ocenjuje, da ima tržaško pristanišče zdaj ustrezen normativni instrument za širjenje in razvoj.

KMETIJSTVO - Volitve na Opčinah

Dimitrij Žbogar ostaja za krmilom tržaške Coldiretti

Poleg predsednika izvoljen nov upravni svet, nadzorni odbor in rabsodišče

TRST - Na nedavnem volilnem zborovanju tržaške zveze neposrednih obdelovalcev Coldiretti na Opčinah so udeleženci potrdili zaupanje dosedanjemu predsedniku Dimitriju Žbogarju, ki bo vodil novo izvoljeni odbor. Za člane pokrajinskega upravnega sveta so bili izvoljeni Giuliano Luccas, Giorgio Millo, Alessandro Muzina, Aleš Pahor, Paolo Pernarich, Boris Primosi, Roberto Santini, Kristina Skerli, Andrej Skerlj, Paolo Stranciak in Martin Tercon. V nov nadzorni odbor so bili izvoljeni Paolo Gerli, Janoš Grilanc, Giorgio Nicolini, Branko Slavec in Fortunato Stolfi. Novi člani rabsodišča so Peter Močnik, Albino Giorgi, Martina Svara, Bruno Tonini in Stevo Zahar.

Opensko srečanje je bilo tudi priložnost za pogovor o težavnem položaju, v katerem se trenutno nahaja tržaško kmetijstvo, pa tudi trenutek za spodbuditev kmetijskih operaterjev, da se pogumno spopadejo z novimi temami na področju upravljanja modernega kme-

DIMITRIJ ŽBOGAR

tijstva. Prav kmetije so v ospredju delovanja novega upravnega sveta, ki se zaveda pomembnosti hitrega dostopa članov do kvalitetnih servisov, do izobraževanja in informiranja. Pogovor se je dotaknil tudi prehrabene varnosti in tehnične podpore, kot tudi pravočasnega informiranja članov o zdravstvenih in davčnih predpisih. Ker gre za pomembna vprašanja za vsakdanje delo na kmetiji, je odbor izrazil pripravljenost za organizacijo srečanj, na katerih bodo natančneje obravnavana.

VINO - Dežela FJK

Za DOC Friuli ni soglasja konzorcijev

VIDEM - Včerajšnji sestanek na sedežu deželne uprave v Vidmu se je končal brez sporazuma o blagovni znamki DOC Friuli. Predsedniki in predstavniki deželnih vinskih konzorcijev, direktor agencije Ers Mirko Bellini in deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino namreč niso našli skupnega jezika glede enotne deželne znamke DOC Friuli kot razvojne možnosti za deželno vinogradništvo in vinarstvo. Bellini in Violino nista vztrajala pri svojem stališču, saj sta prepričana, da je za lansiranje nove znamke potrebna enotna volja, z besedo Friuli se morajo vsi strinjati. Toda to se ni zgodilo, čeprav je bil odprto proti en sam konzorcij, Friuli Isonzo. Iz virov našega dnevnika pa vemo, da se z znamko Friuli ne strinjajo niti v konzorciju Collio Carso-Kras.

Odborniku Violinu na koncu ni ostalo drugega, kot da je ugotovil, da vinogradniki ne podpirajo enotno skupne znamke Friuli, zato je bila nadaljnja razprava odveč. V kratkem bo sicer na temo skupne znamke nov sestanek med predsedniki konzorcijev.

SDGZ - V soorganizaciji SDGZ in novogoriške Območne obrtne zbornice

Dobro obiskano informativno srečanje za slovenske podjetnike, ki želijo delati v Italiji

TRST - V dvorani Območne obrtne zbornice v Novi Gorici je bil v preteklih dneh posvet, ki sta ga zbornica in Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) priredila za slovenske podjetnike, ki bi želeli delati na italijanskem trgu (**na posnetku**). Na srečanju so sodelovali izvedenci tehničnega podjetja Servis doo in SDGZ, ki so podrobno razčlenili vprašanja in probleme, povezane z izvajanjem gospodarskih dejavnosti v Italiji.

Posvet je uvedel direktor SDGZ Andrej Šik, ki je pozdravil udeležence in predstavil delovanje združenja in podjetja Servis doo. Kot gostitelj je pozdravil tudi predsednik OOO Nova Gorica Aljoša Fiegl. Besedo je nato prevzela Nadja Praselj, davčna svetovalka in zunanja sodelavka podjetja Servis, ki je orisala postopek za ustanovitev različnih vrst družb v Italiji, postopke za pridobitev potrebne dokumentacije za registracijo podjetja in davčni sistem, kateremu so slovenski podjetniki podvrženi v Italiji. Sledil je poseg Dionisia Gherbassija,

izvedenca za delovna razmerja, ki je slovenskim podjetnikom obrazložil uredbe o pretoku delovne sile, napotitvi delavca v tujino in obvezni dokumentaciji, ki jo morajo delodajalci priskrbeti za vsa-

kega napotenega delavca. Prvi sklop je zaključil Boštjan Starc, izvedenec za varnost pri delu, ki je predstavil enotno besedilo o delu in vse novosti, ki zadevajo zakonodajni odlok iz leta 2008 v zvezi z

varnostjo pri delu. Kdor namerava delati v Italiji, bo moral imeti s seboj potrdila o opravljenih tečajih in popolno varnostno dokumentacijo.

Po kratkem premoru se je srečanje nadaljevalo še s tremi predavatelji. Borut Sardoč je govoril o prevažanju odpadkov na italijanskem ozemlju in s tem povezanimi novostmi glede vpisa v seznam Sistri. Alan Oberdan, predsednik sekcije svobodnih poklicev pri SDGZ, pa je opisal postopke in navedel dokumentacijo, potrebno pred in po začetku gradbenih del. Posvet je zaključila svetovalka slovenske zavarovalnice Vzajemne Amadeja Furlani, ki je izpostavila pomen zdravstvenega zavarovanja tudi v tujini.

Poročilom je sledila razprava z vprašanji številnih poslušalcev, ki so pozorno sledili vse do konca zelo zanimivega srečanja, v okviru katerega je bilo poudarjeno vzajemno sodelovanje med SDGZ in obmejnimi območnimi obrtnimi zbornicami za zagotavljanje informacij in storitev podjetjem, ki jih zanima delovanje na sosednjem trgu.

EVRO

1,2497 \$ +1,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
21. maja 2010

valute	evro (povprečni tečaj)	21.5.	20.5.
ameriški dolar	1,2497	1,2334	
japonski jen	112,08	111,93	
kitajski juan	8,5326	8,4215	
ruski rubel	39,0459	38,5590	
indijska rupija	58,6670	57,7540	
danska krona	7,4426	7,4422	
britanski funt	0,87035	0,86440	
švedska krona	9,8310	9,7388	
norveška krona	8,1430	8,0450	
češka krona	25,917	25,913	
švicarski frank	1,4408	1,4179	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	281,33	283,00	
poljski zlot	4,1530	4,0830	
kanadski dolar	1,3407	1,3120	
avstralski dolar	1,5135	1,4920	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,1950	4,2031	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7074	0,7074	
braziljski real	2,3473	2,3067	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	1,9836	1,9625	
hrvaška kuna	7,2705	7,2680	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI MERE
21. maja 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,34106	0,47750	0,67338	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,06333	0,21167	0,984	-
EURIBOR (EUR)	0,423	0,690	0,982	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

30.129,34 € -153,59

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
21. maja 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,10	-
INTEREUROPA	3,73	+0,54
KRKA	65,18	-0,55
LUKA KOPER	18,72	-0,95
MERCATOR	155,55	-1,01
PETROL	274,05	-0,46
TELEKOM SLOVENIJE	102,92	-1,48
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	53,00	-0,93
AERODROM LJUBLJANA	26,44	-0,04
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	115,00	-8,00
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,40	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,29	+0,36
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	21,61	-1,77
POZAVAROVALNICA SAVA	9,93	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LUUBLJANA	449,93	-0,02
SAVA	168,10	-1,12
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	20,23	-0,83

MILANSKI BORZNI TRG
21. maja 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,144	-0,44
ALLIANZ	81,03	-0,94
ATLANTIA	15,01	+0,40
BANCO POPOLARE	4,36	+3,32
BCA MPS	0,89	+2,33
BCA POP MILANO	3,52	+2,62
EDISON	0,91	-0,49
ENEL	3,57	+0,35
ENI	15,55	-0,06
FIAT	8,65	+2,85
FINMECCANICA	9,22	+0,27
GENERALI	14,82	+2,56
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,18	+3,31
LOTTOMATICA	12,75	+2,74
LUXOTTICA	19,5	-2,60
MEDIASET	5,23	+0,67
MEDIOBANCA	6,16	+1,82
PARMALAT	1,91	+0,16
PIRELLI e C	0,42	-0,58
PRYSMIAN	11,76	+4,35
SAIPEM	25,95	+2,00
SNAM RETE GAS	3,45	-1,00
STMICROELECTRONICS	6,33	+1,04
TELECOM ITALIA	0,96	-0,46
TENARIS	14,57	+1,18
TERNA	2,99	-0,50
TISCALI	0,11	+0,26
UBI BANCA	7,80	+3,86
UNICREDIT	1,75	+2,45

SOD NAFTE

(159 litrov)

70,18 \$ +0,20

IZBRANI BORZNI INDEKSI
21. maja 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	885,23	-0,79
SBITOP, Ljubljana	3.623,29	-0,83
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.994,44	-1,08
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	281,76	-0,34
BIFX, Sarajevo	1.650,30	-0,44
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.469,70	+0,06
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.051,53	-0,16
Nasdaq 100	1.800,10	-0,02
S&P 500, New York	1.071,78	+0,02
MSCI World, New York	1.063,60	-2,93
DAX 30, Frankfurt	5.829,25	-0,66
FTSE 100, London	5.060,54	-0,25
CAC 40, Pariz	3.430,74	-1,78
ATX, Dunaj	2.397,81	+0,55
PX, Praga	1.136,4	-0,53
EUROSTOX 50	2.574,18	+0,18
Nikkei, Tokio	9.784,54	-2,45
STI, Singapur	2.701,20	-1,89
Hang Seng, Hongkong	19.545,83	-0,16
Composite, Šanghaj	2.583,52	+1,07
Sensex, Mubaj	16.445,61	-0,45

ZAKONSKI OSNUTEK O PRISLUHIH - Podsekretar Brauer kritičen do novih vladnih ukrepov

ZDA: Prisluihi so bistveno sredstvo za preiskave, še zlasti proti mafiji

Včeraj pred poslansko zbornico v Rimu demonstracija za svobodo informiranja

RIM - Tudi ameriška vlada se je izrekla proti spornemu zakonskemu osnutku italijanskega pravosodnega ministra Angelina Alfano o prisluhih. »Italijanska zakonodaja je bila doslej zelo učinkovita. Ne bi radi videli, da bi se zgodilo kaj takega, kar bi preprečilo, da bi italijansko sodstvo še naprej delalo z dosedanjim učinkovitostjo.« Tako je povedal ameriški podsekretar za boj proti organiziranemu kriminalu Lanny A. Brauer na tiskovni konferenci, ki jo je včeraj priredil na veleposlaništvu ZDA v Rimu.

Podsekretar se bo v teh dneh sestal z nekaterimi italijanskimi protimafijskimi javnimi tožilci s Pierom Grassom na čelu, v nedeljo pa se bo v Palermu udeležil slovesnosti v spomin na Giovannija Falconeja in Paola Borsellina ob 18-letnici Falconejeve umora. Gre za ikoni mednarodnega boja proti mafiji, je pojasnil Brauer.

Medtem je včeraj popoldne pred sedežem poslanske zbornice v Rimu potekala demonstracija proti Alfanoemu zakonskemu predlogu, ki naj bi hudo ome-

jil uporabo telefonskih in drugih prisluhov v sodnih preiskavah, pa tudi pravico do informiranja, saj predvideva denarne in celo zaporne kazni za novinarje in založnike, ki bi objavljali sodne akte in zapise prisluhov pred predhodno sodno obravnavo. Vladna večina meni, da so novi ukrepi potrebni za zaščito pravice do zasebnosti, protestniki pa so včeraj zatrjevali, da bi novi ukrepi koristili predvsem zločincem. »Kdor ne krši zakonov, se ne boji prisluhov,« je bilo eno izmed gesel demonstrantov, ki so tudi pozvali predsednika republike Giorgio Napolitano, naj ne razglasi snujočega se zakona.

Demonstracije na Trgu Montecitorio so se med drugimi udeležili predstavniki Italije vrednot. »Če bo zakon odoben, se bomo sami prijavili sodstvu zaradi kršitve novih določil proti novinarjem,« je dejal glasnik stranke Leoluca Orlando.

Minister Alfano pa je zvečer izdal tiskovno sporočilo, v katerem poudarja, da novi zakon ne bo prizadel sodnih preiskav, še zlasti ne tistih proti mafiji.

Utrinek z včerajšnjega protesta na Trgu Montecitorio v Rimu

ANSA

RAI - TG1 na udaru Polemike kot na tekočem traku

MARIA
LUISA BUSI

RIM - Vodstvo javne televizije RAI se te dni ukvarja s kopico polemik in preglavic. V četrtek zvečer se je voditelj oddaje Annozero Michele Santoro zaradi znane polemike o bogati prekinitvi pogodbe s televizijo RAI dvajset minut zagovarjal pred videokamero. Sledil je logiki, da je najbolj učinkovita obramba napad. Vsevprek je kritiziral politiko (še najbolj oster je bil do Demokratske stranke, češ da ga nikoli ne štiti oz. zagovarja), medije (posebno dnevnika Repubblica in Corriere della Sera), kolege (Bruno Vespi je očital, da prejema plačo, primerljivo z dohodki zadnjega dobitnika oskarjeve nagrade, vodi pa oddajo, ki je v hudi krizi) in vodstvo RAI. Slednjemu je ponudil rešitev: »Če hočete, da nadaljujem s svojo oddajo, zaprosite me.«

Medtem pa se je nova polemika izbruhnila na sosednji televizijski mreži, točneje v uredništvu najbolj gledanega televizijskega dnevnika TG1. Novinarica Maria Luisa Busi se je s pisnim sporočilom, ki ga je obesila na oglasno desko uredništva, polemično odrekla vodenju televizijskega dnevnika. Plavalosa novinarica se ne strinja z izbirami in politično linijo direktorja Augusta Minzolinija, s katerim je že več mesecev v odprtem sporu. Busijeva je v svojem pismu opozorila, da sta ugled in profesionalnost dnevnika v nevarnosti. Minzolini je povedal, da je morala Maria Luisa Busi po njegovih načrtih romati z večernega na popoldanski dnevnik, njeno izbiro pa spoštuje, čeprav se z vsebino pisma ne strinja in očitke zavrača. Sindikalni odbor TG1 je novico komentiral z zaskrbljenostjo, saj je tovrstno dejanje prvo v zgodovini TV dnevnika. »Kakovost dnevnika je pod vprašajem, v četrtek zvečer je npr. zanemaril neverjetno novico o umetni celici,« opozarja sindikalni odbor.

DEMOKRATSKA STRANKA - Včeraj se je začelo dvodnevno zasedanje nacionalne skupščine Bersani: V središče politične pozornosti naj se vrnejo konkretni problemi ljudi

Sekretar in predsednica DS Pier Luigi Bersani in Rosy Bindi

»RIM - »Utemeljena zahteva po omejitvi zlorabe prisluhov se sprevača v norme, ki bi hudo škodile sodnim preiskavam in bi nadele nagobčnik informaciji na način, ki ga ne pozna nobena demokratična država.« Tako je povedal sekretar Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, ko je včeraj v Rimu uvedel zasedanje nacionalne skupščine, najvišjega strankinega organa po kongresu. Bersani je dejal, da je proti snujočemu se zakonu »dolžna vsaka oblika obstrukcije«.

Sicer pa je glavni namen zasedanja, ki se bo danes nadaljevalo in zaključilo, oblikovanje strategije Demokratske stranke pred prihodnjimi volitvami, pa naj bodo ob naravnem izteku zakonodajne dobe ali pred njim. Te druge možnosti ni mogoče izključiti, saj vladno večino šibijo notranji razdori, pa tudi korupcijske afele.

A notranje polemike pozna tudi Demokratska stranka, in to do takšne mere, da nekateri odprto govorijo celo o potrebi po zamenjavi vodstva. Bersani skuša s svojimi sodelavci vse to preseči in pridobiti zaupanje, ki mu je potrebno, da bi se lahko na prihodnji vsedržavni volilni preizkušnji predstavil kot premierski kandidat leve sredine. Sekretar je v tem duhu včeraj pozval demokrate k enotnosti in k spoštovanju

lastne stranke. V tem duhu je tudi nakazal programske prioritete. Poudaril je, da bi se morali v središče politične pozornosti vrniti konkretni problemi ljudi, začenši družbeno-gospodarske težave, ki jih je zaostila svetovna gospodarska in finančna kriza. Sekretar je pozval vlado, naj se vendarle odprto spopade s to problematiko. Po njegovem ni dovolj omejiti javne izdatke, treba je spodbuditi gospodarsko rast, sicer Italija ne bo nikoli odpravila svojega javnega dolga. Breme krize pa bi vsekakor ne smeli nositi delavci in upokojenci, obdavčiti bi bilo treba neproduktivne rente. Če bo vlada vse to upoštevala pri sestavljanju finančnega manevra za dveletje 2011-2012, bodo demokrati dali svoj konstruktiven doprinos, je poudaril Bersani.

V svojem uvodnem poročilu se je sekretar dotaknil tudi korupcijskih afer, v katere so vpleteni člani vlade in državni vrhovi. »Ne gre le za nekaj gnilih jabolk, ampak za koš, se pravi za sistem, ki ga je treba popraviti,« je dejal.

Bersanijeva izvajanja so pozitivno ocenili tudi voditelji notranje opozicije, začenši z nekdanjim sekretarjem Walterjem Veltronijem, ki je dejal, da sekretarjevo poročilo nudi dobro izhodišče za razpravo.

FINANČNA STRAŽA - Zasegli so njegovo plovilo Force Blue

Flavio Briatore obtožen tihotapstva superjahte

Finančna straža je včeraj zasegla superjahto Flavia Briatoreja Force Blue

GENOVA - Finančna straža je pod obtožbo tihotapstva včeraj zasegla superjahto Flavia Briatoreja Force Blue. Bivši menedžer in športni direktor ekipe Renault v Formuli 1 je po obtožbi finančnih stražnikov tudi utajil DDV za najmanj 4 milijone evrov in ni plačal pristojbin za gorivo za skupno 700 tisoč evrov (od teh 550 tisoč trošarin in 250 tisoč DDV).

Superjahta, ki se je poslužuje Briatore, je dolga 62 metrov in je formalno last družbe Force Blue s sedežem zunaj Evropske unije. Toda Briatore, ki je v bistvu edini uporabnik, se je z njo premikal v EU in bi moral v tem primeru plačati DDV. Okvirna vrednost jahte je po prvi oceni okrog 20 milijonov (zato so izračunali DDV 4 milijonov), vendar je njena vrednost po vsej verjetnosti znatno višja. Briatore torej ni plačal DDV, je ugotovil javni tožilec na genovskem sodišči Walter Cotugno. Glede na dejstvo, da državljani EU ne sme uporabljati tujega plovila na območju EU, če ni plačal DDV, pa so Briatoreja obtožili tihotapstva.

RIM - Sestanek v Palači Chigi Barroso in Berlusconi za zaščito skupne valute in disciplino v javnih financah

RIM - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso se je včeraj v Rimu sestal s predsednikom italijanske vlade Silviom Berlusconiem, s katerim se je pogovarjal o črni sliki na evropskih trgih. Na sklepnih novinarskih konferenci v Palači Chigi je Barroso pozval k uravnoteženju javnih bilanc, saj bo samo z zmanjševanjem porabe javnega denarja mogoče kljubovati krizi. Italija in ostale države Evropske unije naj čim prej udeležijo reforme, s katerimi so že predolgo odlašale.

Berlusconi je dejal, da je skupni cilj zaščititi evro, to pa zahteva usklajevanje vseh posameznih ekonomskih politik. »Vsi moramo težiti h krčenju javnih izdatkov,« je dodal. Berlusconi je še izjavil, da se dobro zaveda, »kako smo v Evropski uniji živel nad svojimi zmogljivostmi«. Premier je ugotavljal, da imajo vse evropske države velike dolgove, bilanc pa niso usmerjale v zavezitev dolgov, temveč so dolgove iz leta v leto večale. Ob koncu je zatrdil, da je Italija naša današnja domovina, Evropa pa je domovina prihodnosti.

Berlusconi je ugotovitev o državnih bilancah, ki so iz leta v leto večale javni dolg, zveni kot zelo pozen *mea culpa*. Ravno njegove vlade so namreč v zadnjih desetih letih vztrajno zanemarjale ta problem, italijanski javni dolg pa podira rekorde.

Ministra Matteoli in Bondi zavračata očitke

RIM - Minister za infrastrukturo in transport Altero Matteoli zatrjuje, da ni nikoli imel tekočih računov v tujih bankah, ša manj pa v italijanskih bankah v Luksemburgu. Novico o domnevnem računu v Luksemburgu so objavili nekateri dnevniki. Minister za kulturo Sandro Bondi, ki je po poročanju dnevnikov Libero in Il Fatto Quotidiano prav tako vpleten v sumljive denarne posle v tujini, pa je celo izjavil, da živimo v deželi barbarov.

POKRAJINA - Izid razpisov za čezmejne projekte evropskega programa sodelovanja 2007-2013

Trije strateški projekti za razvoj kraškega ozemlja

EU bo financirala pobude Carso/Kras, Sigma2 in Adria-A - V prvih dveh je pokrajina koordinator

Od deset strateških projektov, ki jih je pokrajinska uprava skupaj s partnerji vložila v okviru evropskih razpisov za čezmejne projekte evropskega programa sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013, bodo kar trije dobili ustrezno finančno kritje. To so Carso/Kras, ki predvideva posege za razvoj Krasa na obeh straneh meje, Sigma2, katerega namen je zaščita biorazličnosti, in Adria-A, ki predvideva izdelavo načrta za krepitev cestnih in železniških čezmejnih povezav. Skupna vrednost odobrenih projektov je 10 milijonov evrov, vsak projekt pa bo trajal okrog 40 mesecev.

Vest je posredoval včeraj na tiskovni konferenci pokrajinski podpredsednik Walter Godina ob udeležbi funkcionarjev pristojnega pokrajinskega urada. Tega je ustanovila zdajšnja pokrajinska uprava ob začetku mandata, saj - kot je poudaril Godina - tak urad prej sploh ni obstajal, pa čeprav je med prejšnjo pokrajinsko upravo Slovenija postala članica EU. O projektih je govoril tudi Erik Švab v imenu podjetja Euroservis, ki je nudilo svetovanje. Projekte je namreč pripravila pokrajina, ki ni hotela obremeniti občin, evropsko financiranje pa bo porazdeljeno med vsemi subjekti.

Namen domala vseh projektov je ovrednotenje in razvoj ozemlja s pomočjo ukrepov na več področjih, od kmetijstva do prostorskega načrtovanja, izboljšanja prometnic in čezmejnih povezav ter okolja. Pokrajina Trst je pri strateških projektih Kras-Carso in Sigma2, katerih nosilki sta Občina Sežana oz. Univerza na Primorskem, koordinator vseh italijanskih partnerjev. Namen prvega je razvoj Krasa na obeh straneh meje na osnovi skupnih čezmejnih strategij. Pri tem sodelujejo vse občine tržaške pokrajine, večina občin na slovenskem Krasu in Pokrajina Gorica, projekt pa predvideva še zlasti strukturne posege. Drugi je nadaljevanje projekta Sigma in je njegov prvenstveni namen zaščita biorazličnosti na čezmejnem območju in še predvsem ustanovitev središča za sredozemske kulture s sedežem v Izoli. Nosilec tretjega projekta, ki je po obsegu še najpomembnejši, je Srednjeevropska pobuda. Med partnerji so med drugim slovenska in italijanska ministrstva za prevoze in za okolje, Dežela FJK in lokalne uprave. V tem okviru bodo tudi izdelali načrt za ustanovitev čezmejne lahke železnice, ki jo pokrajinska uprava spodbuja že dalj časa.

A.G.

FERNETIČI - Tovorni terminal

Jeseni nova povezava s tržaškim pristaniščem

Tovorno postajališče pri Fernetičih bo že jeseni povezano s tržaškim pristaniščem s hitrejšo železniško povezavo, sploh pa se bo od takrat naprej silovito pospešilo premikanje blaga. To sta povedala predsednik tovarnega terminala Giorgio Maranzana in pooblaščenec upravitelj Claudio Grim članom prve in četrte pokrajinske komisije. Ti so si včeraj dopoldne šli ogledat potek dela za gradnjo priključka, ki bo v prihodnosti povezoval tovarni terminal z železniškim odsekom Opčine-Sežana. S tem bo prevažanje blaga postalo znatno hitrejšo, saj se mora tovarno postajališče trenutno posluževati stare železniške proge. To je zelo zamudno in tudi nevarno, ker peljejo tračnice čez cesto na nekaterih nenadzorovanih

križiščih. Zdaj pa računajo, da bo po odprtju novega priključka vlak potreboval le 45 minut za pot od tržaškega pristanišča do tovarnega terminala.

Dela je financirala Dežela Furlanija-Juljska krajina in so zdaj skoraj zaključena, so še povedali na srečanju s člani pokrajinskih komisij, ki se ga je udeležil tudi pokrajinski podpredsednik Walter Godina. Danes manjka le še krenica, ki bo zapečatila povezavo terminala z železniško progo. Krenico morajo namestiti državne železnice in naj bi do tega prišlo v roku enega meseca, zadnji korak pa bo postavitve ustrezne signalizacije. Naj dodamo, da bodo promet pri Fernetičih urejali na razdaljo neposredno z openske železniške postaje.

ŽELEZARNA Srečanje med sindikati in Dipiazza

»To je bilo mimo strateškega pomena zelo pozitivno in lokalno srečanje, ki predstavlja dodaten korak na poti do zaprtja oziroma preusmeritve dejavnosti škedenjske železarne. S sindikati smo se namreč prvič pogovarjali o strateških smernicah za razvoj Trsta, v okviru katerih je seveda tudi nova namembnost škedenjskega obrata«. To je povedal včeraj tržaški župan Roberto Dipiazza po srečanju s sindikati Cgil, Cisl in Uil, na katerem so se pogovarjali o prihodnosti železarne in o usodi zaposlenih delavcev.

Srečanje je bilo v okviru pobud, ki jih v zvezi z železarno prireja pristojno deželno omizje. Od občinske uprave so zahtevali, da poglobi vprašanje razvoja mesta in možnosti oz. priložnosti, ki bi se odprle s novimi zasebnimi vlaganji v višini 3,5 milijarde evrov. Občinska uprava je izdelala študijo, ki je pravi strateški načrt za razvoj mesta, je poudaril Dipiazza in dodal, da sloni ta načrt na podatkih o bodočih javnih in zasebnih investicijah na Tržaškem.

Dipiazza je na srečanju še zlasti razveselil »konstruktiven pristop sindikatov, s katerimi smo zarisali pot, ki bo privedla do poglobljanja tega načrta skupaj s podjetniki«. Jasno je, je dodal Dipiazza, da mora deželna uprava pripraviti specifične zakonske normative, tudi v zvezi s poklicnim izobraževanjem. Le tako bo namreč po njegovem mnenju mogoče uskladiti zaprtje železarne in »nove smernice, ki smo jih nakazali za razvoj Trsta«.

Reševalci preprečili potop ribiškega plovila

V noči med četrtkom in petkom se je v morju pred tržaškim pristaniščem znašla v težavah posadka ribiškega motornega čolna. Štirje ribiči (med njimi je bil en Tržančan), ki so s čolnom pluli kakih šest milj od obale, so okrog polnoči osebe pristaniške kapitanije in potapljači tržaškega poveljstva gasilcev. Reševanje je trajalo tri ure, gasilci in obalna straža so s črpalkami izpraznili podpalube in povlekli plovilo do kopnega. V pristanišče so pripluli ob 3.15. Nihče se ni poškodoval, vzroke nočne nesreče preiskuje pristaniška kapitanija.

Prihodnji petek stavka in okrnjeni prevozi

Pokrajinska tajništva sindikatov Filt-Cgil, Fit-Cisl, UilTrasporti, Faisa-Cisal in Ugl so pristopila k 24-urni vsedravnici stavki v sektorju krajevnih in železniških prevozov, ki bo prihodnji petek, 28. maja. Stavko so sprva sklicali 23. aprila, nato pa so jo zaradi težav v letalskem prometu, povezanih z vulkanskim pepelom iz Islandije, preložili na konec maja. Stavkajoči zagovarjajo podpis nove državne pogodbe. Podjetje Trieste Trasporti sporoča, da bodo v petek vse storitve okrnjene, redne prevoze pa bodo zagotovili med 6. in 9. ter med 13. in 16. uro.

V Trstu in na Opčinah obnavljajo signalizacijo

Občina Trst obvešča, da na raznih cestah v mestu in na Krasu obnavljajo talno cestno signalizacijo. Od 21. ure danes do 6. ure jutri bodo delali v ulicah Salita di Greta, Cisternone, Toffani in Barbariga ter na Trgu tra i Rivi; jutri ponoči bodo na vrsti ulice Moreri, Villan, Giusti in Montorsino ter Trg Petazzi; v ponedeljek od 9.30 do 17.30 Ul. Brigata Casale, ponoči pa območje Rojana; v torek od 8.30 do 17.30 bodo delali v Ul. Brigata Casale, ponoči med Ulico Boveto in Rojanom; v sredo od 8.30 do 17.30 bo spet na vrsti Ul. Brigata Casale, ponoči pa Opčine, in sicer pokrajinska cesta 35, Narodna ulica in Škavenc; v četrtek bodo podnevi barvali Ul. Alpi Giulie, ponoči pa openske ulice Carsia, Papaveri in Fiordalisi ter Trg Istria; v petek bodo podnevi na vrsti ulice Rio Spinoleto, Botro in Castelli, ponoči pa Proseška, Doberdobska ulica ter ulice Alpini, Salici in San Mauro na Opčinah; v soboto, 29. maja ponoči bodo posegli na Dunajski cesti in Bazovski ulici; v nedeljo, 30. maja ponoči pa bo na vrsti talna signalizacija na Repentabski ulici.

NAPOLEONSKA CESTA Zaradi del na vodovodu morebitne težave med Kontovelom in Briščiki

Prihodnji teden bodo na vrsti vzdrževalna dela na vodovodnem omrežju na območju Napoleonske ceste. Dobava vode bo zaradi tega na območju med Kontovelom, Božjim poljem in Briščiki nekaj dni delno okrnjena. Novico sporoča podjetje AcegasAPS. Dela bodo potekala od ponedeljka, 24. maja do petka, 28. maja, in sicer med 8. in 17. uro. V tem času, ko se bodo delavci ukvarjali z izkopavanji in s popravilanjem cevi, naj bi prišlo do znižanja pritiska v ceveh, kar bi lahko povzročalo težave v vodovodnem omrežju. Po ocenah podjetja AcegasAPS je možno, da se bodo težave od ponedeljka do petka pojavljale na območju Napoleonske ceste, Vejne, Kontovela, Proseka, Naselja San Nazario, Devinsčine, Božjega polja, zgonske obrtne cone in Briščikov. Podjetje svetuje občanom, ki stanujejo ali delajo na omenjenem območju, naj skušajo prihodnji teden med 8. in 17. uro omejiti porabo vode.

REPENTABOR - Občinski praznik in binkoštna nedelja

S pohodom se je začelo slavlje

Na naravoslovno pot je krenilo veliko učencev - Danes uradno odprtje v Kraški hiši, na trgu glasba in zabava

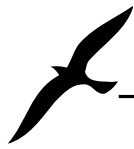
Z včerajšnjim pohodom, ki je nosil naslov Repen: med kamnom in vodo, se je začel letošnji repentabski občinski praznik, ki se bo zaključil s jutrišnjim praznovanjem binkošti. Skoraj dvesto učencev osnovnih šol s Tržaškega in tudi iz Slovenije (prispeli so otroci iz pobratene občine Logatec) se je zjutraj zbralo pri nekdanji gostilni Volnik, od koder so otroci, razdeljeni v več skupin, krenili na naravoslovno pot. S pomočjo razlag vodičev, med katerimi je bil tudi sam župan Marko Pisani, so spoznavali krajevne naravne in zgodovinske zanimivosti. Vezna nit letošnjega občinskega praznika se glasi Pot zemlje in vode, viri življenja.

Danes ob 18. uri bodo v Repnu odprli kioske, uro pozneje pa bo v Kraški hiši tudi uradno odprtje občinskega praznika z nastopom moškega pevskega zbora Kraški dom in odprtjem razstave Nekoč je bila meja. Večer bo na trgu popestril ansambel Modri val. Jutri bo ob 10. uri na vrsti slovesna binkoštna maša na Tabru, popoldne pa bodo odprli kioske ob 17. uri. Sledili bodo koncert godbe na pihala Nabrežina (ob 17.30), povorka repentabskih fantov s prvim plesom (ob 18.30) in večer z ansamblom Kraški kvintet. Repentabske gostilne ponujajo do konca meseca tipične jedi v okviru Dnevov tradicionalne kraške kuhinje.

Ob povratku s pohoda so si otroci zaslužili malico pod repenskim šotorom

KROMA

21. MAJ - Svetovni dan kulturne raznolikosti za dialog in razvoj

»S pravilnim poznavanjem preteklosti lahko enobarvnost spremenimo v mavrico«

Italijanska komisija organizacije Unesco ga je proslavila v Devinu - Slavnostna gosta Boris Pahor in Predrag Matvejević

Skupinska fotografija gostov in gostiteljev, desno Predrag Matvejević nagovarja polno dvorano devinskega gradu

KROMA

Italijanska komisija mednarodne organizacije Unesco je Svetovni dan kulturne raznolikosti za dialog in razvoj letos proslavila v Devinu. Na tamkajšnjem gradu je včeraj, pod pokroviteljstvom predsednika italijanske republike, potekala celodnevna prireditev, ki jo je Unesco priredil v sodelovanju z notranjim ministrstvom in Jadranskim zavodom združenega sveta.

Častna gosta dogodka, ki je bil posvečen obmejnim identitetam in kulturam, sta bila pisatelja Boris Pahor in Predrag Matvejević, posebna pozornost pa je bila posvečena tudi čezmejnemu sodelovanju manjšin.

»S pravilnim poznavanjem preteklosti lahko enobarvnost spremenimo v mavrico,« je ob koncu enournega pogovora s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem dejal Giovanni Puglisi, predsednik italijanske Unescove komisije: vsi imamo pravico sanjati svet, ki vsebuje mavrične barve kulturne raznolikosti, tako značilne za naš svet.

Puglisi je v svojem posegu, ki je uvedel Pahorjevo »lectio«, spregovoril o pomanjkljivem poznavanju zgodovine, ki zaznamuje Italijo. K sreči pa obstajajo pisatelji, ki nas opozarjajo na našo preteklost: med temi je nedvomno tudi Pahor, čigar dela so bila z nedopustno zamudo končno prevedena v italijanščino.

Sicilijanec Puglisi je Tržačanu Pahorju hvaležen, ker se kljub vsakodnevni nasilju, kateremu je bil priča, v svojih delih ni prepustil fundamentalizmu in nacionalizmu. A tudi zato, ker se je boril za manj razširjene jezike in vse do danes ostal zvest svojemu jeziku in kulturi; v svoji zvestobi je včeraj predsednika Unesca tudi opozoril, da bi lahko ob dnevu kulturne raznolikosti poskrbeli tudi za prevod sporeda v slovenščino. »Pravimate, ena proti nič za Pahorja,« je priznal Puglisi ...

Kljub temu pa je bil Pahor včeraj zelo zadovoljen: Puglisi je nagovoril primerjal tistemu, s katerim mu je Ma-

ria Teresa Bassa Poropat podelila pečat Pokrajine Trst. Takih besed »v Dantejevem jeziku« doslej ni bil vajen. Pred prisotnimi politiki, pedagogi, predvsem pa dijaki in dijakinjami je podčrtal pomen poznavanja zgodovine: med svojimi številnimi srečanj z bralci po italijanskem polotoku, je že tisoče mladih opozoril, da noče zmanjšati tragedije fojb. Nedopustno pa se mu zdi, da mladi, ki vse pogosteje romajo h kraškim breznom, ne vedo nič o dogodkih pred letom 1945: sami sicer ne nosijo nobene krivde, krivi so njihovi učitelji in profesorji, predvsem pa pomanjkljivi učbeniki, v katerih ne bodo našli informacije, da ves alpski lok vse do leta 1918 ni bil italijanski. »Mladi niso tako brezbrizni, kot jih opisujejo časopisi: preteklost jih zanima, poslušajo me v tišini in radi zaploskajo.«

Ob zamolčanih fašističnih grozotah je Pahor opozoril tudi na nemška nacistična taborišča, v katerih niso umirali samo Judje. »Ti štirje milijoni "ostalnih" žrtev bi morali biti mla-

dim za zgled, saj ni šlo za "nevtalne" žrtve, ampak za tiste, ki so se uprle nacizmu. Nevarnost diktature je vedno na preži ...pa čeprav ji sedaj nekateri pravijo demokratična diktatura.«

Na vprašanje mladega poslušalca, kako naj se mladi zoperstavijo novim oblikam nestrpnosti, je Pahor odvrnil, naj poskusijo aktivno vplivati na javno mnenje: preko starih in novih medijev, a tudi s sestajanjem, srečanji, ustanavljanjem organizacij, ki naj sledujejo te cilje. Posebno dekleta, ki so običajno bolj občutljiva za tovrstne teme, naj stremijo po poslanskih in ministrskih položajih, kjer bi jih lahko udeležili. Drugače ostane vse samo pri besedah ...

V sklopu včerajšnjega bogatega sporeda je nastopil tudi Predrag Matvejević, pisatelj, rojen v Mostarju hrvaški mami in ruskemu očetu, danes pa italijanski državljani. V svojem predavanju je spregovoril o Sredozemlju, skupku različnih kultur in jezikov, a tudi starih in novih konf-

liktov, od Palestine do držav nekdanje Jugoslavije. Mediteran se po njegovi oceni ni še spremenil v skupen projekt, ampak ostaja ujet v svoje mite in preteklost ...

Med pozdravi številnih krajevnih upraviteljev (deželnega kulturnega odbornika Roberta Molinara, predsednice Pokrajine Trst Marie Tereze Bassa Poropat, domačega župana Giorgia Reta in drugih) gre omeniti poseg prefekta Angela Di Capria, ki v sklopu notranjega ministrstva vodi direkcijo za civilne pravice. Di Caprio je spregovoril o pravicah in zaščiti manjšin, ki prebivajo v Italiji, posebno pozornost pa namenil Slovincem v Italiji in skupnemu okencu, ki ga je ustanovila tržaška prefektura. Tu lahko državljani uporabljajo slovenski jezik, Di Caprio pa je prepričan, da so ravno zakoni, ki zagotavljajo pravico do rabe materinščine, med najpomembnejšimi. »V nas samih je, da prodrejo v zavest vseh državljanov.«

Poljanka Dolhar

NARODNI DOM - Zanimiva pobuda SKGZ ob sodelovanju Skupine 85

»Tudi v Pliskovici bi rad govoril slovensko«

Osebne izkušnje Enrica Marie Miliča, Andree Sgarra in Micheleja Clare - Kam se izgubijo Tržačani, ki se naučijo slovenščine?

O naslovih javnih srečanj navadno odločajo prireditelji, v Narodnem domu pa se je včeraj zgodilo, da so potek razprave že od vsega začetka usmerili udeleženci. Ne več kako tržaški someščani vidijo slovensko manjšino (o tem bo, upajmo, govor kdaj drugič), temveč zakaj smo se lotili učenja slovenščine in svoje otroke vpisali v slovensko šolo. Novinar in antropolog Enrico Maria Milič, univerzitetni profesor Andrea Sgarro in znanstvenik Michele Clara so govorili o svojih izkušnjah ter odgovarjali na vprašanja ter spodbude Patrizie Vascotto. Zelo dobro obiskano debato je Slovenska kulturno-gospodarska zveza (zastopala jo je Nives Košuta) skupaj s Skupino 85 priredila ob svetovnem dnevu kulturne raznolikosti.

Večer je izzvenel kot pisani mozaik osebnih izkušenj in doživetij. V ospredju »jaz« in ne moteči in zavarajoči »mi«. Milič (njegov stari oče je bil s Proseka, očetov priimek je bil brez strešice, ki jo je on dodal) je težavno sobivanje različnosti spoznal v Belfastu na severnem Irskem, kjer se Velika Britanija sedaj zelo trudi za vzpostavitev normalnega sožitja. V načrtu ima selitev v Pliskovico na Krasu (tam obnavlja hišo), kjer pa ga negativno preseneča in tudi boli, da ga domačini v glavnem nagovarjajo v italijanščini. S tem mislijo, da so olitani in da mu naredijo uslugo, a dejansko ni tako.

Sgarro živi pri Sv. Ivanu in zelo ceni v Trstu in v Italiji na sploh premalo poznane pisatelja Vladimirja Bartola. V njegovih knjigah se zrcali pretekli in sedanjí Trst. Ni res, da je slovenščina za učenje težaven jezik; tisti, ki tako menijo, so v glavnem tisti, ki se ga v resnici nočejo naučiti. Slovenščina je v začetku res zapletena, potem pa gre, čisto nasprotno od angleščine, ki v začetku

zgleda enostavna, ko se vanjo poglobiš pa vidiš, da ni tako.

Clara je zelo površno vedel za obstoj tržaških Slovencev, prve stike z njimi pa je navezal, ko mu je bilo dvajset let. V Trstu pogreša večjezične in večkulturne »prostore«, vse tri sogovornike pa precej skrbi, da med italijansko in slovensko govorječimi prebivalci manjka ideja oziroma perspektiva o (boljši) pri-

hodnosti Trsta. Moti jih stalno sklicevanje na habzburško preteklost in njene preživele mite (nihče od treh očitno ne ravno ljubi Claudia Magrisa ...), posebno Milič pa si želi, da bi vsi sprejeli zgodovinske bolečine drugih, kar se danes žal ne dogaja.

Večer je odprl številna vprašanja in dileme tržaškega vsakdana. Ko se je približala slovenščini in manjšini je Patrizia Vascotto bila v

zmotnem prepričanju, da so Slovinci vsi komunisti, kar je bilo dolgo časa stereotip. Tržaški levičarji so bili vsi na strani Slovencev, zelo redki levičarski politiki pa so se naučili slovenščine. Danes je nemogoče govoriti o odprtosti (ali zaprtosti) italijanske večine in slovenske manjšine. Skupnosti sta zelo raznoliki, pluralni in razvejani, znanje obeh jezikov pa nedvomno pripomore k zbliznavanju. Državna meja je padla, odnosi med Slovenci v Italiji in Slovenci v Sloveniji pa niso doživeli pričakovanega kakovostnega skoka. Morda tudi zaradi tega, ker na Tržaškem (tudi med Slovenci) še vedno prevladujejo mite, ko je preteklost pomembnejša od sedanjosti in prihodnosti.

Luciana Ferlugo zanima kam pravzaprav končajo tržaški Italijani, ki se učijo in naučijo slovenščine. Od leta 1970 do danes se je slovenskega jezika v njegovi ustanovi učilo okoli pet tisoč ljudi, kar ni majhna številka. Tudi manjšina je očitno premalo naredila, da bi se ti ljudje vključili v njene ustanove, čeprav je na slovenskih šolah vse več otrok iz narodno mešanih zakonov. Nekaj pa se vendarle premika v pravo smer. Ilde Košuta, upraviteljica Tržaške knjigarne, pravi, da se je prodaja slovenskih učbenikov, slovnice in slovarjev v zadnjem času znatno povišala.

Sandor Tence

ŠKEDENJ - Včeraj slovesnost ob tridesetletnici poimenovanja osnovne šole po Ivanu Grbcu

Praznik je sad sodelovanja vseh, ki jim je pri srcu slovenska šola

Govori, pozdravi in kulturni program v znamenju petja, plesa in narečnih prizorov - Razstava in brošura

Osnovna šola v Škedenju ni nikoli imela velikega števila učencev, vendar je vredna primerne zanimanja od šolskih oblasti in politike, saj ima šola izredne možnosti, da se lahko razvija v korist otrok. Tako je dejal škedenjski kaplan Dušan Jakomin na včerajšnji popoldanski proslavi tridesetletnice poimenovanja domače osnovne šole po skladatelju in učitelju Ivanu Grbcu, kjer je sodelovanje otrok, učiteljic in staršev obrodilo rezultat v obliki slovesnosti z lepim in duhovitim kulturnim programom, za katerega gre pohvala za vse nastopajoče, ki so dokazali, da je kljub težavam slovenska šola še živa, učenci pa naša prihodnost, polna upanja, kot sta se v svojem pozdravu izrazila predstavnik staršev Boris Stopar in Tatjana Kokorovec.

Proslava, ki je potekala na šolskem dvorišču, je bila sicer prvenstveno posvečena 30-letnici poimenovanja po Ivanu Grbcu, zaobjela pa je kar tri obletnice: poleg že omenjenega poimenovanja še 230-letnico delovanja šole v Škedenju in desetletnico poimenovanja otroškega vrtca pri Sv. Ani po teologu in kandidatu za beatifikacijo Jakobu Ukmariju. Praznik, je v svojem pozdravu dejal ravnatelj Večstopenjske šole Sv. Jakob Marijan Kravos, je sad sodelovanja vseh tistih, ki jim je pri srcu slovenska šola na tem koščku zemlje, še posebej pa staršev, ki so se na poseben način zavzeli za ta praznik ter za obstoj slovenske prisotnosti v tem kraju, pa tudi za obstoj šole in vrtca pri Sv. Ani: kot znano, so vandali že pred leti zažgali poslopje, kjer sta domovala Osnovna šola Marice Gregorič-Štepančič in vrtec Jakoba Ukmarija. Od takrat šola domuje v Škedenju, kjer se je združila s šolo Grbec, vrtce pa v prostorih italijanskega vrtca Kamillo Kromo, tržaška občinska uprava pa do danes še ni poskrbela za popravilo stavbe pri Sv. Ani.

Kot že rečeno, je - tako kot pred tridesetimi leti - na proslavi spregovoril kaplan Jakomin, ki je slovesnost označil za praznik otroškega smeha, otroške marljivosti ter prizadevanja staršev in učnega osebja, iz ust predstavnikov staršev pa je prišla predvsem beseda zahvale vsem, ki so prispevali k uspehu pobude.

Ob vseh nagovorih in pozdravih (naj omenimo, da sta med številnimi gosti pozdravili pokrajinska svetnica Mariza Škerk in predsednica SKD Ivan Grbec Lojzka Umari), pa so bili glavni protagonisti dogajanja vendarle otroci vrtcev in šol, ki so v majčkah z logotipom Deziderija Švare in novih nošah, ki jih je sešila mamica Monica Masin Hollan, številnemu občinstvu staršev, sorodnikov, domačinov in gostov postregli s kulturnim sporedom, katerega režijo je podpisal gledališki igralec Danijel Malalan. Otroci vrtca iz Škedenja in od Sv. Ane (tisti, ki obiskujejo zadnji letnik, so bili deležni posebnih priznanj) so se ob glasbeni spremljavi Giulie Valassi predstavili s spletom slovenskih ljudskih pesmi in plesov, učenci šol Grbec in Gregorič-Štepančič pa s pesmimi, plesi in otroškimi izštevankami ob zvokih harmonike Maurizia Marchesicha, še posebej pa sta uspeh žela narečna prizorčka Ostrige ud Žušt'a in Mlekarce, krušarce in perice grejo v Trst. Pevski pozdrav s slovensko narodno pesmijo pa je prinesla domača Ženska pevška skupina Ivan Grbec, ki je v prisotnosti dirigentke Marjetke Popovski prvič nastopila pod vodstvom Dunje Sancin.

Udeleženci proslave, ki so jim ob vstopu na dvorišče pripeli značko s koščkom kruha, ki jo je oblikovala učiteljica Norina Dobrilla, so imeli tudi možnost si ogledati razstavo o zgodovini šole in razstavo izdelkov učencev, ki je bila na ogled v šolskih prostorih. Na včerajšnji dogodek pa bo - tako kot pred tridesetimi leti - spominjala brošura z naslovom Nekoč je bilo v Škedenju lepo - Ambt' je blo u Ščedne l'pu (to je bil tudi naslov proslave), ki ob zapisu ob jubileju šole vsebuje med drugim tudi vrsto znanih in manj znanih utrinkov iz škedenjske preteklosti. Za izid publikacije je ob drugih učiteljicah in sodelavcih zaslužna predvsem učiteljica Silvana Dobrilla, kateri je bila na včerajšnji slovesnosti izrečena posebna zahvala, ki je izzvenela tudi kot slovo, saj bo s prihodnjim letom učiteljica Silvana po večdesetletni predanosti slovenski šoli odšla v zaslužni pokoj. (iz)

Otroci iz Škedenja in od Sv. Ane so s pesmimi, plesi in narečnimi prizorčki navdušili

KROMA

NOVINARSTVO - Nagrada Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin

Izbrali najboljše

Včeraj se je v Trstu sestala žirija, ki ji predseduje direktor Rai 1 Mauro Mazza - Finalisti bodo znani danes

V žiriji novinarske nagrade so direktorji deželnih in državnih medijev ter nekateri novinarji

KROMA

SV. JUST - Rovis

Parkirišče zgrajeno do konca leta 2013

Novo podzemno parkirišče pod Sv. Justom, o katerem je govor že več let (tablo z načrtom so prvič postavili pred zadnjimi občinskimi volitvami leta 2006), so začeli vneto graditi pred nekaj tedni. Tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Paolo Rovis je včeraj obiskal gradbišče. Napovedal je, da bo delo dokončano konec leta 2013. V petnadstropnem parkirišču ob rimskem gledališču bo 718 parkirnih mest. Od teh bo 308 mest za začasno parkiranje, 376 pa jih bo na prodaj. Preostalih 34 mest bo namenjenih vozilom Občine Trst. Izvajalec je začasno podjetje Park San Giusto, ki mu predseduje Franco Sergas, skupni stroški za gradnjo pa znašajo 35 milijonov evrov. Odbornik Rovis je poudaril, da je parkirišče tik ob mestnem središču velikega strateškega pomena, tako za domačine kot za turiste. Z dvema dvigalom bo tudi poenostavljen dostop do vrha griča Sv. Justa, kjer so grad, stolnica in druge zgodovinske zanimivosti. Med izkopavanji so delavci našli več arheoloških ostankov, ki jih sedaj proučuje spomeniško varstvo. Med najdbami so krogla starega topa, ostanki mozaika, vaze, fosili, pa še starorimski zid in zaklonišče.

TRL, Scanu in Carta

Prva etapa popoldanske televizijske oddaje TRL On The Road, ki vsako leto zaživi na televiziji MTV, bo letos Trst. Voditelji oddaje, t. i. VJ-ji Brenda Lodigiani, Wintana Rezene, Alessandro Arcodia in Andrea Cadioli, bodo po novem na cesti, v stalnem stiku z mladimi gledalci. Oddajo bodo v živo predvajali od ponedeljka, 24. do petka, 28. maja z območja nekdanjega bazena Bianchi na mestnem nabrežju, in sicer od 14. do 15. ure. Gostje bodo glasbeniki Finley, Nesli, Tony Maiello, Broken Heart College, Emily Osment, Valerio Scanu in Marco Carta. Tržaški podžupan Paris Lippi je na predstavitvi dejal, da je to dober začetek poletnih prireditev, omenil pa je tudi nastop Fiorella, ki bo 18. junija na stadionu Rocco.

BRALNA ZNAČKA - Včeraj kar sedem srečanj za vrtce, osnovne in nižje srednje šole

V gosteh Pikalo, Partljič in Roza

Zaključne pobude na stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu, na srednjih šolah Cankar, Kosovel in Gruden ter v proseškem vrtcu

Na Tržaškem je včeraj potekalo kar šest zaključnih srečanj v okviru Bralne značke za osnovne in nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom. Z osnovnosolci Večstopenjske šole na Vrdeli se je na Stadionu 1. maj kar dvakrat srečal pesnik in pisatelj Matjaž Pikalo, ravno tako je dve srečanja s proseškimi in openskimi dijaki Nižje srednje šole Srečka Kosovela imel Andrej Rozman-Roza, medtem ko se je z dijaki nižjih srednjih šol Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu in Iga Grudna v Nabrežini srečal pisatelj Tone Partljič. Srečanje v okviru predšolske Bralne značke je potekalo tudi v Otroškem vrtcu Marjana Štoke na Proseku za otroke omenjenega vrtca ter vrtcev Justa Košute iz Križa in Antona Fakina s Cola, ki jih je zabavalo družinsko gledališče Kolenc s predstavo Maček Muri.

Pobude v okviru Bralne značke se bodo nadaljevale v ponedeljek, ko bosta na dvoriščih šol v Šempolaju Zgoniku srečanja za otroke Didaktičnega ravnateljstva Nabrežina z nastopom Gledališča Koper, ki bo ponudilo predstavo Naočnik in očalnik. Isti dan bo v Športno-kulturnem centru v Lonjerju prireditev za otroke vrtcev Večstopenjske šole na Vrdeli ter občinskih vrtcev Oblak Niko od Sv. Ivana in iz Dijaškega doma, ki si bodo ogledali lutkovne igrice Kulturnega društva Lutka.

več fotografij na www.primorski.eu

Na NSŠ Iga Grudna v Nabrežini so dijaki prisluhnili Tonetu Partljiču

KROMA

ZGODOVINA - Odlomek iz dnevnika, ki nosi datum 22. maj 1945

»Slišati iz Trsta našo Hej Slovani ...«

Vojni dnevnik Bruna Trampuža je izšel tudi v knjižni obliki z naslovom *Suha pašta, pesek in bombe*

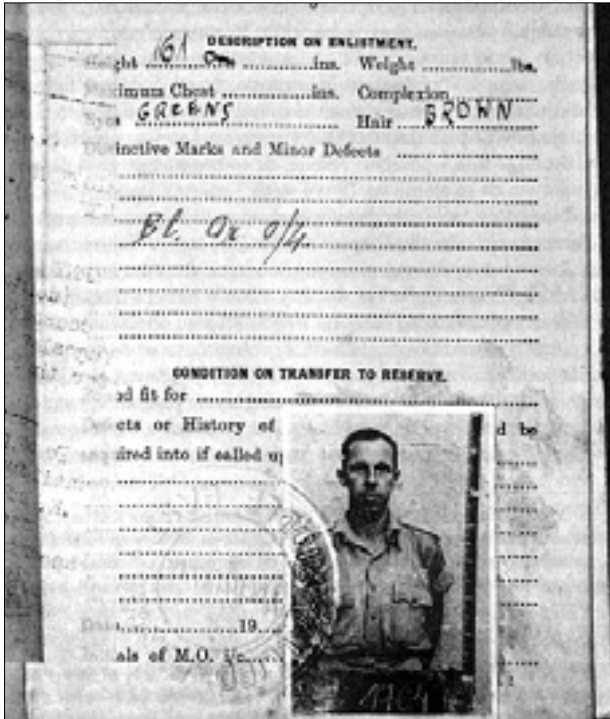
Obsirni očetov vojni dnevnik, ki ga je začel pisati 2.11.1942, se konča z 22. majem 1945. Takrat se je moj oče Bruno Trampuž nahajal v angleški letalski bazi v Prkosu nad Zadrom. V zadnjem dnevu svojega pisanja je zaobjel vse dogodke in informacije o koncu vojne, do katerih se je kot navaden vojak zelo iznajdljivo dokopal. Spominja se tudi mene (imenuje me sicer Marta, kar je moje drugo ime, ker še ni vedel, kako me doma kličejo) in moje mame, s katero v zadnjih dveh letih vojne ni imel nobenega stika, nobenega sporočila. Ob koncu vojne še ni vedel, ali sva »živi ali mrtvi«, kot je zapisal. Očetov tekst sem prepisala v originalu in naj mu slavisti ne zamerijo njegove slovenščine, saj je morda tudi v tem izvirnem pripovedovanju neki čar.

Helena Trampuž

Toliko zanimivega se v tem mesecu je zgodilo po svetu, a jaz mesto da bi pisal vse te stvari sem samo, lahko bi rekel, egoistično užival vse to. Danes smo 22. maja, kaj se je v tem mesecu zgodilo, napisal bom najvažnejše. 28. 29. m.m. smo po radiju slišali, da naši se borijo pri Reki – Klana, malo se je govorilo, da naša 4. armada prodira proti Trstu. Na 1. maja zjutraj sem sklenil, da pišem pismo domov, računajoč, da ko bo prišlo do Trsta ta bo prav gotovo osvobojen. Opoldanska odaja radja pa je že izjavila, da naše čete so vkorakale v Trst, kjer vodijo hude poulične borbe. Z veseljem je bila sprejeta ta vest, nismo morali razumeti kako in kaj, kedaj sploh so prišli do Trsta. Z opoldanske pošto sem pismo odal z gotovostjo, da bo prišlo že v popolnoma osvobojeno mesto. Skoro bi rekel, da na zvit način smo si priskrbeli radjo v naš šotor, tako da te dneve sem bil več pri radiju kot na mojem službenem delu. Trenutek za trenutkom smo čakali padec Trsta, ta trenutek je prišel na 3 maja osvobojen je bil Trst, Tržič, Gorica. Z eno besedo reče-no do 5 maja je bila cela Primorska in

Brunova vojaška izkaznica

IZ KNJIGE

Istra osvobodjena od naše slavne 4. armade od 7. in 9 korpusa. Par dni potem smo brskali po radju, ker iskali smo tržaško postajo in v resnici jo tudi vdobili z neopisljivim veseljem smo cele večire poslušali to postajo, ob končani odaji pa slišati iz Trsta našo Hej Slovani pa je bilo presenitljivo. Med tem časom je prišla taka situacija, da se je čakalo trenutek za trenutkom konec vojne. Nemške čete so se začele v velikih masah se predajati na vseh frontah. Tisto besedo, katero sem v mojem dnevniku toliko krat jo napisal, toliko pričakovana beseda je prišla na 9 maja. Ta beseda je bila, Vojna je v Evropi končana. S celotno brez pogojno predajo Nemčije je vojna končala. Dva dni je v naši jedinici vse pokalo, rakete so švigale dve noči v zrak rasvetljajoč vse na okoli. Koliko krat se v teh štirih letih re-

klo, da kadar bo vojna končala, napili se bomo. Pa ravno te dneve je naša jedinica je ostala suha z vinom, pa za praznovanje tega velikega dne, priskrbeli smo si viskija gina, pivo pili smo, veseli smo bili. Na 12 maja nas je obiskal general major Pirc, spet veliko veselje je bilo med nami kadar je v svojem malem govoru, ki nam ga je držal, rekel Vojna je končana ampak za obdržat za v bodoče našo avijacijo treba da mi vsi bomo še nekaj časa ostali pri vojaki. Vsi se boste selili in to kmalu, pravi dalje, vaša pot bo Slovenija in to Gorica, Ljubljana, čez osem dni se bom vrnil med vas in tedaj vam povedal definitivno vse. 10.5.1945. Ljuba Martica danes imaš 26 mesecev življenja, ko boš odrasla se boš lahko spominjala tega datuma, ker ta dan je vojna končala. Ljuba Martica in Marija, vojna je kon-

Spomini na leto 1945

čala, a med nami je ostal vedno tisti globoki prepad, to je še vedno ne vemo eden za drugega, še ne vem ali ste živi ali mrtvi na istem smo še danes, kadar je bila vojna na svojem višku in jaz bil daleč daleč še od vas. Kedaj bo ta prepad prehojen danes še ne vem, pa le upam da ne bo več daleč v tem upanju vam pravim nasvidenje v kratkem. Vsa angleška vojska katera se je nahajala v Dalmaciji je vdobila poziv da do 17.5.1945 morajo zapustiti naše ozemlje. V naši okolici je vse en živ žav ker Angleži pakirajo, z Angleži sta odpotovala tudi naša dva Angleža katera sta bila z nami v pisarni od početka, žal jima je bilo iti, ker rada bi odšla z nami v Slovenijo. Odšli so vsi in tako na našem aerodromu so ostala le še naša letala. Na 16.5.1945 ob 6 uri zjutraj smo stopili iz R.A.F.-a. To za nas pomeni dosti, dosti ker biti brcani iz tega društva pomeni to, da smo zgubili NAFI. Kakor so dekleta v Italiji in na Visu žalovala po čokoladi in drugem, tako tudi mi od danes naprej bomo žalovali in vsakodnevno se spominjali čase katere nafti je tedensko prišla v našo jedinico. Vprašanje Trsta še do danes ni popolnoma rešeno. Naši so osvobodili Istro in Primorsko v Ajdovščini so napravili našo prvo Slovensko vlado. V Trstu in po celi Primorski spostavili so naše vojne in civilne oblasti, torej napravili so vse, kar so imeli za napraviti. Reakcija fašistov v Trstu je velika, njej pomaga vsa Južna Italija, pomaga ji Londonski in Amerikanski radjo. Še sam general Aleksander poslal je Maršalu Titu noto, s pozivom, da naj se umakne s Primorske. Vse ta nepridiprav je še v teku kako bo rešeno ne vem.

Utrujen, naveličan zato končujem tukaj moj dnevnik

Trampuš Bruno

Vsa objavljena pričevanja in več fotografij na www.primorski.eu

Poletni center v Dolini

Občina Dolina obvešča, da bo od ponedeljka, 24. maja do petka, 4. junija v občinskem šolskem uradu potekalo vpisovanje v občinski poletni center, in sicer od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15. do 17. ure. V poletnem centru bodo ponujali razne aktivnosti. Od 21. junija do 2. julija (od 8. ure do 17.30) bo pri športnem centru S. Klabjan v Dolini športni kamp za nogomet, odbojko in košarko, namenjen mladim od 6. do 14. leta starosti. Od 5. do 30. julija (od 8. ure do 17.30) bo tradicionalni poletni center pri osnovni šoli P. Voranc v Dolini (za otroke od 3. do 11. leta starosti). Obrazci so na razpolago tudi na spletni strani občine www.sandorligo-dolina.it. Informacije nudijo na občinskem uradu za šole: tel. št. 040-8329 240/281, elektronski naslov scuole-solstvo@com-san-dorligo-della-valle.regione.fvg.it.

Proti privatizaciji vode

Na Goldonijevem trgu bodo danes od 10. do 12. in od 17. do 19. ure zbirali podpise za referendum proti privatizaciji vode.

Delo na sodišču

Na oddelku za nadzorstvo glede zakonitega ravnanja z obsojenci na tržaškem prizivnem sodišču iščejo socialno koristnega delavca. Izbrani kandidat bo eno leto delal v okviru načrta, pri katerem sodelujejo pravosodno ministrstvo, Dežela FJK in Občina Trst. Pogodba razreda C1 je v prvi vrsti namenjena delavcem v dopolnilni blagajni ali mobilnosti. Prošnje bodo do petka, 28. maja zbirali na pokrajinskem uradu za zaposlovanje (Stopnišče Capuccini 1) od 9.15 do 12.45.

FORUM TOMIZZA - V dvoranici Hrvaškega kulturnega krožka

Mladi pesniki

Predstavili so se Marcello Potocco, Furio Pillan ter Marijana Sutić Pavlicevich

Po tržaški okrogli mizi o Tomizzi in gledališču se je niz spremljevalnih prireditvev ob letošnjem Forumu Tomizza znova ubesedil v četrtek, in sicer v dvoranici Hrvaškega kulturnega krožka na Ulici Rota nedaleč od mestne stolnice. Ob prisotnosti generalne konzulke Republike Hrvaške v Trstu Nevenke Grdinić se je namreč odvil pesniški večer, ki sta ga vodila Patrizia Vascotto in Cristian Sinnico, zbranzemu občinstvu pa so se predstavili mladi slovenski, italijanski ter hrvaška pesnica, in sicer Marcello Potocco, Furio Pillan ter Marijana Sutić Pavlicevich.

Kot je uvodoma povedala Patrizia Vascotto, je cilj delovanja Skupine 85 ta, da med seboj združuje različne tržaške kulturne duše in zato je njen odbor z veseljem pristopil k četrtku kulturni pobudi v Hrvaškem kulturnem krožku. Vascottova je nato spregovorila o samem Forumu Tomizza, ki je nastal pred enajstimi leti po zamisli hrvaškega pesnika, publicista in novinarja Milana Rakovca. Figura Fulvia Tomizze še danes ostaja prisposoda odprtosti in dialoga. Tomizza ni bil namreč samo pisatelj, o kočljivih temah je namreč pisal in govoril, ko so bile še zelo aktualne - njegov knjižni prvenec Materada je izšel že leta 1960, torej kmalu po eksodusu iz Istre. Mejo je Tomizza skušal relativizirati in prav v tem duhu še danes potekajo obmejna srečanja, ki so mu posvečena.

Pesnika Marcella Potocca, ki se je rodil v Ljubljani leta 1974, je zbranim predstavil Cristian Sinnico. Dejal je, da ga lahko s Tajom Kramberger uvrščamo med najboljše slovenske pesnike mlajše generacije. Pesnik je do danes izdal kar nekaj verznihih zbirk, njegov pesniški slog pa se

Srečanje sta vodila Patrizia Vascotto in Cristian Sinnico

KROMA

v času seveda spreminja. Prihodnje leto bo izšla njegova nova pesniška zbirka z naslovom Via Francigena. Potocco je član komisije za literarno nagrado Lapis Histriae, ki jo bodo podelili ob sklepu letošnjega Forumu Tomizza. Pesnik je nato svoje pesmi prebral trijezično, in sicer v slovenščini, hrvaščini ter italijanščini. Motivi, ki jih v svojih verzih obravnava Potocco, so prizori iz vsakdanjega življenja. Pesnik uporablja prosti verz, preizkusil pa se je tudi že v pisanju sonetov.

Po vsebini in obliki je precej različna poezija Marijane Sutić Pavlicevich, pesnice, ki se je leta 1977 rodila v Šibeniku v Dalmaciji, svoje verze pa je že objavila v mnogoterih hrvaških literarnih revijah in antologijah, izdala pa je tudi svojo samostojno pesniško zbirko z naslovom »Gdje počinje sjena ko-

ju povlačiš za sobom« (Kje se začne senca, ki jo vlečeš za seboj). Ustvarjalka živi v Trstu in je odgovorna za kulturo pri Hrvaškem kulturnem krožku v Trstu. Prisotnim je podala nekaj krajših pesmi iz svojega še neobjavljenega ciklusa o materinstvi, pa tudi nekaj starejših, ki so že izšle v zgoraj omenjeni zbirki.

Zbranih poslušalcem se je nato predstavil še Furio Pillan, ki se je rodil v Milanu leta 1975, že dolgo pa prebiva v Trstu, kjer je predsednik pesniškega krožka »Gli ammutinati«. Do danes je izdal samostojno pesniško zbirko z naslovom »Poesie ad olio« (Oljnatе pesmi), svoje verze pa je objavil tudi v antologiji »Il volo del calabrone« (Čmrcljev let). Kot je sam dejal, Pillan v svojih pesmih išče predvsem stik med humanistično in znanstveno kulturo. (ps)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 22. maja 2010
MILAN

Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 20.37
- Dolžina dneva 15.10 - Luna vzide ob 14.32 in zatone ob 2.09

Jutri, NEDELJA, 23. maja 2010
ŽELJKO, BINKOŠTI

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1017,4 mb ustaljen, veter 4 km na uro jugo-vzhodnik, vlaga 55-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,2 stopinj C.

Lekarne

Danes, 22. maja 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Venezia 2 (040 308248), Naselje Sv. Sergije - Ul. Curiel 7/B (040 281256).
Bazovica - Grudnova ulica 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6.
Bazovica - Grudnova ulica 6 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (040 772148).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJICE OŠ ALBERTA SIRKA vabimo na razstavo danes, 22. maja, 17.00-19.00; nedelja, 23. maja, 10.00-12.00 in 17.00-19.00.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA organizira naslednje poletne tabor: Gozdarsko-lesarski »Mojster Miha« v Postojni od 13. do 18. junija (od 9. do 13. leta); Pohodniški »Živijo Kekec!« v Kranjski Gori od 20. do 25. junija (od 7. do 11. leta); Naravoslovni »Netopir« v Narinu od 27. junija do 2. julija (od 8. do 13. leta); Jezikoslovni »Krpanova kobila« v Sevnem od 4. do 9. julija (od 10. do 17. leta) slovenščina in jahanje; Kulinarčni »Mizica pogrnj se!« v Sevnem od 4. do 9. julija (od 10. do 17. leta); Biološki »Morska zvezda« v Piranu od 11. do 16. julija (od 4. razreda dalje); Kemijski »Čarobni napoj« v Ljubljani od 18. do 23. julija (od 3. razreda dalje); Morski »Z vetrom« v Portorožu od 25. do 30. julija (od 7. leta dalje); Angleški »Jezikajte!« v Postojni od 22. do 27. avgusta (od 8. do 17. leta); Delavnico »Mišk@« v Trstu od 30. avgusta do 3. septembra (od 2. razreda dalje) računalnik, šah in fotografija. Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago do 10. junija na tel. št. 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: zsircilmetod@gmail.com.

URAD ZA ZSIRCILMETOD ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila, do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo nasloviti na Urad za slovenske šole v Ul. S. Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Nazaj k naravi

Les je material, s katerim so si v zgodovini gradili skladno s tedanjimi potrebami bivališča naši predhodniki. V stoletjih gradbenega in tehnološkega razvoja se je nekoliko umaknil drugim gradbenim materialom, a še zdaleč ni pozabljen. Obratno, les je danes spet zelo zaželen gradbeni material. Ta lahka surovina, ki pa je tudi žilava in trdna, vzdrži visoke obremenitve. In pri tem oblike ne spremeni in se ne poškoduje, kot nekateri zmotno mislijo. Na naravno in človekovo okolje deluje blagodejno, nenazadnje absorbira škodljive pline v zraku.

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP Sas

OBNOVE **MONTAŽNE HIŠE**
GRADNJA **BAZENI**

Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - info@frandoligroup.it

NAŠA PRODAJALNA

Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54 - 34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336 - mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com - www.haus.rubner.com

Les je izredno prijazen gradbeni material tudi zaradi tega, ker je vsestransko uporaben, njegova obdelava ni zapletena, uporaba tega materiala v gradbeništvu nima negativnih učinkov na okolje. Investitorji se za les vse bolj odločajo tudi zaradi dolge življenjske dobe lesa. Statistike kažejo, da v nekaterih evropskih državah gradnja z lesom dosega tudi do 25 odstotkov tržnega deleža.

Edinstvene lastnosti lesa

Strokovnjaki pravijo, da se noben drug gradbeni material ne more primerjati z lesom, ki ga odlikujejo edinstvene lastnosti. Med najbolj očitnimi prednostmi lesa v primerjavi z ostalimi drugimi gradbenimi materiali je na primer hitrejša gradnja, z izborom lesa se izognemo vlagi, ki se tako rada pojavi v hišah oziroma stanovanjih. Tudi ekološko je les najmanj sporen od vseh gradbenih materialov, saj je zmožen lastne reprodukcije in njegova uporaba pomeni v primerjavi z ostalimi gradbenimi materiali zniževanje emisij CO₂. Strokovnjaki so ugotovili, da ima les uravnoteženo CO₂ bilanco, kar pomeni, da se pri tvorbi lesa v drevesu porabi ravno toliko CO₂ iz zraka, kot se ga sprosti pri razgradnji ali gorenju lesa. In kako les sploh nastane pod drevesno skorjo? Les se primarno se nahaja v deblih dreves ali grmov, sestavljen pa je iz celuloze, pol-celuloze ter veziva, poznanega tudi pod imenom lignin. Kot vsa živa bitja, tudi drevo sestavljajo celice. Ko celice odmrjejo, olesenijo in se sprimejo s celicami, ki jih je drevo že odložilo v svoji notranjosti. Te celice potem predstavljajo surovino za nadaljnjo predelavo lesa. Od nekdanj velja les za dober gradbeni material. Seveda ne kar vsak kos lesa. Kakšna je dejanska kakovost lesa strokovnjaki ugotavljajo s fizikalnimi in mehanskimi lastnostmi. Na prve lastnosti vlivajo naravne sile kot so toplota, svetloba, pretok lesnega soka in vode. Strokovnjaki vam bodo govorili o poroznosti lesa in vam kot primera navedli hrast kot eno najmanj poroznih vrst lesa in bor kot eno najbolj poroznih vrst lesa, gostoti, prostornini in vlažnosti.

Slednja je zlasti pomembna, ko se glede na potrebe odločate med svežim lesom, polsuhim lesom, za katerega je značilno, da vsebuje do 30 % vlage, na zraku posušenim lesom, kjer je vlaga do 20 % in suhim lesom z do 17 % vlage. Pomembne pa so tudi mehanske lastnosti lesa, pri katerih strokovnjaki preučujejo tlačno, natezno, upogibno trdnost in strižno vrednost ter elastičnost, ki je odvisen od fizikalnih lastnosti lesa in smeri vlaken. Posebna pozornost je namenjena tudi trajnosti lesa, ki je odvisna od vrste lesa, fizikalnih lastnosti lesa ter izpostavljenosti zraku, vlagi, zlasti njenemu spreminjanju in vodi.

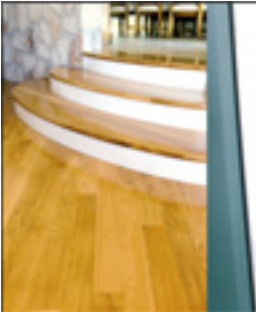
Človeku prijazen ...

Poleg pozitivnih fizikalnih in mehanskih lastnosti, ki jih ima ta ponovno vse bolj priljubljen gradbeni material, ne smemo pozabiti tudi na ugodno počutje, ki ga nudi človeku. Poznavalci pravijo, da se človek v z lesom zgrajeni stavbi počuti

prijetno, ko znaša temperatura med 18 °C in 20 °C, medtem, ko so podobni učinki v masivni zgradbi vidni pri temperaturi od 22 °C do 24 °C. Estetska vrednost, odpornost proti ognju, majhna teža, predvsem pa hitrost gradnje so glavni atributi, ki so prepričali tiste, ki so se odločili za leseno gradnjo. Seveda tisti, ki so se znebili predsodkov o požarni nevarnosti lesenih objektov. Za razširjanje požara je bolj kot lesena konstrukcija »kriva« notranja oprema, preproge...

...in varen gradbeni material

Strokovnjaki vam bodo, četudi vi dvomite v požarno varnost lesa povedali, da je les res gorljiv material, a v primerjavi z betonom in jeklom prevzema večje požarne obremenitve, kar pomeni, da ognju kasneje popusti. Gre za to, da v primeru gorenja, lesena stavba poogleni, vročina pa se ne prenaša istočasno, kar pomeni, vam bodo razložili strokovnjaki, da je reševanje iz goreče lesene hiše mogoče, celo lažje kot iz klasično grajene hiše. Pri gorenju se na površini lesa ustvarja zgoznela plast, ki deluje samozadržno. Ne pozabite tudi na dejstvo, da se pri gorenju ne ustvarjajo strupeni plini, ki veljajo za najpogostejši vzrok smrti pri požarih. Standardi lesenih konstrukcij glede požarne varnosti niso nič nižji od standardov, ki veljajo za masivno gradnjo. Strokovnjaki govorijo o razredih požarne odpornosti, od F30 do F90, kjer številka v minutah označuje trajanje požarne odpornosti elementa konstrukcije - preden se ogenj razširi na leseni element. Tudi kar zadeva potresne varnosti vas lesena hiša ne more razočarati. Strokovnjaki so izračunali, da je

DOBAVA IN MONTAŽA

GIOMA

*Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata*

GIOMA - Ulica Remis, 21 - S. Vito al Torre (UD)
Tel. in Faks **+39 0432 997154**
info@giomapavimenti.it - **www.giomapavimenti.it**

leseni podi pvc okna in okvirji notranja vrata blindirana vhodna vrata

**PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
MUCCI KLEPARSTVA
MARIO MUCCI S.R.L.**

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • **www.muccilattonerie.com**

Alternativne energije
Fotovoltaični sistemi
Sončni kolektorji in toplotne črpalke

OBRTNA CONA DOLINA 547/1 (TS) info@termoideale.it www.termoideale.it

VISOKA TEHNOLOGIJA ZA DOLGOROČNI PRIHRANEK

termoideale
IDEALE
Geom. GIANCARLO FORAUS

Specialisti del Riscaldamento Energetico

Brezplačna številka
800 913 420

povprečna klasično grajena hiša kar trikrat težja od lesene, kar pomeni, da je potresna sila na leseno hišo manjša od sile potresa na klasično grajeno hišo. Tako je tudi škoda, ki nastane ob potresu, pri leseni gradnji manjša. Zvočno izolacijo v leseni hiši dosežemo z različnimi gradivi in dobro načrtovano zasnovo stenskih, stropnih in strešnih konstrukcijskih elementov. Pomembni so vmesni sloji. V praksi to pomeni, da na primer pri stropu iz lesenih tramov uporabimo nekaj centimetrov nasutja peska, na katerega položimo lesena tla. Natrgusonavoljo testirane stenske in stropne konstrukcije, ki izpolnijo še tako visoke zahteve po zvočni izolativnosti, zagotavljajo poznavalci.

Napušč ali veter

Tudi tiste, ki si leseno hišo želijo postaviti na vetrovno izpostavljenih mestih, pa niso prepričani, da je to dobra izbira, bodo poznavalci prepričali. Na mestih, kjer je veter močan, je treba pri gradnji hiše posebno pozornost posvetiti primernim povezavam med elementi pri skeletni oziroma okvirni konstrukciji in ustrezno sidrati konstrukcije ter pritrditi obložne plošče. Stran hiše, ki bo stala na mestu, kjer so sunki vetra pogosti in močnejši, naj bo brez oken in vrat. Strokovnjaki v takih primerih svetujejo, da posebno pozornost namenite tudi strehi: kritina naj bo pritrdjena na strešno konstrukcijo, ki je ustrezno sidrana in povezana z drugimi nosilnimi elementi stavbe. Odsvetujejo se večji napušči.

Sovražniki lesa

Les ljubijo tako insekti kot plesen. Plesen se pojavi, ko les doseže 30-odstotno vlažnost in ta plesen traja dlje časa, strokovnjaki najpogosteje govorijo o šestih mesecih, preden se prične širiti. Velja, da v običajnih vremenskih in klimatskih razmerah les nikoli ne postane toliko vlažen, da bi se na njem pojavila plesen. Če pa je kljub vsemu les poškodovan od vode, ga je treba ponovno sušiti. Največja mora lastnikov lesenih objektov

je lesni črv. Črv iz družine Kozličkov (Cerambycidae), ki so poznani tudi pod imenom Rogini, ima tanke tipalke. Te so ali enako dolge ali celo daljše od samega rjavo-črne barve telesa hrošča, ki je ploščato. Samci dosežejo dolžino

impregnacija vpliva tudi na odpornost lesa na klimatske razmere. Ko pričnete s postopkom impregnacije, ki se ga držite po priloženih navodilih, se prepričajte, da je površina lesa res suha, obrušena in odprašena. Vrsto impregnacije izberite glede na lokacijo lesnega elementa oziroma na predvideno izpostavljenost vplivom. Bistveno je, da zaščitna sredstva prodrejo globoko v les, le tako ga namreč popolnoma zaščitijo in naredijo odpornega. Ker je prodrtje zaščitnega sredstva v globino odvisno ne samo od sredstva, ki vam ga priporočajo specializirani ponudniki, ampak predvsem od vrste in vlažnosti lesa in načina obdelave, je seveda pomembno, da je les, ki ste ga za elemente vašega doma izbrali vi, kakovosten.

Zdrav je domač

Poznavalci svetujejo, da za gradnjo izberete domač oziroma les iz regije. Gre namreč zato, kot sougotovili strokovnjaki, da imajo eksotični lesovi več neugodnih vplivov tako na okolje kot na človeka. Tropski les, kot pravijo strokovnjaki, tudi če za trenutek pozabimo na dejstvo, da

njegova proizvodnja pomeni izsekavanje tropskih gozdov, je zaznamovan z na primer porabo fosilnih goriv, ki se porabijo za transport tovrstnega lesa. Ne nepomembno pa je tudi znanstveno dejstvo, da je pri tropskem lesu prisotno permanentno izparevanje in odcvetavanje škodljivih spojin. Kot pred vsako odločitvijo, temeljito razmislite o vrsti lesene hiše, ki jo želite imeti in vrsti lesa, iz katere bo vaš novi dom. Pri gradnji ponuja les

kot konstrukcijski material mnoge možnosti. Niti po stabilnosti niti po obstojnosti do ognja in vremenskih pojavov mu v primerjavi z ostalimi gradbenimi materiali ne moremo očitati slabših lastnosti, poudarjajo strokovnjaki. Ker skrbite za vaše zdravje se zato, ko se odločite za les kot najbolj naravno in do okolja ter človeka najmanj škodljivo gradivo, odločajte za, če se le da, domač les.

tecnoedile s.n.c.
TRST, Ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

Gradbeni in industrijski stroji in oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

MOLTENI & C.
DADA
VITRA
CASSINA
MOROSO
FLOU
FLEXFORM
VALCUCINE
WMF
MILLEFIORI
RODA
GERVASONI
ELMAR

ZA VAS IŠČEMO VEDNO NAJBOLJŠE.
atrio
TRŽIČ, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • Faks 0481.40929 • e-mail: atriointerni@hotmail.it

Mizarstvo bogdan STOPAR
že od leta 1961

Pohištvo po meri, kuhinje, stopnice,
masivna notranja vrata ter
okna in vrata označena
CE UNI EN 14351 - 1
z možnostjo 55% davčne olajšave.

ul. Kosovel 30 - 34149 Bazovica - Trst (Italija)
tel/fax: 040 226283 - e-mail: bstopar@tin.it

L'AGRARIA
Več kot dvajset let izkušenj zagotavljajo
najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

AGRONOM GIORDANO RIOSA

SVETOVANJE IN SERVIS

**Semena, krma, fitokemija, enologija
ornitologija, plastika
vse za vrtnarstvo in hortikulturo**

2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

Državna cesta 14, le 500 m po mostu na Soči • Papariano di Fiumicello (UD), Tel. in faks 0431 968658 - Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih

DOBERDOB - Družba Irisacqua sprejela dokončni in izvršni načrt

Konec leta obnova vodovodnega omrežja

Naložba znaša 1.600.000 evrov - Vizintin: »Tudi v kritičnih sušnih obdobjih bo zagotovljena dobava vode«

Konec leta se bo na območju doberdobske občine začel obsežen poseg, s katerim bo družba Irisacqua obnovila in izboljšala vodovodno omrežje v Doberdobu, Dolu, Jamljah in na Poljanah. Družba, ki ji je vodni okoliš AATO pred nekaj leti zaupal nalogo 30-letnega upravljanja celotnega vodovodnega omrežja v goriški pokrajini, je že odobrila dokončni in izvršni načrt, ki je bil izdelan tudi na podlagi soočanja z občinsko upravo. Poseg, ki naj bi se zaključil že v drugi polovici leta 2011, je vreden 1.600.000 evrov, družba Irisacqua in doberdobska občina pa imata v načrtu tudi drugi sklop manjših del, v katerega bo vloženih dodatnih 600.000 evrov.

»Z vodstvom družbe Irisacqua smo se začeli sestajati že v prejšnji mandatni dobi, zdaj pa je projekt pripravljen. Le-ta predvideva nadomestitev dotrajanih cevi vodovodnega omrežja z novimi, ki bodo omogočale večji in boljši pretok vode v različnih predelih naše občine. Družba Irisacqua bo s prenavljanjem začela že v Martiniščinu, nadaljevala pa bo na Poljanah, v Doberdobu, med Doberdobom in Dolom, pri Bonetih in v Jamljah. Ob zamenjavi cevi je v projektu predvidena tudi namestitve večjega rezervoarja za vodo v Doberdobu,« je povedal župan Paolo Vizintin, ki se je prejšnji teden v spremstvu odbornikov Nordia Gergoleta in Daniela Jarca ter tehnikov sestal z direktorjem družbe Irisacqua Paolom Lanarijem. »Nove cevi in rezervoar bodo zagotavljali nemoteno dobavo vode tudi v kritičnih momentih oz. v času velike suše,« je pojasnil Vizintin in pristavil: »Projekt bo družba Irisacqua poslala na deželo, ki bo morala izdati dovoljenje o učinkih na okolje VIA, nato pa bo razpisana javna dražba za izbiro izvajalca. Predvidoma septembra se bomo ponovno sestali z vodstvom družbe, s katerim se bomo dogovorili o poteku in koordiniranju del. Po nadomestitvi cevi bo poskrbljeno tudi za popravilo in asfaltiranje cest.«

Vizintin računa, da se bo v prvih mesecih prihodnjega leta začel še drugi sklop del, v katera bo vloženih 600.000 evrov. »V tem okviru bo urejena oskrba z vodo občinske telovadnice, nogometnega igrišča in pokopališča pri Palkišču. Rešili bomo tudi druge manjše problematike na občinskem teritoriju, ki jih tehnični uradi že preverjajo,« je zaključil župan. (Ale)

V Doberdobu bodo ob obnovi vodovodnih cevi zgradili tudi nov rezervoar

BUMBACA

GORICA - Javna dela v grajskem naselju

Čistijo in utrjujejo obzidje

Septembra bodo varnostnim normam prilagodili tudi grofovo dvorano in dvorano pokrajinskih stanov

Levo obzidje po posegu, desno del, ki ga še zarašča rastlinje

BUMBACA

»Restyling« goriškega gradu se nadaljuje s polno paro. Pred nedavnim se je zaključil prvi sklop strukturnega posega, ki je bil namenjen očiščenju, utrditvi in ovrednotenju vzhodnega dela grajskega obzidja, pred enim tednom pa je goriški občinski odbor odobril še preliminarni načrt za drugi sklop del - vreden bo 290.000 evrov -, s katerim bodo uredili in prilagodili varnostnim normam še en del obzidja.

»Gre za zelo pomemben poseg, na katerega je grajsko obzidje čakalo že več desetletij. Koreniten očiščenje in utrditve bo postopno deležno celotno obzidje utrdbe, prekvalifikacija in ovrednotenje grajskega naselja pa se bosta nadaljevala z obnovo Drevoreda D'Annunzio, Trga Seghizzi in bližnjih ulic,« je povedal goriški župan Ettore Romoli, ki si je včeraj v spremstvu odgovorne arhitekture goriške občine Laure Puntin ogledal obnovljeno vzhodno obzidje v bližini kraljevega bastiona. Puntinova je povedala, da je občina že leta 2004 opravila analizo stanja grajskega obzidja, na podlagi katere so bili evidentirani prioritetni posegi in vložene prošnje za financiranje. Prvi

poseg je bil opravljen leta 2005 na bastionu št. 54, ki meji na zasebnikovo dvorišče. Nato se je v letu 2008 začel prvi sklop del na vzhodnem obzidju, ki ga je omogočil delni prispevek. »Zid je bil pred posegom v celoti prekrit z grmičevjem in mahom, ponekod se je rušil, na njem so rasla celo drevesa. Le-ta je moralo podjetje uničiti s posebnimi kemijskimi snovmi. Poseg je bil dokaj kompleksen in je potekal v treh fazah, zaključil pa se je v šestih mesecih,« je pojasnila Puntinova. Po njenih besedah bo mogoče po izvedbi drugega sklopa del, za katerega je občinski odbor prejšnji teden odobril preliminarni načrt, ponovno odpreti tudi pešpot ob obzidju, ki je trenutno iz varnostnih razlogov zaprta.

Puntinova je dodala, da se bo pomemben sklop del v notranjosti gradu oz. v grajskem muzeju začel septembra. »V prejšnjih dneh so tehnični uradi izbrali izvajalca, ki bo prilagodil varnostnim normam ter ovrednotil grofovo dvorano in dvorano pokrajinskih stanov. Za prispevek je zaprosil oddelek za kulturo goriške občine,« je zaključila arhitektka. (Ale)

GORICA - Srečanje s trgovci

»Umetniški« panoji v izložbah zaprtih trgovin

»Umetniški« panoji bodo krasili izložbe zaprtih trgovin. To je eden izmed predlogov, o katerem je tekla beseda na včerajšnjem sestanku med trgovci in občinsko upravo, ki se tedensko srečujejo in dogovarjajo o pobudah za ovrednotenje obnovljene goriške pešcone. Včeraj je goriški občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag predstavil trgovcem osnutke panojev s slikami goriških umetnikov, s katerimi bi lahko oplešali prazne izložbe zaprtih trgovin v Raštelu in na Travniku.

»Jasno je, da bodo panoji odstranjeni v primeru, da bo kak trgovec nameraval odpreti trgovino,« so sporočili s

Zeleni o Krškem

V dvorani društva Dopolavoro ferroviario na železniški postaji v Trzihu bo danes ob 15. uri pokrajinski kongres stranke Zelenih. Kandidatne liste je mogoče vložiti do 15. ure, nato pa bodo izvolili novo pokrajinsko vodstvo stranke. Ob 17. uri bo javno srečanje na temo jedrskih elektrarn med Trzičem in Krškim, med katerim bosta spregovorila Luciano Giorgi in Michele Boato.

Dan mladosti na Vrhu

Na pobudo kulturnega društva Danica bo jutri od 9. ure dalje na Vrhu potekalo rekreacijsko srečanje, ki ga že tretje leto zapored prirejajo ob Dneva mladosti. Vabila za sodelovanje so odposlali vsem okoliškim kulturnim društvom in vaškim skupnostim, naposled pa se je prijavilo sedem ekip, in sicer krožek Visintin iz Martiniščine, Polas iz Polača, Opatje selo, Osmica pri Mačku, Bunkerji iz Repna, Kras Dol-Poljane in mladinski odsek Danica. Ekipe se bodo pomerile v desetih igrah, nagajevanje bo v prvih popoldanskih urah. Gledalci bodo seveda dobrodošli, prireditelji pa zagotavljajo, da bo smeja in zabave na pretek.

Likovna dela na temo pahljač

V galeriji Prologo v Ulici Ascoli v Gorici bodo danes ob 18. uri odprli skupinsko razstavo likovnih del na temo pahljač; svoja dela bodo postavili na ogled Paola Gasparotto, Luciano De Gironcoli, Paolo Figar, Stefano Ornella, Franco Spanò, Silvia Klainscek in Nika Šimac.

Ex-tempore in šparglji

Po včerajšnjem odprtju razstave Lore-dane Prinčič, članice fotokluba Skupina 75, se bo danes v Štandrežu nadaljeval Praznik špargljev. Ob 17. uri bo slikarski ex-tempore na temo narave, od 20.30 uri pa bodo na svoj račun prišli ljubitelji plesa z ansamblom Souvenir. V nedeljo, 23. maja, se bo dogajanje začelo ob 19. uri z nastopom otrok iz domače osnovne šole in plesnega kluba Kreart iz Nove Gorice; sledil bo ples z ansamblom Hram.

S kolesom po Krasu

Mladinsko društvo Trstelj vabi vse ljubitelje kolesarjenja in Krasa danes v Temnico, kjer se bo ob 12. uri začel kolesarski maraton z naslovom Spoznavanje lepote Krasa. Kolesarjenje bo potekalo iz Temnice v Novelo, od tam do Kostanjevice na Krasu in naprej do Lokvice. V nadaljevanju bo udeležence pot vodila skozi vasi Hudi Log in Korita na Krasu do vasi Sela na Krasu, kjer se bodo udeleženci maratona lahko okrepčali. Povratek v Temnico je predviden ob 16 uri. Kot je povedal Dejan Kosmina iz mladinskega društva Trstelj, bo maraton, ki bo v celoti potekal po asfaltiranih cestah, dolg 20 kilometrov, brez postankov pa bi bilo mogoče traso, ki je lahka in primerna tudi za družine z otroki, prevoziti v eni uri. Prijavnina bo 10 evrov, vsak udeleženec bo dobil majico ter hrano in pijačo v Selah na Krasu in Temnici. (nn)

GORICA - Podturn Ulica Lunga bo postala enosmerna

Ulica Lunga bo postala enosmerna. Tako so odločili na srečanju med županom Ettorejem Romolijem in predsednikom rajonskega sveta za Podturn in Sveto Ano Pierpaolom Sullijem, ki je za Ulico Lunga predlagal tudi uresničitev otoka za pešce in odpravo parkirišča za avtodome. Sulli je poleg tega župana opozoril, da je potreben prenove trg pred cerkvijo v Podturnu in da v Ulici Duse bi treba zgraditi parkirišče.

Z občine so včeraj sporočili, da v ponedeljek bodo zaprli križišče med ulicami Marconi, Mazzini in Crispi, kamor se bo preselilo gradbišče podjetja Adriastrade. Po drugi strani je še vedno zaprt prehod pred cerkvijo sv. Ignacija na Travniku, pri čemer župan pojasnjuje, da se je zaključek del zavlekel za kakih petnajst dni zaradi dosedanjega deževnega vremena.

GORICA - V okviru festivala éStoria predstavili knjigo »Alle origini del fascismo di confine«

Italijanom nudijo vpogled v slovensko zgodovino

Milica Kacin Wohinz pojasnila, zakaj je fašizem našel plodna tla v Julijski krajini

ALEKSA ĐILAS »Obžalujem Jugoslavijo, ne pa Tita«

»Marsikdo obžaluje, da je prišlo do razpada Jugoslavije. Tudi sam sem med njimi, vendar ne obžalujem Tita, pač pa takratne dobre odnose med različnimi etničnimi skupnostmi. Menim, da je Tito v zadnjih desetih letih svojega življenja vodil negativno in konservativno politiko. Imel je sicer tri pozitivne zamisli, in sicer delavsko samoupravljanje, politiko neuvrščenih in enotnost jugoslovanskih držav, vse pa je za pravil zaradi dogmatičnih pogledov na politiko. Mojega očeta so imeli za disidenta, jaz pa v njem vidim idealista, ki

Z leve Almerigo Apollonio, Dario Mattiussi, Erika Jazbar, Milica Kacin Wohinz in Iztok Furlanič (zgoraj); za predstavitev knjige o »obmejnem fašizmu« je bil šotor Apih nabito poln (desno)

BUMBACA

Med včerajšnjim prvim dnevom goriškega zgodovinskega festivala éStoria so predstavili knjigo Milice Kacin Wohinz v italijanskem jeziku »Alle origini del fascismo di confine«, s katero sklad Dorče Sardoč in raziskovalni center Leopoldo Gasparini opravlja nov korak na poti približevanja slovenskega zgodovinskega italijanski javnosti.

»Od leta 1993 do 2000 sem bila članica mešane slovensko-italijanske zgodovinske komisije, ki je preučevala odnose med Slovenci in Italijani od leta 1880 do 1956. Takrat sem ugotovila, da smo slovenski zgodovinarji poznali vse italijansko zgodovinske pisarje, Italijani pa niso imeli nikakršnega vpogleda v slovenske zgodovinske raziskave. Zaradi tega smo morali italijanskim kolegom marsikaj razložiti, predvsem smo jim pojasnili, kako Slovenci gledamo na določene dogodke,« je povedala Milica Kacin Wohinz, njene besede pa je podkrepil tudi Sergio Mattiussi, tajnik raziskovalnega centra Leopoldo Gasparini iz Gradišča. »Slovensko in italijansko poznavanje polpretekle zgodovine je dolga leta teklo po popolnoma ločenih tirih, ki niso imeli stičnih točk. Tudi zaradi tega smo stopili na pot sodelovanja s skladom Dorče Sardoč, s katerim smo že izdali nekaj publikacij in prevedli v italijansko razna slovenska pričevanja o polpretekli zgodovini,« je pojasnil Mattiussi in opozoril, da je tudi knjiga Milice Kacin Wohinz o »obmejnem fašizmu« zelo pomembna za razumevanje poglavja krajevnih zgodovine, ki ga italijanska javnost slabo pozna.

»Italijanski zgodovinarji so svojo pozornost globalno usmerili v Trst in Istro, moje delo pa je omejeno na Slovence, ki so poleg v Gorici in Trstu živeli v Trentu, Bovcu, Postojni in drugih krajih. Preučila sem, kako so se Slovenci odzvali na prihod italijanske oblasti in na njene represivne metode, raziskala sem, kaj so Slovenci čutili, ko jim je bilo prepovedano spregovoriti v slovensčini in si na klobuk natakati rdeče, bele in modre trakove,« je še razložila Milica Kacin Wohinz.

»Publikacija »Alle origini del fascismo di confine« je v bistvu posodobljen prevod knjige Primorski Slovenci pod italijansko zasedbo 1918-1921, ki jo je Milica Kacin Wohinz napisala leta 1972,« je povedal Iztok Furlanič, ki je knjigo uredil. Po njegovih besedah je publikacija pomembna, ker razlaga,

kako je fašizem našel plodna tla v Julijski krajini, kjer sta vojaška in nato civilna uprava že takoj po letu 1918 narodnostno vprašanje reševali z nasilnimi metodami. Milica Kacin Wohinz je pri tem prebrala odlomek iz poročila mešane komisije, v katerem je bilo poudarjeno, da italijanska vojaška in civilna oblast nista bili pripravljene na upravljanje narodno mešanega območja. Poleg tega so bili Italijani še pod vtisom prve svetovne vojne, med katero so bili Slovani zanje sovražniki. V tem vzdušju in tudi pod pritiskom krajevnih nacionalistov se je v Julijski krajini fašizem uveljavil veliko prej kot drugod po Italiji, bil pa je tudi veliko bolj nasilen. Predstavitve, ki jo je vodila novinarka Erika Jazbar, se je udeležil tudi italijanski zgodovinar

Almerigo Apollonio, ki je poudaril, da je knjiga zelo dobro prevedena, sploh pa je zelo pomembna za razumevanje krajevnih polpretekle zgodovine.

Predstavitve knjige Milice Kacin Wohinz je potekala v nabito polnem šotoru Apih, kar nedvomno dokazuje, da za obravnavano tematiko vlada veliko zanimanje; med udeleženci srečanje so bili tudi dijaki slovenskih zavodov Ivan Cankar, Žiga Zois in Jurij Vega ter drugih italijanskih šol. Tudi druga včerajšnja srečanja so bila zelo dobro obiskana. Veliko zanimanje je sprožil zlasti ameriško-afganistanski novinar Tamim Ansary, ki je spregovoril o 11. septembru leta 2001 in predstavil svojo knjigo o svetovni zgodovini skozi oči muslimanov. (dr)

GORICA - Ciriani »Pomagali bomo obratu Carraro«

»Dežela zagotavlja, da bo priskočila na pomoč tudi goriški tovarni Carraro, kot je med drugim pred nekaj dnevi storila že za obrat iz Maniaga.« Tako je včeraj poudaril podpredsednik deželne vlade Luca Ciriani ter s svojimi besedami pomiril goriškega župana Ettoreja Romolija in Maria Carrara, lastnika istoimenskega podjetja.

Deželna finančna družba Friulia je 12. julija napovedala, da bo vložila sedem milijonov evrov v tovarno Siap v Maniagu, ki je v lasti družbe Carraro, v kratkem pa naj bi na podoben način podprla tudi obrat v Gorici. Od sedmih milijonov evrov, ki jih bodo dobili v Maniagu, bodo trije na razpolago v obliki kapitala, ostali štiri pa v obliki posojila. Včeraj je Ciriani pojasnil, da družba Friulia preverja stanje goriškega obrata in izbira način, s katerim podpreti nadaljnjo proizvodnjo. »Javne uprave in lastniki družbe Carraro morajo zdaj skupaj pripraviti razvojni načrt za goriško tovarno,« poudarja Ciriani.

Plač si ne smejo znižati

Deželni zakon št. 13 iz leta 2002 določa, da krajevni upravitelji iz Furlanije-Juljske krajine ne smejo samovoljno spreminjati svojih plač; prepovedano je namreč tako njihovo višanje kot tudi nižanje, zaradi česar goriški občinski odborniki in župan Ettore Romoli si ne bodo mogli znižati svojih plač za 5 odstotkov, kot so napovedali pred dnevi. »Deželo bomo vsekakor pozvali, naj nam zniža plačo in naj dokaže malce zdrave pameti. Če tega ne bo storila, bomo predvidenih pet odstotkov namenili skladu, ki ga bomo v ta namen ustanovili,« poudarja Romoli.

Prevzema še ni

Poganja za prevzem energetskega sektorja družbe za javne storitve IRIS se bodo nadaljevala tudi prihodnji teden. Včeraj upravitelji goriškega podjetja še niso dosegli dogovora s predstavnikoma navez Eni-Acegas APS, ki naj bi za prevzem ponudila 72 milijonov evrov. »Rešiti moramo še nekaj vprašanj,« je po včerajšnjem srečanju pojasnil predsednik družbe IRIS Armando Querin.

SOVODNJE - Na Štradtali potreben obnovitveni poseg

Prepoved za tovornjake

Občina je včeraj zjutraj dala zapreti za težki promet odsek ceste med vrtcem in železniškim podvozom

Štradtala bo do nadaljnjega zaprta za tovornjake. Sovodnjska občinska uprava je odločitev o prepovedi težkega prometa na odseku med otroškim vrtcem in železniškim podvozom po pokopališču sprejela včeraj zjutraj, z njim pa želi preprečiti udrte ceste, ki je dotrajana in že dalj časa potrebna korenite obnove.

»Z osebjem tehničnih uradov in domačini smo že nekaj mesecev pozorno spremljali položaj Štradtale. Problem ni dotrajanost asfalta, pač pa cestni nasip, ki se poseda. V prejšnjih mesecih smo na potrebo po popravilu ceste že obvestili deželno civilno zaščito, v zadnjih tednih pa se je zaradi stalnega prehoda tovornjakov stanje hitreje spreminjalo. Ocenili smo, da je bilo potrebno ukrepati,« je povedala sovođenjska županja Alenka Florenin, ki ne izključuje, da bodo v prihodnje, če se bo položaj poslabšal, zaprli odsek Štradtale tudi avtomobilom. Občinska uprava je prošnjo po sanaciji že naslovila na civilno zaščito in goriško pokrajino. »Upamo, da bo poseg izveden pred odprtjem gradbišča avtoceste,« je poudarila Floreninova.

Obnovitveni poseg pa bo v prihodnjih tednih potekal na Vrh, in sicer na odseku med gornjim Vrhom in pokopališčem, kjer je cestišče v slabem stanju. »Podjetje bo 28. maja odstranilo plast dotrajanega asfalta, 3. junija pa bo odsek ceste na novo asfaltiralo,« je zaključila Floreninova. (Ale)

Smerokaz v Sovodnjah opozarja na prepoved

BUMBACA

ALEKSA ĐILAS

BUMBACA

je menil, da je imela Jugoslavija že v 50. letih resnično možnost ustvariti nekaj novega. Prehitel je čas.« Tako je Milovanu Đilasu povedal njegov sin Aleksa, eden izmed najzanimivejših gostov letošnjega festivala éStoria, ki bo jutri zjutraj z Dimitrijem Volčičem razpravljaj o revoluciji in svobodi v Titovi Jugoslaviji. Pogovor z izvedencema, ki se bo začel ob 9.30 v šotoru Erodoto, bo vodil Sergio Canciani.

Pester program, ki bo potekal v ljudskem vrtu, pa čaka tudi današnje obiskovalce goriškega praznika zgodovine. Osrednji dogodek bo srečanje z ekonomistom in politologom Edwardom Luttwakom (ob 18. uri v šotoru Erodoto), ki mu bodo pred predavanjem o odnosih med velikimi imperiji preteklosti in sodobnih mednarodnih ravnotežjih podelili nagrado »Roman zgodovine«. Današnji, drugi festivalski dan se bo začel ob 8.45 s pobudo »Zajtrk z zgodovino«, nadaljeval pa se bo ob 9. uri s srečanjem o križarskih vojnah. Ob 10.30 bo Paul Freedman spregovoril o dišavah z Vzhoda, ob 12. uri pa bo na vrsti srečanje o Kitajski. Ob 15. uri bo predavanje o odnosih med Iranom in Izraelom (posegla bo tudi Fiamma Nirenstein), ob 15.30 pa se bodo o Vzhodu in Zahodu pogovarjali Grigore Arbore Popescu, Edvin Hladnik Milharčič in Stefano Malatesta. Na okrogli mizi o Prvi republiki bo ob 16.30 prisoten novinar Giampaolo Pansa, dobitnik zlate medalje na Olimpijskih igrah leta 1960 Livio Berruti pa bo protagonist srečanja, ki se bo začelo ob 18.30 v šotoru Apih. (Ale)

GORICA - Gojenci Glasbene matice uprizorili glasbeno pravljico

Z Bremenskim godci slovo od šolskega leta

V četrtek so nastopili v goriškem Kulturnem domu, v ponedeljek pa v Sovodnjah

Pri goriški Glasbeni matici so se od šolskega leta poslovili z izvedbo glasbene pravljice Bremenski godci, ki jo je ubesedila in uglasbila prof. Ambra Cossutta. Gojenci so se na nastop pripravljali dva meseca, nato pa so glasbeno pravljico uprizorili štiri krat. Najprej so mladi glasbeniki nastopili na Lesah v Benečiji in na Opčinah, nato pa so se predstavili še na Goriškem. Prejšnji ponedeljek so namreč nastopili v sovođenjskem Kulturnem domu, v četrtek pa v goriškem.

Številne prisotne starše, sorodnike in prijatelje nastopajočih sta v Gorici nagovorila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin in ravnatelj šole Bogdan Kralj. Oba sta pohvalila vse nastopajoče in se jim zahvalila za vložen trud, ki je nedvomno presegel običajne študijske dosežke. V predstavi za soliste, zbor in orkester so se instrumentalni in pevski deli prepletali s pripovedovanjem in igranjem, sicer pa je glasbena pravljica nastala predvsem iz želje po partituri, ki bi bila otrokom primerna in bi jim omogočila prvi stik z igranjem v orkestru. Najtežji izvajalski izziv je bila ravno združitev učencev, ki gojijo glasbo pretežno individualno, saj so morali tokrat sodelovati z drugimi in iskati potrebno sozvočje.

Gojenci Glasbene matice med nastopom v goriškem Kulturnem domu FOTOT.C.

NOVA GORICA - Maturantska četvorka v mestu vrtnic

Zaplesalo 500 dijakov

Pred začetkom mlade pozvali, naj se odrečejo pijači in pijančevanju - Maturantje so istočasno zaplesali v 54 mestih devetih držav

Bevkov trg v Novi Gorici je bil včeraj od jutra do popoldneva poln maturantov. Maturantske četvorke v mestu vrtnic, ki so jo skupaj organizirali Mladinski center Nova Gorica, Klub goriških študentov in novogoriški mladinski svet, se je udeležilo okrog 500 dijakov 4. letnikov vseh srednjih šol na Goriškem, ki so včeraj prejeli spričevala.

Že ob desetih zjutraj so organizatorji maturantov razdelili majice in dežnike, ob 11.30 uri so maturanti v središču Nove Gorice izvedli generalo, deset minut pred 12. uro pa jih je nagovorila novogoriška podžupanja Darinka Kozinc, ki je mladim položila na srce, naj bodo to, kar so in naj se odrečejo pijači in pijančevanju ter s tem popravijo vtis sredinega dogajanja pred parlamentom v Ljubljani. »Bodite zadeti od življenja, ne od alkohola,« je mladim tik pred začetkom maturantske četvorke svetoval direktor novogoriškega mladinskega centra, Dejan Vidic, saj je bil moto letošnje maturantske četvorke »Brez alkohola«, ki sicer vse prepogosto spremlja vse podobne prireditve in dogodke, ki se jih udeležujejo mladi.

Ob 12. uri se je začelo zares. Goriški maturanti so skupaj s svojimi kolegi iz 54 mest v devetih državah zaplesali četvorko. Organizatorji so pričakovali skupaj preko 30 tisoč udele-

Maturantska četvorka v Novi Gorici

FOTO N.N.

žencev in nov svetovni rekord oziroma ponoven vpis v Guinnessovo knjigo rekordov. Poleg Slovenije, kjer so se maturanti zavrteli v 23 mestih, so maturantsko četvorko organizirali tudi v Srbiji, na Hrvaškem, v Črni gori, Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Romuniji, Bolgariji in na Slovaškem. V

Ljubljani, kjer se je maturantske parade udeležilo slabih devet tisoč plesalcev, so podrli svetovni rekord v najštevilčnejši četvorki na enem mestu, ali je bilo skupaj preseženo število 30.000 plesalcev, pa popoldne še ni bilo znano.

V Novi Gorici je maturantski

TRŽIČ - V Marini Lepanto

Delavec iz Trsta si je z vrtnikom poškodoval roko

Marina Lepanto v Tržiču

ALTRAN

V Marini Lepanto v industrijski coni Ližerc v Tržiču se je včeraj poškodoval 43-letni delavec iz Trsta, Igor Borut. Med delom z vrtnikom na eni izmed ladij, ki jih vzdržujejo v marini, se je ranil v levo roko, zato pa so ga prepeljali na zdravljenje v tržiško bolnišnico San Polo.

Nesreča se je pripetila okrog 10.30. Moški je naenkrat izgubil nadzor nad vrtnikom, ki se je zavrtel okoli svoje osi in delavca ranil v levo roko. Po vsej verjetnosti je sveder poškodoval vezi, vendar poškodba naj ne bi bila tako huda,

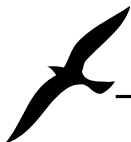
kot je začetno zgledalo. Takoj po nesreči so moškemu pomagali sodelavci, ker je iz rane priteklo veliko krvi, pa so mislili, da bo delavec ob roko. K sreči do tega ni prišlo, tudi zaradi takojšnje pomoči, ki so jo nudili poškodovancu. Na kraju nesreče je posredovalo osebje tržiške službe 118, ki je moškega prepeljal v bolnišnico San Polo. Ob podobnih poškodbah rok ponesrečence navadno peljejo v Pordenon; tokrat ni bilo tako, ker je bil včeraj v tržiški bolnišnici prisoten tudi kirurg, ki je specializiran v poškodbah rok.

GRADINA - Rogos Jutri predstavijo publikacijo o biodiverziteti

V sprejemnem centru Gradina bo jutri ob 10.30 predstavitev dvojjezične publikacije »Biodiverziteti v živo - Biodiversità da vivere«, ki jo je izdala zadruga Rogos. Knjižica je nastala po izletu, ki ga je zadruga Rogos priredila junija lani ob priliki svetovnega dneva biodiverzitete. Strokovni vodja projekta je profesor Livio Poldini, ki je lani skupaj z ornitologom Paulom Toutom in entomologom Andreom Collo vodil skupino ljubiteljev narava po rezervatu Doberdobskega in Preslosnega jezera. Vsi trije - poleg svojih še erpetolog Nicola Bressi - so prispevali njihov tekst publikaciji, za zaključek pa so pripravili tudi smernice za boljše upravljanje deželnega rezervata Doberdobskega in Preslosnega jezera. Dvojjezična publikacija bo jutri na razpolago vsem prisotnim, predstavil pa jo bo profesor Poldini. Celotni projekt je omogočila občina Doberdob v sodelovanju s pokrajino Gorica. Srečanje bo tudi prilika za odkritje novih tabel, ki bosta zamenjali zbledeli obstoječi tabli ob zavetišču Cadorna in ob paludariju. Novi tabli je družba Rogos izdelala s pomočjo likovnika Alfia Scarpia.

V okviru projekta goriške pokrajine »Biodiverziteti v živo« bo že danes več ekskurzij in vodenih izletov. Zbirališča bodo ob 9. uri pri gostilni Gisella v Tržiču za ogled območja Ližerc, ob 9.30 v Polacu za ogled laboratorij predelovanja volne kraških ovc in druge dejavnosti, ob 14.30 v rezervatu Isola della Cona za ogled lagune, ob 15. uri na parkirišču pri Doberdobskem jezeru za ogled Krasa pri Doberdobu.

četvorki na Bevkovem trgu sledilo še pestro popoldansko dogajanje s plesnimi nastopi in nastopi glasbenih skupin. Kdor je želel, si je lahko omissil prvo ali pa novo tetovažo, na voljo pa je bilo tudi igranje odbojke, namiznega nogometa, biljarda in podobno. (nn)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

Gledališče

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v torek, 25. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu O »Poročilu mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanih brez vsakega bivanjskega pomena (Franco Però) in v torek, 1. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter); informacije in rezervacije v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 - 22.15 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Piacere, sono un po' incinta«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 - 22.15 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 17.00 - 18.40 - 20.20 - 22.20 »Final Destination 3« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.00 »La nostra vita«.
Dvorana 5: 18.00 »Piacere, sono un po' incinta«; 21.00 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Razstave

V AGRITURIZMU PRI CIRILI v Doberdobu je na ogled razstava gabrske slikarke Karnele Rusjan. Ogledate si jo lahko v urnikih odprtega agriturizma ob petkih, sobotah in nedeljah.

V HOTELU KOZANA V GORIŠKIH BRDIH bo v torek, 25. maja, ob 18.30 odprtje razstave slik akademskega slikarja Bogdana Vrčona. Od 20. ure dalje bo na terasi ples z Natašo in Robijem.

V OBČINSKI GALERIJ SODOBNE UMETNOSTI na Trgu Cavour 44 v Tržiču je na ogled razstava »A basic human impulse - art & design«, ki jo je uredil Andrea Bruciati; do 27. maja od srede do nedelje med 17. in 20. uro, vstop prost.

RAZSTAVA PLATNIC ČASOPISA ISONZO SOČA od leta 1999 do leta 2009 Antona Špacapana bodo je na ogled v Kulturnem domu v Gorici; do 28. maja od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 18. uro ter med prireditvami.

KC LOJZE BRATUŽ, KROŽEK ANTON GREGORČIČ IN STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST vabijo na ogled razstave »Volilni lepaki 35-letnega samostojnega političnega nastopanja«, ki spada v okviru 35-letnice ustanovitve Slovenske skupnosti na Goriškem; do 31. maja ob prireditvah v KC Lojze Bratuž ali s predhodnim dogovorom po tel. 0481-531445. Ogled je možen tudi preko interneta in sicer na spletni strani www.slovenskaskupnost.org ali na povezavi <http://www.flickr.com/photos/ssk-go/4604166756/>.

V GALERIJ A. KOSIČ (Travniki 61 - Raštel 5/7) v Gorici je na ogled razstava mednarodnega likovnega simpozija Slovenija, odprta za umetnost 2009, ki je potekal na Sinjem Vrhu pod naslovom Druga narava; do 31. maja od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (vhod na Raštelu 5/7, trgovina Kosič).

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ BORISA PRINČIČA z naslovom Cvetje, vrtovi in kozmična harmonija bo na ogled do 12. junija vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 10. do 23. ure v razstavnih prostorih kavarne Trieste na Trgu Oberdan v Ronkah.

Koncerti

LOVSKI PEVSKI ZBOR DOBERDOB prireja slavnostni koncert ob 25-letnici delovanja, ki bo danes, 22. maja, v športno-kulturnem središču v Zgoniku ob 18. uri. Večer, ki bo potekal v sklopu 12. srečanja lovskih zborov 4 držav, bodo oblikovali še lovska zbora iz Dekanov in Železne Kaple, MePZ Matko Laginja s Hrvaške ter pobraten lovski pevski zbor iz Murske sobote.

SKPD F.B. SEDEJ vabi na koncert Note v kleti, ki bo v sredo, 26. maja, ob 20. uri na kmetiji Gradišciutta na Jazbinah (Števerjan). Sodelujeta zbora Nonet Primorsko iz Mačkoli ter domači mešani zbor F.B. Sedej. Oba zbora vodi Aleksandra Pertot.

SNOVANJA 2010: v sredo, 9. junija, ob 20.30 bo v dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju Bruno Mereu nastopil s klavirskim recitalom; vstop prost.

Šolske vesti

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za šolsko leto 2010-11. Informacije na tajništvo (tel. 0481-532163, 0481-547569), na info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

PRIPRAVA NA MALO MATURO za dijake tretjih razredov srednje šole bo potekala pri Mladinskem domu v Gorici, v Ul. Don Bosco 60, od 7. do 11. junija od 15. do 18. ure. V torek, 8. junija, bo psihoterapevt Bogdan Žorž vodil delavnico v zvezi s premagovanjem treme in ohranjanjem koncentracije. Ob 17.30 bo spregovoril tudi staršem. Od 6. do 10. septembra bo potekala PRIPRAVA NA VSTOP V SREDNJO ŠOLO namenjena letošnjim petošolcem; prijave in informacije do 31. maja na sedežu MD in po tel. 0481-546549 ali 328-3155040. Še je možen vpis k popoldanskemu pouku 2010-11.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilita-

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

21. 22. 23. 29. 30. MAJA 2010

V ŠTANDREŽU PRAZNIK ŠPARGLJEV

Danes, 22. maja	ob 17. uri ob 20.30 ob 19. uri	SLIKARSKI EX-TEMPORE na temo <i>Narava</i> PLES z ansamblom SOUVENIR Osnovna šola Štandrež in Plesni klub KREART iz Nove Gorice PLES z ansamblom HRAM
Jutri, 23. maja	ob 17. uri	BIKE CROSS
Sobota, 29. maja	ob 20.30	PLES z ansamblom SOUVENIR
Nedelja, 30. maja	ob 19. uri	Nagrajevanje ex-tempore in Bike Cross Otroški zbor Štandrež, MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe in dramska skupina P.D. Štandrež s komedijo PLES z ansamblom HRAM

Na voljo odlični šparglji, domača jedača in pijača **BOGAT SREČELOV**

V ŽUPNIJSKEM PARKU MED LIPAMI

BCC Doberdob • Savogna Doberdob in Sovodnje

cijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila 2010 do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev / dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, kate-re obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo nasloviti na Urad za slovenske šole v ul. Rismondo, 6 v Gorici. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Izleti

SPDG obvešča udeležence izleta na Golico, danes, 22. maja, da bo avtobus odpeljal ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši. Priporoča se primerna obutev. **SPDG** organizira v nedeljo, 23. maja, 2. društveni izlet z gorskimi kolesi. Podali se bodo na Banjšico, skozi Grgar, Vodice in Bate. Tura je zahtevna in je dolga približno 50 km. Zbirališče v nedeljo, 23. maja, ob 8.30 na parkirišču Rdece Hiše; informacije po tel.328-8292397 (Robert). **DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV** za Goriško obvešča udeležence iz leta na Dolenjsko, ki bo v soboto, 29. maja, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro, s postanki pri pevmškem mostu - vagi, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu pred cerkvijo. Drugi avtobus bo odpeljal ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter Štandrežu. Na avtobusu je prostih še nekaj mest. Priporoča se točnost! **OB DNEVU MLADOSTI 2010** ŠZ Dom in Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica vabita v nedeljo, 30. maja, na 6. Pohod mimo Titovih napisov (Golec - Veliki vrh - Sabotin). Zbirališče ob 5.30 pri spomeniku padlim v Branku-Rihemberku; informacije na andrej-ro@gmail.com ali po tel. 320-1423712.

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti med 14. in 18. ter med 21. in 25. junijem; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

PIHALNI ORKESTER KRAS Doberdob prireja glasbeno poletno središče namenjeno otrokom od 6. do 12. leta, ki bo potekalo od 5. do 16. julija. Spoznavali bodo svet glasbe s pomočjo strokovnih predavateljev Mojce Bratina, Tanje Gaeta in Patrika Quaggiata; prijave in informacije po tel. 338-4199828 (Romina).

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2010 bo potekalo od 14. junija do 30. julija v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici; informacije in vpisovanje vsak dan med 8.30 in 10.30 ter od 19. ure dalje po tel. 335-5952551 (Damijana Česčut).

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta vsak delavnik od 10. do 18. ure. **GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE** sporoča podatke za plačilo »ticketov« po bančnih zavodih (Azienda sanitaria n. 2 »isontina« Tesoreria - IBAN: IT 56 S 02008 12401 000040468251, brez plačila pri Unicreditbanca) ter poštinih uradih (na računu Azienda sanitaria n.

2 »isontina« št. 10077493). Na pologu mora biti vedno napisan vzrok plačila. **SPDG** obvešča člane društva, da lahko po ugodnih pogojih kupijo windstopper jakne za prihodnjo zimsko sezono. Javijo naj se v trgovini K2 sport najkasneje do 30. maja.

AMATERSKI BALINARSKI KLUB MAK prireja danes, 22. maja, od 8. ure dalje 20. moški mednarodni balinarski turnir »Memorial Franjo Devetak, Dario Nanut in Danilo Clainscech« na štandreškem balinišču. Ob zaključku turnirja v popoldanskih urah bosta potekala nagrajevanje in družabnost; informacije 347-1072598 (Jari). **DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ GORICE** prireja 42. dan krvodajalca danes, 22. maja, od 17.15 dalje v župnijski dvorani v Stražcah v Gorici.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 44. redni občni zbor v torek, 25. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu na sedežu SKRD Jezero, ul. Roma 24 v Doberdobu.

V OKVIRU POLETNIH DEJAVNOSTI MLADINSKEGA DOMA (POLETNOSTI 2010) bodo od 14. junija do 2. julija potekali Izzivi (videodelavnica, dnevne ekskurzije, zeleni teden); vpi-si in informacije do 31. maja na sedežu MD in po tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s krožkom Galeb vabi na poletne delavnice »Ustvarjalno v Benečiji: od pravc iz ljudske zakladnice do sodobne umetnosti«, ki bodo od ponedeljka, 23., do sobote, 28. avgusta, v Gornjem Tarbiju (nekaj kilometrov od Čedadu); informacije in prijave do 30. junija po tel. 040-635626 (ZSKD).

FOTOGRAFSKI NATEČAJ z naslovom »Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriške pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovekovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jezikov in kultur. Za sodelovanje na natečaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba odposlati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, europa@provincia.it.

Prireditve

SLOVIK prireja danes, 22. maja, ob 10. uri v sklopu ciklusa seminarjev o finančni krizi z naslovom Kriza: kako naprej? pogovor z Matijo Gergoletom, analistom pri Goldman & Sachs; informacije po tel. 334-2825853 in na info@slovik.org. **PREDSTAVITEV KNJIGE O 35-LETNICI SLOVENSKE SKUPNOSTI NA GORIŠKEM**, ki jo je napisala Erika Jazbar, izdala pa krožek Virgil Šček in založba Mladika bo potekala v torek, 25. maja, ob 20.30 pod lipami pri Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Knjigo bodo predstavili Adrijan Pahor, urednik zbirke Ivo Jevnikar in avtorica Erika Jazbar. Spregovorila bosta tudi predsednik krožka V. Šček Rafko Dolhar in predsednik krožka A. Gregorčič Marjan Terpin. Organizatorji predstavitve sta krožek Anton Gregorčič iz Gorice in krožek Virgil Šček iz Trsta v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž. **DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ** prireja zaključno prireditev z naslo-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Slovensko stalno gledališče

FRANCO PERÒ

O »Poročilu slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije« oziroma: dialog kuharice v gostilni in njene pomočnice o vprašanih brez vsakega bivanjskega pomena

Predstava v abonmaju z italijanskimi nadnapisi

V TOREK, 25. maja ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici

Info in rezervacije na blagajni Kulturnega doma Gorica, ul. Brass 20 9.00-13.00/ 15.00-18.00 (Ponedeljek/Petek) tel. 0481-33288

vom Naša pravljica, ki bo v četrtek, 27. maja, ob 18. uri na dvorišču Dijaškega doma v Gorici.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v četrtek, 27. maja, ob 18. uri v sklopu Srečanj z avtorjem predstavitev knjige zgodovinarja Luciana Patata iz Krmina »Il Duce ha sempre ragione«, ki jo je izdal center Leopoldo Gasparini iz Gradišča. Poleg avtorja bosta sodelovala tudi tajnik centra Gasparini Dario Mattiussi in predsednik goriškega Vsedržavnega združenja partizanov Italije Mirko Primožič.

V FEIGLOVI KNJIŽNICI bo v ponedeljek, 31. maja, ob 17. uri pevsko glasbena skupina Oton Župančič nastopila s pravljico »Slon Šlanonos, hudobni netopir in živalice v džugli«.

Mali oglasi

V SREDO, 12. MAJA, med 13.30 in 14.30 je neznano vozilo trčilo v moj avtomobil citroen saxo plave barve, ki je bil parkiran za kvesturo na parkirišču pred goriško stolnico. Lepo prosim morebitne očividce, naj pokličejo na tel. 347-2105720 za kakršno koli informacijo.

Osmice

BERTO TONKIČ je odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. **PRI CIRILI** v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V PODGORI: 12.00, Miriana Delpin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Carmela Cernaz vd. Cernaz iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na pokopališče.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem de-žurne naslednje bencinske črpalke: **GORICA** AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74 ESSO - Ul. Brass 7/b ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+ **TRŽIČ** ESSO - Ul. Boito 64 API - Ul. Grado **RONKE** SHELL - Ul. Redipuglia 25/a ERG - Ul. Aquileia 35 **FOLJAN-REDIPULJA** TOTAL - Ul. Pietro Micca 15 **ŠLOVRENC** AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56 **VILEŠ** ERG - Državna cesta 351 km 16+250 **KRMIN** SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Naše podjetje, nemška multinacionalka, ki je prisotno med drugim na italijanskem in slovenskem trgu, je s 55 podružnicami, 700 vozili in 1.000 zaposlenimi vodilno na področju neposrednega trženja in načrtuje širitev na celotnem državnem območju:

IŠČEMO

Vodje podružnic

Strokovnjake za neposredno trženje, ki bi jim zaupali komercialno vodenje podružnic

Kandidati morajo imeti izkušnje z neposrednim trženjem ali izkušnje z vodenjem prodajnih mrež, zaželena starost je od 25 do 45 let, delo zahteva potovanje po celotnem ozemlju Italije in Slovenije. Potrebno je znanje italijanskega in slovenskega jezika. Ponudba predvideva pogodbo o zaposlitvi (plačilo in razporeditev bosta prilagojena profilu kandidata), službeni avto, stimulacije in nagrade za doseganje poslovnih ciljev.

Ustrezate temu opisu? Pošljite nam prijavo in lahko postanete član naše ekipe!

Kandidati in kandidatke lahko pošljejo CV na: ricercapersonaleeismann@fastmail.fm ali na naslov Eismann Srl Via Molina nr 18 – 37060 Sona Vr Tel 045/7160211 Fax 045/7160239

eismann

FESTIVAL LJUBLJANA - Tržaška predstavitev

»Privlačnostni dejavnik« so veliki tuji orkestri

Za nekatere predstave bo organiziran avtobusni prevoz iz Trsta

Prizor iz operne predstave Richarda Straussa Žena brez sence

Gostovanje velikih tujih orkestrov bo tudi letos glavni »privlačnostni dejavnik« poletnega programa Festivala Ljubljana. Letošnji festival je tržaškim medijem na včerajšnji odlično pripravljeni in obiskani novinarski konferenci na Postaji Rogers predstavil direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana Darko Brlek, ki je uvodoma spomnil, da je Ljubljana le uro vožnje oddaljena od Trsta, kar je nedvomno razlog več, da se poletje spleča preživeti tudi v slovenski prestolnici.

Ljubljansko poletje velikih koncertov bo potekalo na različnih lokacijah; v Križankah, v Cankarjevem domu, v Slovenski filharmoniji, v Atriju Uršulinskega samostana in na Ljubljanskem gradu, skoraj dvomesečni poletni festival pa ponuja okoli 80 dogodkov, v sklopu katerih bo Ljubljana gostila prek 2000 nastopajočih iz 20 držav. Dogajanje 5. julija v Križankah odpira koncert z naslovom Mahler v Ljubljani v izvedbi orkestra Slovenske filharmonije, zborov, Orkestra Slovenske vojske, solistk - Sabine Cvilak in Martine Gojčeta Silić - ter dirigenta Emmanuela Villauma. Koncert, na katerem bo mogoče prisluhniti Mahlerjevi Drugi simfoniji, bo posvečen 150. obletnici rojstva skladatelja Gustava Mahlerja, ki je v slovenski prestolnici ustvarjal med letoma 1881 in 1882. V nadaljevanju bodo na sporedu številni odlični koncerti, operne, baletne in gledališke predstave ter muzikal. Med kopico glasbenega dogajanja je umetniški vodja festivala Darko Brlek posebej izpostavil nekaj večjih dogodkov, ki bodo še posebej zaznamovali letošnje festivalsko poletje: Valerij Gergijev bo z Mariinskim gledališčem iz Sankt Peterburga izvedel opero R. Straussa Žena brez sence, vodil bo Londonski simfonični orkester ter še posebej orkester Mariinskega gledališča; Münchenski filharmoniki, zbor in solisti bodo izvedli Haydnovo Stvarjenje, orkester in zbor Festivala Schleswig Holstein in solisti pa Händlovo Mesijo; Akademski državni balet Borisa Eifmana iz Sankt Peterburga se bo predstavil z baletnima predstavama Ana Karenina in Ruski Hamlet, Béjart Ballet iz Lozane pa s pred-

stavo Balet za življenje (kostumografija predstave je delo Giannija Versaceja). Brlek je omenil tudi različne soliste, med katerimi je izpostavil pianiste, kot so Martin Stadtfeld, Denis Macujev, Elisso Bolkvadze, in violini- ste Sergeja Hačatrijana, Vadima Repina in Lano Trovšek. Pod taktirko Mihaila Sinkoviča v goste prihaja tudi Hrvaško narodno gledališče iz Zagreba z Bizetovo priljubljeno opero Carmen, Gledališče na Terezijah iz Beograda pa se bo predstavilo z muzikalom Maratonci tečejo zadnji krog. Prav slednja prireditev bo zadovoljila mlade, je še dodal umetniški vodja Brlek, ki je omenil tudi koncert Vlada Kreslina.

Eden izmed osrednjih dogodkov letošnjega festivala bo, kot že rečeno, gostovanje Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga. Dva večera zapored (11. in 12. avgusta) bo na sporedu operna predstava Richarda Straussa Žena brez sence; opera, ki bo bržkone zelo zanimiva tudi za tržaško občinstvo, za katerega RadioAttività pripravlja celo organiziran avtobusni prevoz v Ljubljano (11. avgust). Organiziran prevoz je predviden tudi za koncert Orkestra Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga (13. avgust) in za koncert Londonskega simfoničnega orkestra (19. avgust). Oba koncerta bo v Cankarjevem domu vodil Valerij Gergijev. Slovo festivala pa bo v znamenju Hamleta v režiji Tomaža Pandurja in naslovni vlogi slovite španske igralka Portillo. Naj ob koncu še povemo, da se bo Festival Ljubljana predstavil tudi v Trstu. Na Velikem trgu bo 13. julija na sporedu koncert Poti prijateljstva, ki si ga je zamislil maestro Riccardo Muti.

Prireditve Festivala Ljubljana 2010 je mogoče najti na spletni strani HYPERLINK "http://www.ljubljanafestival.si" www.ljubljanafestival.si ali na italijanski spletni strani www.radioattivitaa.com. Do konca maja bo mogoče kupovati vstopnice s predprodajnim popustom (10 odstotni popust), in sicer v Križankah, Tržačani pa lahko vstopnice kupijo tudi v Ul. Campo Marzio št. 6 (Mulinmedia - Radioattivitaa). (šč)

VIDEM - Koncert skupine AC/DC

Rokerski vlak se je ustavil v Vidmu

Spektakel s svojo energijo navdušil več kot 40 tisoč gledalcev

V sredo zvečer se je videmski stadion Friuli spremenil v pravi »rokerski pekel«. V prvih popoldanskih urah se je pred vhodom v stadion že zbiralo na tisoče ljudi in skoraj vsi so nosili rdeče utripajoče rogove. Za edini nastop legendarne hard rock skupine AC/DC na italijanskih tleh se je zbrala res raznolika množica: najstniki, mladi, manj mladi, družine z otroci, vsi so nestrpnost čakali na odprtje vhodov.

Ob 16.30 je morje ljudi začelo zasedati tribune in pokrit nogometni travnik. Prodanih je bilo nad štirideset tisoč vstopnic, osemdeset odstotkov gledalcev je prišlo izven naše dežele, od teh pa kar sedemnajst tisoč iz sosednjih držav.

Okrog 19. ure je stopil na oder Maurizio Solieri (kitarist znanega italijanskega pevca Vasca Rossija) s svojim bendom. Po polurnem repertoarju, med katerim je zasedba izvedla tudi skromno angleško verzijo Vascove uspešnice C'è chi dice no, je band prepustil oder italijanski pop rock skupini Le Vibrazioni. Pevci Francesco Sarcina in ostali so izvedli le nekaj komadov, saj je jezna publika zmetala na oder vse, kar se je zmetati dalo. Ponesrečen nastop za tak dogodek neprimerne pop rock zasedbe, naj bo v pouk organizatorjem ...

Točno ob pol desetih je večtisočglava množica ostala v temi, na treh velikih ekranih so začeli s predvajanjem risanih posnetkov avstralske peterke, za bobni se je prikazala ogromna lokomotiva, ves oder pa sta zasenčila rdeč dim in bruhanje ognjemetov. To je

bil znak, da iz pekla prihaja rokerski vlak. In res, že prva nota novejših uspešnic Rock n' Roll Train je spravila nabito poln stadion Friuli na noge! Pevci Brian Johnson, karizmatični kitarist Angus Young, njegov brat, drugi kitarist Malcolm Young, basist Cliff Williams in bobnar Phil Rudd so tako začeli svoj nastop. Morje oboževalcev je s ploskanjem in prepevanjem spremljalo največje uspešnice, na primer Back in Black, Big Jack, Thunderstruck, High Voltage in še mnogo drugih. Med izvedbo znane The Jack je Angus Young prenetil prisotne s striptizmom, medtem ko se je z naslednjim komadom Hells Bells prikazal velik zvon, na katerega se je pevec Johnson kar nekajkrat obesil.

AC/DC so nato izvedli še serijo uspešnic You Shook Me All Night Long, T.N.T., Whole Lotta Rosie in še zadnjo Let There Be Rock, med katero je ponovno prišel na vrsto kitarist Angus Young z desetminutnim solo igranjem.

Po petminutnem premoru se je bend vrnil na oder in zaigral še komad Highway to Hell ter poslovilno For Those About to Rock (We Salute You). Več kot dve uri dolg nastop avstralskega benda se je tako zaključil, publika je počasi in urejeno zapustila stadion Friuli. Kdor je prisostvoval senzacionalnemu koncertu, bo lahko v naslednjih letih izjavil: »Tudi jaz sem bil takrat v Vidmu, ko se je rokerski vlak na poti iz pekla ustavil tudi pred mano«

R. D.

TOMIZZEV DUH

Umetni otok Adria - Arkadija

MILAN RAKOVAC

E allora, cossa sara se al Referendum la Slovenia dira No? Continuera la storia de Vergogna su Dragogna.

I vero neka da, ako me propio pitate, a ča, vero čemo jopet con la propussnizza kako u doba Zona A-Zona B? Jur san se navadija (kako i tovar na palicu!), uzimati listek svaki bot kad gren priko kunnfina, uz legitimacijo. Ter to je »privilegija«, altroke; come la Propussnizza d'una volta!

Se čutin star i ja, kako ča i san, kada slušan još starije pametne ljude kako ča su Bučar, Hribar i Pahor kako nažinjnu frnažu besid. Ma se kapi da dobri susedi po zdravoj pameti regulaju svoje stvari, kako ča i su, Kosor i Pahor.

»Ali zaradi vsega tega potrebujemo arbitražo? Ali zaradi vsega tega potrebujemo referendum? Kakšna norost, kakšen fanatizem! Daleč smo zabredli! Celotno Tine Hribar se je v svojem fanatizmu odrekel kredibilnosti in stresel neumnost, kakršna je bila tista o 'aktu kolaboracije z okupatorjem'. Pa kaj se mu blede? Kako lahko filozof, intelektualac izusti kaj takšnega?.. Za-

menjam pet pedi obale za malo bolj normalno stanje duha. Zamenjam kvadratno morskot miljo morja - če sploh obstaja normalno stanje tega - za malo manj fanatizma, histerije, bombastičnih svaril ... Ne morem verjeti, da so ljudje zaradi tega postali tako militantni, kot da bi nam Italijani spet hoteli Primorsko od Triglava do Postojne, Avstriji Maribor, Madžari pa Prekmurje« ... Tako rezonira Marko Crnković v Delovi Sobotni prilogi. Nadaljuje Mojca Drčar Murko: »Določene zahteve (stik z odprtim morjem) so povzdignjene tako rekoč na raven božjega prava, rekoč, to nam pripada, ne glede na pravila. Podobno je v pozdravu Prihodnje leto v Jeruzalemu!, s katerim so se Judje prebijali skozi zgodovino. Vemo pa, da so svoje »pravične meje« dosegli v spletu dogajanj in z uporabo sile.«

Osebnost, absolutno sem za umetniški otok Adria, ki ga želi storiti arhitekt Aleš Šeligo, in to v mednarodnem akvatoriju: »Umetni otok ima zasnovano simbolno sožitje treh držav (Slovenije, Hrvaške in

Italije) s skupnim lastništvom. Lokacija otoka je v mednarodnih vodah, na točki, najbližji vsem trem državam. V skladu z določili mednarodnega prava vsem trem državam omogoča dostop do mednarodnih vodah z brisanjem meddržavnih morskih meja.«

Bravo maestro! Čudovita ideja, seveda, preveč kreativna in inovativna za povprečnega politika, ampak mogoče jo kdo vzame resno; in bomo imeli naš croita-slo arkadijo, realizirano utopijo, in tudi una bella scusa per regolar i conti de frontiera. I tako se več boti pitan, ma zašto mi ovdašnji »mali narodi sa svojim nacionalnim etatizmom« (by Miroslav Krleža) baš kao da moramo oponašati velike narode, koji se i danas ponose svojim etatizmom, iako je njihov Ottocento jednako smiješan kao i naš? Naravno, dok je trajao Ottocento nitko nije bio smiješan, a najmanje hrvatski i slovenski narodnjaci na ovim obalama, suočeni sa superiornim, urbanim, agresivnim irendentizmom. Niti su pak bili smešniji od

ostalih mladi Ilirci, narodnjaci, rodoljubi južnoslavenski u istom tom budalatom, romantičnom Ottocentu, suočeni s direktnim prijetnjama germanizacije, romanizacije, ungarizacije.

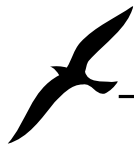
Problem ovih mladih država, međutim, nastaje onda kada je morao nestati u naborima krvave historijske halje koja nas je, osobito Hrvate i Slovence, gušila stoljećima, ovijena oko vrata narodnog koprusa. Problem, i to ne samo ovaj bilateralni cro-slo problem, nego interni nacionalni problem, nastaje početkom 90-ih, kada silni uzgon patriotizma biva možda i neočekivano nagrađen stvaranjem nacionalnih država.

Znam da će mnogima u Ljubljani i Zagrebu pasti mrak na oči, od narednih mojih prosudbi: Stvaranje Države na istoj nacional-romantičkoj matrici krajem 20. stoljeća, kao da je upravo tada, a ne prije stoljeća i pol, Pjesnik vrisnuo »Napoleon reče, Ilirija vstan!«, bilo je naprosto deplasirani anakronizam! A tako je to bilo prije dvadeset godina u Ljubljani i Zagrebu!

Tada su naša prsa uzbuđeno klicala slobodi i dosanjanoj Državi, ali bila je to posrijedi ona Cankareva »mehanska mentaliteta«, a ne zapadnjačka liberalna demokracija, u koju su se, doduše, do neba zaklinjali (i čine to još danas) nove naše nacionalne hijerarhije, pritom bivajući psihomentalno bliže mitovima hrvatskih kraljeva i karantanskih knezova, nego modernom europskom diskursu.

I zato smo danas podigli jedan efemerni problem do razine vrhunarne vrijednosti. No, reći ćete, ako je to bilo tako marginalno, taj zlosretni Piranski zaliv, zašto to jednom potezom pera, u ime načela Vzájemnosti, nisu riješili Kučan i Tuđman, a mogli su? Zato što su se prevarili, zato baš što su računali da je to malenkost koju ćemo već riješiti...

Vjerujem, sada, u ovome grotesknom kaosu, kada mudraci gube razum, u kolektivni zdravi razbor Naroda, zdravi razbor koji nikada nije pogriješio kada se pogriješiti naprosto nije smjelo; niti 1918, niti 1941. ili 1945. Vjerujem da neće niti 2010.

NEMČIJA - Britanski premier na prvem obisku v Berlinu

Cameron in Merkel skušala zgladiti nesoglasja o finančni stabilnosti EU

Britanski premier se je pred tem v Parizu srečal s francoskim predsednikom Sarkozyjem

BERLIN - Novi britanski premier David Cameron in nemška kanclerka Angela Merkel sta včeraj v prvih pogovorih v Berlinu skušala zgladiti nesoglasja glede povrnitve finančne stabilnosti Evropski uniji. Cameron je izrazil željo po "močnem in stabilnem območju evra", čeprav Velika Britanija ni njegova članica. "Želimo močno in stabilno območje evra, ki je vitalnega pomena za britansko zunanjo trgovino," je na skupni novinarski konferenci z Merklovo poudaril Cameron. "To je v našem interesu," je poudaril.

Zatrnil je še, da Velika Britanija želi biti "pozitiven igralec" v Evropi. "Želim, da bi sodelovali za dosego politične stabilnosti, rasti in zmanjšanja primanjkljajev, kar je, kot vemo, v interesu vseh članic unije," je še dejal britanski premier. Je pa izključil možnost dogovora o pogodbi, s katero bi Velika Britanija svoje pristojnosti prenesla na EU. "Velika Britanija očitno ni v območju evra in se mu tudi ne bo pridružila, zato ne bo pristala v nobene dogovore ali pogodbo, po katerih bi morali območje evra podpirati," je zatrnil.

Merklova je že pred tem poudarila, da je, če bi se izkazalo za potrebno, treba spremeniti pogodbe EU, da bi zagotovili stabilnost evra. Včeraj je Cameronu zagotovila, da je območje evra pred dolgim procesom posvetovanj in dodala, da se 16 članic še vedno ne strinja glede ukrepov za zagotovitev stabilnosti skupne evropske valute. Po njenih besedah so primanjkljaji članic le eden od vidikov nestabilnosti v Evropi. Merklova je opozorila, da je treba na Evropo "pogledati od zunaj", če želimo ugotoviti, ali je celina v razcvetu ali stagnira. Dejala je še, da imata Velika Britanija in Nemčija enakovredno vlogo pri zagotavljanju tega, da bi bila Evropa v razcvetu, in sicer s spodbujanjem inovacij in gospodarske rasti.

Cameron in Merklova sta še povedala, da nameravata sodelovati pri oblikovanju predlogov, vključno z regulacijo bančnih trgov, pred vrhunskimi srečanji skupin G8 in G20, ki bosta prihodnji mesec v Kanadi. Se pa nista strinjala o novih, strogih pravilih za upravljanje hedge skladov in drugih investicijskih skladov. Nova pravila naj bi preprečila tveganja, povezana s temi skladi, ki so leta 2008 po mnenju mnogih bistveno prispevala k izbruhu svetovne finančne krize. Medtem ko se Nemčija za to zavzema, je Cameron poudaril, da bo Velika Britanija temu še naprej ostro nasprotovala. "Mislimo, da hedge skladi niso bili vzrok težav na finančnih trgih in v gospodarstvu," je poudaril.

Britanski premier in nemška kanc-

lerka sta se v prvih pogovorih dotaknila tudi nekaterih zunanjepolitičnih tem, med drugim sankcij proti Iranu zaradi njegovega jedrskega programa in sodelovanja vojakov obeh držav v operacijah zveze Nato v Afganistanu.

Merklova je bila druga pomembna evropska voditeljica, ki jo je Cameron obiskal po prevzemu položaja; kot prvi ga je v četrtek na delovni večerji gostil francoski predsednik Nicolas Sarkozy. MNa srečanju sta izpostavila, da se je začelo novo partnerstvo med državama, hkrati pa napovedala skupno delo za novo globalno finančno regulacijo. "Eno od področij, na katerem imava s predsednikom veliko skupnega, je zagotovilo, da bosta skorajšnji zasedanji skupine G8 in G20 v resnici v znamenju reforme našega bančnega sistema," je novinarjem dejal Cameron. Francija in Velika Britanija se nameravata udeležiti vrha G20 v Torontu prihodnji mesec, Sarkozy pa namerava svoje predsedovanje skupni v prihodnjem letu izkoristiti za pospešitev globalne reforme finančnih trgov. (STA)

Britanski premier David Cameron in nemška kanclerka Angela Merkel

ANSA

BIOLOGIJA - Ob navdušenju tudi zaskrbljenost

Znanstvenikom prvič uspelo razviti umetno živo celico

WASHINGTON/RIM - Kot smo že kratko zabeležili v včerajšnji številki Primorskega dnevnika, je ameriškim znanstvenikom uspelo napraviti ogromen korak v prizadevanjih za umetno stvaritev življenja. Uspelo jim je izdelati sintetični genom in ga vgraditi v celico, iz katere so poprej odstranili lastni genom. Tako so razvili prvo umetno živo celico. Kljub temu da dosežek mnoge, predvsem Cerkev, navdaja z zaskrbljenostjo, hkrati številni upajo, da bo odkritje človeštvu pripomoglo na številnih področjih.

Znanstveniki zatrjujejo, da gre za prvo umetno ustvarjeno celico, čeprav gre bolj za poustvarjanje že obstoječega življenja - spreminjanje preproste oblike bakterije v drugo obliko - kot za stvarjenje povsem nove celice. Vodja projekta, genetski inženir John Craig Venter, ob tem poudarja, da bo projekt tlakoval pot raziskavam, ki so usmerjene k drugim, še ambicioznejšim ciljem. Znanstveniki si namreč želijo ustvariti živi organizem, ki bi deloval drugače, kot delujejo naravni

JOHN CRAIG VENTER

ANSA

organizmi, s tem pa bi bil lahko uporabljen na najrazličnejših področjih.

Venterjeva skupina znanstvenikov se tako že dogovarja z družbo Exxon-Mobil, s katero si prizadevajo, da bi jim organizme, kot so alge, s pomočjo genetskega inženiringa uspelo pretvoriti v pogonsko gorivo. "Dolgo in težko smo čakali. Današnji dosežek je osnova, na kateri bomo lahko gradili naprej in jo uporabili v povsem praktične namene," je ob tem dejal profesor harvardske medicinske fakultete George Church. Na podla-

gi tokratnega dosežka bi po besedah znanstvenikov lahko začeli ustvarjati oblike alg, ki bi pomagale pri zmanjševanju ogljikovega dioksida v ozračju.

Prav tako bi z določeno bakterijo, do katere bi prišli na ta način, lahko začeli ustvarjati nova, čistejša biogoriva, znanstveno odkritje pa bi lahko pomagalo tudi pri razvoju novih cepiv, novih prehranskih dodatkov ali kemikalij.

Kljub velikemu znanstvenemu dosežku pa so se že pojavile tudi prve skrbi. Mnogi so namreč mnenja, da bi delo znanstvenikov lahko odprlo Pandorino skrinjico, predvsem z ustvarjanjem novih, neznanih organizmov, ki bi lahko povzročili več škode kot koristi. Med bolj zaskrbljenimi se je že oglasila Katoliška cerkev. "Današnja novost lahko v napadnih rokah jutri vodi v skok v neznano," je izjavil škof Domenico Mogavero, predsednik komisije za pravne zadeve pri italijanski škofovski konferenci. "Človek prihaja od Boga, vendar ni Bog," je dodal.

JAPONSKA - Med obiskom

Clintonova žuga Severni Koreji

TOKIO - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj na Japonskem začela turnejo po Aziji, ki jo bo ponesla še na Kitajsko in v Južno Korejo. Clintonova se v Aziji mu-di v času napetosti po objavi izsledkov preiskave, ki je odgovornost za potopitev južnokorejske vojaške ladje pripisala Severni Koreji.

Clintonova je ob začetku obiska dejala, da mora Severna Koreja prenehati s "provokativnim obnašanjem". "Pomembno je, da Severni Koreji pošljemo jasno sporočilo, da imajo provokativna dejanja posledice," je poudarila. "Ne moremo dovoliti, da mednarodna skupnost na ta napad ne bi odgovorila," je dejala in dodala, da se veseli "intenzivnih posvetovanj s Kitajsko", kamor bo pripotovala v ponedeljek.

Japonski zunanji minister Kacuja Okada pa je dejal, da se "pomen japonsko-ameriškega zavezništva povečuje, saj je potopitev južnokorejske ladje pokazala nestabilnost". Clintonova je pristavila, da je polstoletno ameriško-japonsko zavezništvo "temelj stabilnosti in napredka" azijsko-tihomorske regije.

Mednarodna preiskava je ugotovila, da je južnokorejsko vojaško ladjo potopil severnokorejski torpedo. Pri tem je umrlo 46 mornarjev. Pjongjang odgovornost za incident, ki se je zgodil marca, odločno zavrača in južni sosedji grozi z vojno. Na dnevnem redu srečanja Clintonove in Okade je bil sicer tudi spor glede ameriške vojaške baze na otoku Okinava, ki jo želijo japonske oblasti preseliti. (STA)

ZDA - Po pičlih 16 mesecih na položaju

Nacionalni obveščevalni direktor napovedal odstop

WASHINGTON - Nacionalni direktor za obveščevalne dejavnosti v ZDA Dennis Blair je v četrtek sporočil, da bo 28. maja odstopil s položaja, na katerem je bil sicer komaj 16 mesecev. V tem času se je sprl z direktorjem obveščevalne agencije Cia in podal nekaj slabo "obveščenih" izjav. Upokojeni admiral Blair je šele tretji nacionalni direktor za obveščevalne dejavnosti. Položaj so ustanovili na priporočilo komisije, ki je preiskovala napade na ZDA 11. septembra 2001. Nacionalni direktor je na papirju pristojen za 16 obveščevalnih agencij v ZDA, vendar pa ta nadzor v praksi še ni zaživel.

V času Blairovega vodenja so se ZDA zaradi izognile dvema potencialno uničujočima napadoma. Decembra lani Nigerijcu Umarju Faruku Abdulmutalabu ni uspelo razstreliti bombe v potniškem letalu nad Detroitom. 1. maja pa je napad na Times Square spodletel Američanu pakistanskega rodu Faisalu Shahzadu. V obeh primerih je bila bomba pripravljena in nastavljena, vendar je odpovedala. Blair je po napadu nad Detroitom izdal, da osumljenec so-

DENNIS BLAIR

deluje s preiskavo, ko so zasliševalci želeli, da to še ne pride v javnost. Povedal je tudi, da bi ga morala zaslišati nova posebna ekipa zasliševalcev za pomembnejše teroriste, ki pa v tistem času še niti ni delovala.

Nacionalni protiteroristični center, ki je bil pod njegovim nadzorom, prav tako ni sprožil preplaha, ko se je Nigerijec vkrcal na letalo, čeprav so ga po prijavi njegovega očeta dali na seznam sumljivih oseb. Blair se je sprl tudi z direktorjem Cie Leonom Panetto, ko je hotel nadzor nad vohunjenjem v tujini dati svojim ljudem na veleposlaništvih. To je bilo vedno v rokah Cie.

VEU konsenz glede sankcij za kršitelje proračunskih pravil

BRUSELJ - Med državami članicami EU obstaja "širok konsenz" za "finančne in nefinančne sankcije" proti kršiteljem proračunskih pravil, je včeraj v Bruslju po prvem sestanku delovne skupine za reformo v območju evra povedal predsednik EU Herman Van Rompuy. Podrobnosti pa ni razkril.

Vodja delovne skupine Van Rompuy je sestanek ocenil kot "zelo koristen". Na tem prvem srečanju je po njegovih besedah prevladal občutek, da je nujno skupaj nadaljevati reforme za zagotovitev stabilnosti evra. Skupina je sicer opredelila štiri glavne cilje: zagotoviti večjo proračunsko disciplino, opredeliti poti za zmanjšanje razlik v konkurenčnosti, vzpostaviti učinkovit krizni mehanizem in okrepiti ekonomsko upravljanje v institucionalnem smislu.

Nato razmišlja o zmanjšanju Kforja na vsega 2000 vojakov

PRIŠTINA - Pri postopnem zmanjševanju števila pripadnikov misije zveze Nato na Kosovu (Kfor) ni nobenih končnih rokov in omejitev, ampak je vse odvisno od izboljšanja varnostne situacije na terenu, je včeraj izjavil generalni sekretar Nata Anders Fogh Rasmussen ter nakazal, da bi lahko trenutno 10.000-glavi Kfor na koncu štel le še 2000 mož. "Varnostna situacija se še naprej izboljšuje. Da, prihaja od političnih zapletov in občasnih varnostnih incidentov, toda splošen trend gre stalno v pravo smer," je Rasmussen med današnjim obiskom v Prištini razložil novinarjem. To je eden od razlogov, da Nato za januar načrtuje zmanjšanje Kforja s sedanjih 10.000 na 5000 pripadnikov, je povedal.

Članom Ete za napad na letališče po 1040 let zavora

MADRID - Trije pripadniki baskovske separatistične organizacije Eta so bili včeraj obsojeni na dolgoletne zaporne kazni zaradi bombnega napada na madridskem letališču konec leta 2006, v katerem sta bila ubita dva človeka. Mattin Sarasola, Igor Portu in Mikel San Sebastian so bili obsojeni vsak na 1040 let zavora, za zapahi pa bodo dejansko preživeli največ 40 let, kolikor je najvišja kazen za teroristična dejanja v Španiji. Sodišče je obsojencem naložilo tudi plačilo odškodnine svojcem žrtev. Ena družina je upravičena do 700.000 evrov odškodnine, druga pa do 500.000 evrov. (STA)

JAPONSKA - Poletela z raketo

Vesoljska jahta na sončni pogon

TOKIO - Japonska je v četrtek tik pred polnočjo po srednjeevropskem času izstrelila raketo, ki je v vesolje ponesla šest satelitov, med njimi tudi t.i. vesoljsko jahto Ikaros na sončni pogon. Izstrelitev rakete z Ikarosom je bila predvidena že za torek, a so jo zaradi slabega vremena preložili. Raketo so nato iz vesoljskega središča Tanegasima na jugu Japonske uspešno izstrelili v četrtek ob 23.58 po srednjeevropskem času. Raketa je s seboj ponesla šest satelitov, ki so se v vesolju od nje tudi uspešno ločili. Med njimi je tudi Ikaros, ki naj bi ga v vesolju z odbijanjem od njegovih jader poganjal pritisk sončevih delcev.

Za razvoj vesoljske jahte so Japonci porabili 1,5 milijarde jenov (13 milijonov evrov), tokrat pa jo prvič preizkušajo globoko v vesolju. Doslej so bili preizkusi omejeni na razvijanje njenih jader v Zemljini orbiti. Gibljiva jadra, ki so tanjša od človeških las, so opremljena s tankimi sončnimi celicami za proizvodnjo električne energije, ki naj bi ustvarile "hibridno tehnologijo elektrike in pritiska", je sporočila japonska vesoljska agencija Jaxa. Ta tehnologija naj bi omogočila potovanje v vesolje brez goriva.

Raketa je v vesolje ponesla tudi raziskovalni satelit planet C, ki bo preiskoval dogajanje na Veneri. Satelit v obliki škatle, ki so ga poimenovali Akacuki, kar v japonsščini pomeni zora, je opremljen z dvema sončnima kolektorjema. Do Venere bo po pričakovanih dopotoval v šestih mesecih. Venera je po starosti in velikosti podobna Zemlji, a je njeno ozračje s temperaturami do 460 stopinj Celzija in velikimi količinami ogljikovega dioksida veliko bolj neugodno. Znanstveniki so prepričani, da jim bo raziskava ozračja na Veneri pomagala bolje razumeti nastajanje okolja na Zemlji in njeno prihodnost. (STA)

NOGOMET - Drevi ob 20.45 finale Lige prvakov

Mourinhov pragmatizem ali lepa van Gaalova igra?

Oba bi se z zmago z dvema različnima kluboma vpisala v zgodovino

Pot do finala

Pot do finala za Inter ni bila lahka. V skupini z Barcelono, Rubinom Kazanom in Dinamom iz Kijeva se je v nadaljevanje tekmovanja privlekel šele po zmagi nad ruskim prvakom. Ko pa se je začelo tekno- vanje na izpadanje, je Inter pokazal precej prepričljivejše igre. Najprej je padel Chelsea, nato trdoživi CSKA iz Moskve, v polfinalu pa predvsem po zaslugi prve tekme, ki jo je Inter dobil s 3:1, še branilka naslova Barcelona. Prav na povratni tekmi v Kataloniji je trener Interja Jose Mourinho pri mnogih dobil status taktičnega mojstra, veliko pa je bilo tudi takšnih, ki so menili, da se je v svoji »najhujši« obliki na zelenice vrnil zloglasni »catenaccio».

Na drugi strani je tudi Bayern zelo zadržano začel letošnje sezono. Začetek bundeslige je nakazoval, da utegnejo igralci imeti težave z razumevanjem metod trenerja Louisa van Gaala (ligo prvakov je že osvojil z Ajaxom v sezoni 1993/94, državne naslove pa je osvajal v Nemčiji, Španiji in na Nizozemskem), ki je na prvih 13 tekmah zbral le pet zmag. Tudi v Evropi Bavarci niso delovali prepričljivo, med drugim so dvakrat izgubili proti Bordeauxu. Kot ključna se je pokazala zadnja tekma skupinskega dela v Turinu proti Juventus, ki so ga Nemci povsem razbili. Potem so začeli tekme padati tako doma kot v Evropi, pa čeprav je vmes posegla tudi sreča. Omeniti velja sporni začetek Miroslava Kloseja iz prepovedanega položaja, ki je Fiorentino stal napredovanja med osem najboljših. Tam so se tako znašli Bavarci in z izjemnim Arjenom Robbenom v polfinalu prišli prek velikega Manchester Uniteda. Med najboljšo četverico so se znašli v dvoboju z Lyonom, ki se je pokazal kot praktično še najlažji tekmeč, saj so imeli Nemci vseh 180 minut dvoboja vse niti v svojih rokah. Za nameček so za razliko od Interja pokazali tudi precej več »vsječnega« nogometa.

Jose' Mourinho in Luis van Gaal sta vsak po svoje posebneža

ANSA

MADRID - V finalu nogometne lige prvakov v Madridu se bosta drevi ob 20.45 pomerila milanski Inter in Münchenski Bayern. Stavnice rahlo prednost dajejo Interju. Inter na svoj tretji evropski naslov čaka že od leta 1965, nazadnje pa je bil v finalu leta 1972. Na drugi strani bo Bayern naskakoval svoj peti naslov, nazadnje se ga je veselil leta 2001, ko je v finalu po enajstmetrovkah ugnal Valencio z Zlatkom Zahovičem. Tako Inter kot Bayern imata za seboj zelo uspešno domačo sezono. Finale lige prvakov tako za oba kluba predstavlja tudi možnost, da sezono kronata s trojkom: torej državnim in pokalnim ter evropskim naslovom.

»Zmaga v finalu bi bila gotovo izjemen dosežek, saj je to najvišja raven tekmovanja. Še toliko več bi nam zmaga pomenila, ker smo do finala prehodili neverjetno težko in razburljivo pot,« pravi Mourinho.

Sedeminštiridesetletni »Special one« se lahko pohvali s 13 velikimi lovorikami, med drugim je osvojil šest naslovov državnega prvaka na Portugalskem, v Angliji in Italiji, s Portom pa je leta 2004 osvojil tudi že ligo prvakov.

»Mourinho se ne ozira na to, s kakšno igro priti do rezultata. Za razliko od njega pa se van Gaal trudi zmagovati z lepim nogometom. Kot igralec si želiš igrati in uživati v tekmi.

To je tudi zelo pomemben dejavnik,« pravi prvi mož Bayerna Arjen Robben, ki je na nek način tudi napovedal, kakšno tekmo si ljubitelji nogometa lahko obetajo. Robben je pod Portugalčevim vodstvom tri leta igral pri Chelseaju, kjer se je »naveličal igre, ki prednost daje varnosti pred lepoto«.

Dvoboj med nekdanjim van Gaalom in njegovim nekdanjim pomočnikom in prevajalcem Mourinhom je torej tudi dvoboj med različnima filozofijama nogometa, na koncu pa šteje le rezultat.

Velja pa še omeniti, da se tako van Gaal kot Mourinho lahko izenačita z Ernstom Happelom in Ottmarjem Hitzfeldom. Doslej je le njima z dvema različnima kluboma uspelo osvojiti elitno evropsko klubsko nogometno tekmovanje. »Veste, prej ali slej bom v tej elitni skupini, saj sem še mlad trener. Upam, da je pred mano še 20 let v tem poklicu, torej bom enkrat zagotovo z njimi na vrhu. Toda raje imam, da mi to uspe že v nekaj dneh kot pa v nekaj letih,« je v svojem slogu povedal Mourinho.

Finale na stadionu Santiago Bernabeu, kjer zaradi rdečega kartona na polfinalnem obračunu Bavarci ne bodo mogli računati na kreatorja igre Francka Riberyja, Milančani pa na Thiaga Motta, bo sodil Anglež Howard Webb.

DOSLEJ ZMAGALO 21 KLUBOV

9 zmag: Real Madrid**7 zmag:** Milan**5 zmag:** Liverpool**4 zmage:** Ajax Amsterdam in Bayern München**3 zmage:** Manchester United in Barcelona**2 zmagi:** Benfica Lizbona, Inter, Nottingham Forest, Juventus Torino in Porto,**1 zmaga:** Celtic Glasgow, Feyenoord Rotterdam, Aston Villa, Hamburger SV, Steaua Bukarešta, PSV Eindhoven, Crvena zvezda, Olympique Marseille in Borussia Dortmund.

ODBOJKA - Kvalifikacije za EP

Za Slovenijo lažje kot za Italijo

Včeraj so se na različnih prizoriščih začele kvalifikacije za nastop na evropskem odbojgarskem prvenstvu, ki bo septembra naslednje leto v Avstriji in na Češkem. Med 25 sodelujočimi moškimi reprezentancami sta Italija in Slovenija.

Italijanska izbrana vrsta, ki se je zaradi slabe uvrstitve na zadnjem EP v Turčiji prvič po 15 letih morala spopasti s kvalifikacijami, igra v skupini E v Ankari, njen prvi nasprotnik pa je bila Belorusija. »Azzurri« so ne brez težav zmagali s 3:1. Trener Anastasi se je odločil za začetno postavbo s podajalcem Vermigliom, centroma Salo in Mastrangelom, korektorjem Feijem in krilnima tolkačema Savanijem in Matejem Černicem (na sliki, arhivski posnetek), kot libero pa je namesto Loris Manijaja igral novinec Marra, ki ga selektor želi preizkusiti na, na papirju, manj pomembnih tekmah. Dober del tekme je namesto Vermiglia

igral Travica. Italija je povedla z 2:0, nato zelo popustila in gladko izgubila tretji set, četrti pa je bil izjemno izenačen in obe moštvi sta imeli v končnici več za ključnih žog, Italija pa je zmagala s 34:32.

Izida: Turčija - Romunija 3:0 (25:21, 28:26, 25:17); Italija - Belorusija 3:1 (25:22, 25:19, 19:25, 34:32). Danes Romunija - Italija (16.00).

Slovenci pa so v skupini A v Mariboru igrali proti Madžarski, ki so jo gladko premagali s 3:0. V prvem nizu so Madžarom dopustili le 9 točk, kar je jasen dokaz o slovenski premoči. Danes bodo ob 19.00 igrali proti Izraelu, jutri pa jih ob 17.00 čaka Španija. V prvem krogu so Španci s 3:0 premagali Izrael.

Izid: Slovenija - Madžarska 3:0 (25:9, 25:19, 25:16); Danes Izrael - Slovenija (ob 19.00).

Ženske: Romunija - Slovenija 3.1 (18:25, 25:21, 25:15, 25:19)

KOLESARSTVO - 13. etapo dirke po Italiji osvojil Italijan Belletti

Zdaj gore!

Danes vzpon na goro Monte Grappa, jutri Zoncolan - Strah pred Sastrejem in Duranom

CESENATICO - Dan po uspehu Filipa Pozzata je na Giru v podobnih okoliščinah spet zmagal Italijan. V sprintu večje skupine jo je na cilj v Cesenatico dosegel 24-letni Manuel Belletti. Belletti, ki se je rodil v Ceseni blizu cilja 13. etape, je tako slavil zmago na domačem terenu. Skupina 17 kolesarjev, med katerimi ni bilo nobenega, ki bi lahko ogrozil skupno vodstvo vodilnega Avstralca Porteja, se je odcepila že 63 km po startu etape. Svoje vodstvo pred glavnino je še povečevala in imela na 136. kilometru že deset minut prednosti. V Cesenatico, rojstni kraj nekdanjega zmagovalca Gira 1998, zdaj že pokojnega Marca Pantanija, je skupina prispela s sedmimi minutami prednosti pred glavnino, o zmagovalcu pa je odločal ciljni sprint.

»To je najlepši dan mojega življenja. Uresničile so se mi sanje! Občutek, ko zmagas tako blizu doma, je res neverjeten. Doma sem namreč le kakšnih pet kilometrov od današnje ciljne črte. Ko sem odrasčal, je bil moj veliki vzor-

Zmagovalec etape v solzah

ANSA

nik Marco Pantani in zmaga v njegovem rojstnem mestu je res nekaj posebnega,« je po slavi dejal Belletti.

To je bila zadnja lažja etapa sicer doslej zahtevnega Gira. Sprinterji, ki le-

tos niso prišli do izraza, so svoje delo že končali (odstopil je tudi Millar), v ospredje prihajajo gori. Danes bodo kolesarji prevozili 205 km od Ferrare do Asole, 40 km pred ciljem pa se bodo vzpeli še na 1675 m visoko goro Grappa, ki bo po pričakovanjih precej pretresla vrstni red, jutrišnji vzpon na znameniti Zoncolan pa naj bi bil malodane odločilen. Favoriti se najbolj bojijo Carlosa Sastreja, ki je doslej porabil malo energij, zelo nevaren pa utegne biti njegov rojak Arroyo Duran, ki na skupni lestvici za vodilnim Portejem na 2. mestu zaostaja le za 1:42 minute.

Skupno: 1. Richie Porte (Avs) 56:20:56; 2. David Arroyo (Špa) + 1:42; 3. Robert Kišerlovski (Hrv/Liquigas) 1:56; 4. Xavier Tondo (Špa) 3:54; 5. Valerio Agnoli (Ita) 4:41; 6. Aleksander Jefimkin (Rus) 5:16; 7. Linus Gerdemann (Nem/Milram) 5:34; 8. Carlos Sastre (Špa) 7:09; 9. Laurent Didier (Luks) 7:24; 10. Bradley Wiggins (VBr) 8:14.

NOGOMET - Prva tekma končnice za napredovanje v D-ligo

V Repnu bo Kras odkrival moč Verbana

Posebna parkirišča, rezervacije za avtobus in pomoč civilne zaščite

Krasove nogometaše čada danes prva od dveh tekem prvega kroga končnice za zgodovinsko napredovanje v meddeželno D-ligo. V Repnu se bodo, s pričetkom ob 16. uri, pomerili z Verbano iz pokrajine Varese v Lombardiji. Tako kot krasovci je bil Verbano v svoji skupini drugi na končni lestvici, tako kot krasovci še nikoli ni igral v D-ligi, za razliko od krasovcev pa ima za sabo kar šestnajst zaporednih let igranja v elitni ligi.

»Naš klub ima 100 let, prej se je klical Besozzo, zdaj pa Verbano (kraj z 8.000 prebivalci), pred napredovanjem v elitno ligo smo 25 let igrali v promocijski ligi,« je povedal predsednik kluba Pietro Barbarito. Za Verbano igra kar nekaj nekdanjih profesionalcev, med katerimi sta najbolj poznana polšpica Albino (39 let) s prvotigaškim pedigreejem (v sezoni 2004/2005 je za Triestino odigral sedem tekem in dosegel en gol v B-ligi) in vezist Alessandro Marzio, ekipo pa dopolnjuje veliko mladih igralcev iz bogatega naraščaja različnih klubov iz Lombardije. Dolgo časa je Verbano vodil v svoji skupini, imel celo pet točk prednosti, naposled pa je v višjo ligo direktno napredoval Saronno. Za ekipo iz Lombardije je značilno, da dosega dosti golov, dosti žog je pobrala tudi iz svoje mreže, sicer pa predstavlja pravo neznanko. Malo manj je za nasprotnike skrivnost Kras, saj sta si trener in športni direktor Verbana ogledala zadnji nastop ekipe našega društva v Repnu, kaj sta si zapomnila pa je seveda za nas dobro varovana skrivnost.

»Ker gre za dve tekmi, je za nas predvsem pomembno, da Verbano v Repnu ne doseže gola, vsekakor bomo poskusili zmagati,« je pred tekmo zelo miren trener Musolino. »Fantje komaj čakajo da se tekma začne, napetost je prava, verjetno bodo tudi živčni, računam pa, da se bo po prvem sodnikovem žvižgu živčnost podelila,« je povedal trener. Po 35 dneh mavca in več kot dveh mesecih odsotnosti bo lahko igral tudi Dimitri Batti. »Začel bo na klopi, a je povsem pripravljen za igro, takega igralca kot je on ekipa vedno lahko potrebuje,« zaupa Battiju trener.

Uprava repenskega društva pričakuje, da bo obisk na tekmi rekorden, za-

to se je aktivirala glede parkirišč. »Tako v smeri iz Repna kot z Opčin, smo pripravili poseben prostor za parkiranje avtomobilov, pri urejanju pometa pa nam bo na pomoč priskočila tudi civilna zaščita. Pripravili smo tudi nekaj koreografije,« je povedal športni direktor Goran Kocman. Na tekmi bo mogoče tudi rezervirati mesto na avtobusu za gostovanje prihodnje nedelje v Lombardiji. »Gre za drugi avtobus, enega smo že napolnili,« je pristavil Kocman, ekipa pa bo v Verbano odpotovala že dan prej, tako kot so se igralci Verbana že včeraj namestili v hotelu Dancu na Opčinah.

V Krasovem taboru se dobro zavedajo, da je njihova naloga sila težka, preko play-offa se je v D-ligo v zadnjem desetletju od ekip iz naše dežele uvrstil menda le Rivignano. Opozoriti velja, da zmagovalca dvojnega dvoboja med Krasom in Verbano čaka še en krog tekem z nasprotnikom iz srednje Italije.

PROMOCIJSKA LIGA - Jutri Sovodnje: idealno bi bilo doseči dva gola

V zadnjih petih tekmah jih Villesse nis premagale

Na jutrišnji povratni tekmi za obstanek v promocijski ligi v Vilešu (ob 16.30) so Sovodnje v slabšem položaju kot pred tednom dni, saj končni 1:1 s tekme v Sovodnjah ne predstavlja dobrega izhodiščnega položaja, kljub temu pa niso izgubili poguma. »Možnosti so. Ne bomo se brezglavo podali v napad, vsaj na začetku ne, ker to ne ustreza značilnostim naših igralcev, idealen cilj pa je, da dosežemo dva gola, s čimer bi za nas pomenil obstanek tudi morebitni izid 2:2,« pravi predsednik Kuštrin, ki računa, da bo veliko, predvsem široko igrišče v Vilešu dopuščalo sovođenskim napadalcem več manevrskega prostora. Sovodnje bodo na tekmi predvidoma igrale z ito postavbo, trener Sari pa bo lahko vsaj delno računal tokrat tudi na Pacorja in Sandija Kogoja, ki bosta lahko sedela na klopi. »Ne verjame, da se bodo Villesse samo branile. To ni v njihovi naravi, so agresivni in tehnično nekoliko boljši od nas, a tudi ne preveč konkretni,« pravi še predsednik, ki opozarja še na dejstvo, da v zadnjih petih prvenstvenih nastopih Villesse nikoli niso premagale Sovodencev.

Dimitri Batti po dolgem času spet pripravljen za nastop

KROMA

2. AMATERSKA LIGA - Jutri Primorje zdaj še za 7. mesto

Ob 16.30 na Ervattiju proti Sistiani Duino Aurisina

V taboru Primorja bodo morali na počitnice še čakati. Preteklo nedeljo jih je Pieris izločil iz boja za napredovanje v 1. amatersko ligo, toda sezona (o tem so bili obveščeni šele v torek) se nadaljuje z razvrstitvenimi tekmami za določitev končnega vrstnega reda v primeru repesaž. Tako bo Primorje jutri pri Briščkih (začetek ob 16.30) igralo proti ekipi Sistiana Duino Aurisina, v primeru zmage pa čaka Prosečane prihodnji konec tedna še ena tekma. »V bistvu igramo za končno 7. mesto,« je povedal predsednik Zuppin. Možnosti, da bi Primorje skozi »stranska vrata« le prišel do napredovanje so torej res minimalne, toda ekipa napoveduje boj. »Kljub porazu proti Pierisu se je na treningu zbralo 20 fantov. Razpoloženje ni bilo na višku, a je to znak zrelosti. Tudi na tekmi za pokal Il Giulia proti Muggii so se fantje zabavali. Ustvarila se je res lepa skupina,« je pred tekmo optimist Zuppin. V rednem delu prvenstva se je Sistiana uvrstila za Primorjem, v medsebojnih spopadih pa je vsak zmagal po enkrat. V primeru neodločnega izida so na vrsti podaljški in enajstmetrovke.

KOŠARKA - Danes na 1. maju odločilno med Borom Radensko in Fagagno

Brez popravnega izpita

Poraženec bo izpadel v D-ligo - Diskvalificirani Pertot, za Krizmana bodo plačali globo, poškodovanci bodo stisnili zobe

Poškodovani Miko Madonia (v ozadju levo je Niko Štokelj) bo stisnil zobe

KROMA

Natanko devet dolgih mesecev po začetku priprav na sezono 2009/2010 bo Bor Radenska nocoj ob 20.30 igral na Stadionu 1. maja proti Fagagni odločilno tretjo tekmo za obstanek v deželni košarkarski C-ligi. V medsebojnih obračunih so oboji zmagali po enkrat v rednem delu in enkrat v play-outu, doslej je vedno prevladala ekipa, ki je igrala doma. Tokrat pa se bo zmagovalac rešil, medtem ko bo poraženec obsojen na nazadovanje v D-ligo.

Po pretepu iz Fagagne trener Lucio Martini ne bo mogel računati na mladega Andra Pertota, ki je dobil tri kroge prepovedi igranja, češ da je udaril nasprotnika, Marzio Krizman, ki je bil kaznovan za eno tekmo zaradi ugovaranja, pa bo najverjetneje normalno na igrišču, saj je društvo plačalo predvideno globo. Med tednom so imeli borovci v vsakem primeru precej težav na treningih, saj marsikoga v tem napornem zaključku sezone pestijo večje ali manjše poškodbe. Marca Pilata še naprej mučijo bo-

lečine v hrbtu, Miko Madonia ima težave s stegensko mišico, v katero je dobil močan udarec pred tednom dni, naposled pa bodo najverjetneje vsi stisnili zobe in skušali pomagati ekipi v tem odločilnem zadnjem dejanju dolge in težavne sezone.

Borovci so bili ta teden v telovadnici vsak večer od torka do petka, pričakujejo pa (ne glede na sočasni finale nogometne Lige prvakov) seveda tudi glasno pomoč zvestih navijačev, ki so v velikem številu popolnili moštvo tudi na gostovanju. V podpirni postavi bi morali nastopiti tudi gostje z Videmskega. Nanje so se Svetoivančani dobro pripravili, po tolikih spopadih je jasno, kdo so najnevarnejši posamezniki: na zunanjih položajih branilci Clocchiatti, Gozzi in Moznich, pod košema pa težki Bellina, Boaro in Marega.

Ušaj in Zobec v seznamu deželnih reprezentantov

Sokolovec Ivo Ušaj in brežan Leonard Zobec sta bila izbrana v širši izbor 14 igralcev deželne reprezentance letnika 1997. Pod vodstvom trenerja Alberta Cautera in pomožnih trenerjev Mattie Tonona in Roberta Jakomina bodo vpoklicani trenirali še tri tedne, nato bo vodstvo izbralo 12 igralcev, ki se bodo udeležili od 15. do 20. junija Trofeje Bulghe-roni v Bormiu. Tu bo nastopilo osem moških in ženskih deželnih reprezentanc.

JADRANJE Prva selekcija juniorjev jutri pri Čupi

Jutri bo v Sesljanu v organizaciji Jadranskega kluba Čupa prva državna selekcija za nastop na državnem prvenstvu v razredu optimist. Regata bo namenjena junioresom, torej jadralcem od letnika 1995 do 1998. Predvideni start bo ob 12.00, izvedli pa bodo tri plove. Vremenoslavci napovedujejo spremenljivo vreme.

Približno ob 17.00 bo nagrajevanje. Organizatorji bodo nagradili najboljše tri juniorese in prvo deklico. V sesljanskem zalivu se bo zbralo približno 50 optimistov iz cele dežele, med katerimi bo tudi pet jadralcev Čupe in dva člana Sirene.

To bo prva od predvidenih dveh selekcij. Drugič se bodo optimisti naše dežele pomerili v Trstu, 13. junija, nato pa bodo postavili izbor približno sedmih jadralcev, ki bodo nastopili na državnem prvenstvu v Marsali ob 31. avgusta do 3. septembra.

NOGOMET V Vižovljah Pomlad v četrtfinalu

Pomlad - Mossa 4-1 (2:0, 1:0, 1:1)

STRELCI: Vidali (2), Kocman, Košuta.

POMLAD: Paoli (L. Gregori), Suppani (P. Gregori), Žerjal, Paolucci, Ghersinich, Košuta, Toffolutti, Kocman, Vidali. Trenerja: Pahor e Paolucci.

Nogometaši Pomladi so na turnirju v Vižovljah prepričljivo premagali Mossa in tako osvojili prvo mesto v skupini, ki vodi v četrtfinale turnirja. Že po uvodnih minutah so domači igralci vzpostavili ritem in s skupinsko igro povsem nadigrali nasprotnike.

Danes v Štandrežu sklepni dan 9. memoriala Danielis

V Štandrežu se bo danes končal 9. memorial Vito in Daniele Danielis za cibane v priredbi ŠD Juventina. Ob 17. uri bo ekshibicija mladih Juventine in Caprive, ob 18. uri bo še tekma Brdo - Hit ob 19.00 pa Adria Mladost Sovodnje - Bilje. Sledilo bo nagrajevanje.

Akademija ŠZ Bor

Gimnastični odsek ŠZ Bor bo danes, s pričetkom ob 17. uri, v veliki dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maja v trstu organiziral zaključno akademijo svojih članic.

Domači šport

DANES

Sobota, 22. maja 2010

NOGOMET

ELITNA LIGA - 16.00 v Repnu: Kras - Verbana (play-off)

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Fagagna (play-out)

DEŽELNO PRVENSTVO U14 - 17.30 v Nabrežini: Sokol - Feletto Umberto

ODBOJKA

3. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.00 v Nabrežini: Sokol - Azzurra

RITMIČNA GIMNASTIKA

AKADEMIJA ŠZ BOR - 17.00 v Trstu, dvorana Bojana Pavletiča: prireja ŠZ Bor

BALINANJE

MEMORIAL DEVETAK - 8.00 v Štandrežu: prireja BK Mak

JUTRI

Nedelja, 23. maja 2010

TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - 9.00 v Milanu: Bonacossa - Gaja

MOŠKA B-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja - Derthona

MOŠKA D2-LIGA - 9.00 v Porcii: Linus - Gaja

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 16.30 v Vilešu: Villesse - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.30 pri Briščkih: Primorje - Duino Aurisina

JADRANJE

CONSKA REGATA - 9.00 v Sesljanu: prireja JK Čupa

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira od 7. do 25. junija v bazenu na Alturi intenzivni plavalni tečaj za otroke od 4. do 11. leta. Vadba bo potekala vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek. Za informacije in vpis pokličite vsak delavnik na tel. št. 040-51377 od 15. do 17. ure do torka, 1. junija.

AMATERSKI BALINARSKI KLUB MAK prireja v soboto, 22. maja, od 8. ure dalje 20. moški mednarodni balinarski turnir »Memorial Franjo Devetak, Dario Nanut in Danilo Clainscech« na štandreškem balinišču. Ob zaključku turnirja v popoldanskih urah bosta potekala nagrajevanje in družabnost; informacije 347-1072598 (Jari).

SMUČARSKA KOMISIJA ZŠSDI obvešča, da bo zaključno nagrajevanje 5. Primorskega smučarskega pokala in 6. pokala Alternativa sport v nedeljo 23. maja od 16. ure dalje v parku Ljudskega doma v Križu pri Trstu (Restavracija Bita).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST sporoča, da bo vpisovanje za izlet v Črno goro v ponedeljek, 24. in v četrtek, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu, v torek, 25. maja, od 10. do 12. ure na sedežu društva v ul. Sv. Franciška 20 v Trstu. Za informacije lahko pokličete Marinko Pertot na tel. št. 040-413025 ali 328-4717974, ali Franca tel. št. 338-4913458.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Edinost je tokrat objavila pismo nekega zgroženega bralca, ki se je nekega večera peljal iz Štanjela z zadnjim vlakom, ki prihaja v Trst okrog 23. ure. »Med to vožnjo je bila tudi meni prilika, da sem na svoje lastne oči videl, kako prepotentno se vedejo na naši zemlji nemški kulturonoisci, oziroma njihovi pomagači – slovenski izdajalci.

Vstopil sem v voz, v katerem je bila zbrana družba – če se ne motim – dvanajstih oseb. Skakali so po klopeh, tulili in hujskali brez vsakega obzira na druge potnike, a nekega potnika – očitno močno utrujenega – so na naravnost brutalen način vzdramili. Sploh so se vedli tako brezobrazno, kakor da so v lastni hiši. To škandalozno vedenje je slednjič druge sopotnike tako ogorčilo, da so reagirali in da je prišlo do ojstrega prerekanja med njimi in nemško, oziroma nemškutarsko družbo. To pa je na nekatere v rečeni družbi vplivalo tako, da so začeli peti – po slovenski, kar pa je zopet dalo prilike, da so tulili vmes,

zasramovaje naš jezik. Po prihodu na tržaški kolodvor se je pa zgodil nov čudež, pravi fenomen. K enemu sopotnikov, ki je najenergičnejše reagiral proti takemu nesramnemu izizvalnemu vedenju nemških objestnežev, je pristopil jeden iz tiste družbe ter se jel opravičevati, da oni niso hoteli žaliti, ker da so internacionalni!!

Najbolj karakteristično in najbolj simptomatično za duh, ki preveva avstrijsko javno upravo, pa je: da kontrolor, ki je spremljal vlak, ne le da ni razgrajčev pozval na red, marveč se je še zabaval z njimi, da sta bila v družbi tudi dva podčastnika in da sta bila v družbi in sodelovala na izzivanju v železniškem vagonu tudi dva – železniška uslužbenca!

Vse to sem si zabeležil kakor miren in na vsem konfliktu neudeležen opazovalec ter podajam tu v izgled, kako daleč že sega ta predrznost in prepotenca izvestnih nemških »kulturtragerjev«, ki jedo tudi slovenski kruh in uživajo gostoljubje na slovenskih tleh!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

V teh dneh je v dvorani na stadionu Prvi maj nastopil Učiteljski pevski zbor Slovenije Emil Adamič. »Zbor, ki obstaja že petintrideset let in za katerega ustanovitev so dali pobudo prav primorski učitelji (in vrsto let sta ga vodila Primorca Srečko Kumar ter Milan Pertot), ni kak profesionalni zbor. Svojevrsten je tudi njegov način priprave. Njegovi člani so učitelji, profesorji in drugi prosvetni delavci, ki so raztreseni v službah po vsej Sloveniji. Zberejo se le štirikrat na leto na kratkotrajne vaje in tedaj pod vodstvom dirigenta izdelajo to, kar so se že sami naučili. In dasi gre za pevce, ki so sposobni sami študirati, je vendar zbor prikrajsan za tisto dolgotrajno ponavljanje in glajenje, ki si ga lahko privošči zbor, katerega člani so stalno skupaj vsaj v istem mestu.

Tokrat smo videli, da je Emil Adamič zbor, ki je sestavljen iz tehnično odličnih pevcev, ki se lahko lotijo tudi zelo težkega programa. Z enako izdelanostjo in natančnostjo zapojejo tako težje kot lažje pesmi. Glas-

sovno je zbor uravnotešen. Dirigent lahko izvabi iz zbora interpretacijo, kakršno si želi. To pot je kot dirigent zbora nastopil Jože Hanc, znani vodja opernega zbora v Ljubljani.

Program koncerta se je naslonil predvsem na moderno slovensko zborovsko glasbo, ne da bi pri tem opustil tudi nekaj jugoslovanskih narodnih pesmi. Občinstvu je ugajala tudi Furlanska v priredbi Rada Simoni-tija, pri kateri je občinstvo zlasti s ploskanjem nagradilo solistko Bredo Jankovo. Med občinstvom, ki ni bilo tokrat najbolj številno, je bilo precej učiteljev, kar je vse-kakor prav glede na goste. Ne mogli bi pa reči, da je bilo med navzočimi kaj dosti profesorjev in profesorice in to je vse prej kot prav.

Goste sta pozdravila predstavnika Slovenske prosvetne zveze in sindikata slovenskih šolnikov, predstavnik zbora pa se je vsem zahvalil. Želimo dragim gostom lepega uspeha še na nadaljnjih koncertih!«

FILMI PO TV

Sobota, 22. maja, Canale 5, ob 21.10

Erin Brockovich

Režija: Steven Soderbergh

Igrajo: Julia Roberts, Albert Finney in Aaron Eckhart

Julia Roberts pooseblja v Soderbergovi uspešnici ločeno družinsko mamo, ki mora junaško kljubovati ne ravno enostavnemu vsakdanu. Skrbeti mora za svoje tri otroke in to seveda tudi takrat, ko ostane brez službe. Rdečelasa Erin pa se ne vda v usodo in trmoglavo vztraja pri svoji vsakdanji borbi. V službo jo naposled sprejme neki odvetnik, ki ji zaupa precej kočljiv in težaven primer. Odločna Erin se kljub težavam, zelo dobro izkaže.

Ponedeljek, 24. maja, Rete 4, ob 23.25

8 mm - Delitto a luci rosse

Režija: Joel Schumacher

Igrajo: Nicolas Cage, Joaquin Phoenix, James Gandolfini in Peter Stormare

Tom Welles je tajni preiskovalec, ki se navadno posveča skrivnim ljubezenskim razmerjem mož in žen svojih strank. Nekega dne pa se pri njem zglesi tudi gospa, ki ima nekoliko svojevrstno potrebo. Po moževi smrti je namreč v družinski blagajni odkrila videoposnetek, ki prikazuje okrutno nasilje, o katerem ni seveda vedela ničesar.

Sreda, 26. maja, Rete 4, ob 23.25

28 giorni

Režija: Betty Thomas

Igrajo: Sandra Bullock, Viggo Mortensen in Elizabeth Perkins

Gwen Cummings je uspešna newyorška pisateljica, ki življenje zajema z veliko žlico in ne izpusti niti ene priložnosti, ki se ji ponudi. Zaverovana je v svoj vrtoglavi življenjski slog pohajanja od enega plesnega kluba do drugega, saj je življenje zanjo ena sama zabava. Ko pa se po sestrini poroki pelje proti domu, trešči z limuzino v verando stanovanjske hiše in si po odloku sodišča prisluži 28-dnevno bivanje v centru za odvajanje od odvisnosti. Tam se Gwen sooči tudi z drugačno življenjsko platjo, ki je do takrat ni po-

znala, kar ji seveda docela spremeni pogled na svet.

Četrtek, 27. maja, Rai 1, ob 03.05

Santa Maradona

Režija: Marco Ponti

Igrajo: Stefano Accorsi, Anita Caprioli, Libero De Rienzo in Mandala Tayde

Film, ki je leta 2002 naletel na izjemen uspeh, je mladi režiser Marco Ponti posnel v Turinu. Zgodba pripoveduje o dveh prijateljih, ki na pragu tridesetih let razumeta, da življenje ni šala. Andrea, ki je pravkar zaključil študij leposlovnih ved, bi si rad zagotovil stalno službo, kar pa je bistveno težje od pričakovanega. Njegov sostanovalec Bart pa se še vedno trudi s polaganjem univerzitetnih izpitov in vsaj navidezno beži pred važnejšimi življenjskimi odločitvami in odgovornostmi.

Četrtek, 27. maja, Premium cinema, ob 21. uri

Potere assoluto

Režija: Clint Eastwood

Igrajo: Clint Eastwood, Gene Hackman, Judy Davis in Ed Harris

Luther Whitney je profesionalni vlomilec. Specialist, ki premaga vsako ključavnico, odpre vsak sef in prelisiči vsak alarm. Luther Whitney je pravi mojster v svoji obrti, ki mu že več kot trideset let zagotavlja urejeno življenje vojnega veterana in upokojenca. Ve pa, da bo čas njegovo kariero v kratkem pripeljal do konca, zato se pred pravo upokojitvijo odloči še za zadnjo akcijo: vlom i posestvo washingtonskega bogataša Waltherja Sullivana, ki v hišnem sefu za ogromnim lažnim ogledalom hrani bajnih pet milijonov dolarjev v draguljih in gotovini. Nenadoma pa se zave, da ni sam v hiši in nekaj trenutkov kasneje prisostvuje umoru. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

FOTO: ARHIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA	LISASTA PROGA NA KOŽI	NAŠA PUBLICISTKA UMEK	BOJAN ADAMIĆ LEPA EGIP. KURTIZANA			KEMIJSKI ZNAK ZA RUTENIJ	OKUSNA MORSKA SKOLJKA	"KULTURNA" TRGOVINA PLOŠČA IZ VEČ SLOJEV											
VREMENO-SLOVJE																	ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING		
																	JUDEŽEV SIN		
PRIPADNIK OBROV						ZDA (MED-NARODNO) LETOPIŠ, KRONIKA			CARLO RUBBIA			ZIVALSKA MAŠČOBA VAS PRI BAZOVICI						HOTELSKI USLUŽBENEC	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC TORRENCE
ŠP. VRATAR LIVERPOOLA (JOSE MANUEL)							TINA MAZE		FR. FILOZOF (ALFRED) POLITIK FJK (GIUSEPPE)										ANGLEŠKI PLEMISKI NASLOV
NORVEŠKI SKLADATELJ (OLE)							DIVJA MACKA LAURENCE OLIVIER			MLEČNI IZDELEK	ETILNI ALKOHOL SLOV. GLASBENIK SOSS								
GRUDEN IGO			STALJENA SNOV TAZIO NUVOLARI						VISOKA IGRALNA KARTA IVAN MINATTI				SVOD NAD NAMI MIHA ARIH						
POTENCA, ZA KATERO ISČEMO EKSPONENT																	NEKDANJI RUSKI VLADAR		
	NAŠ ATLETSKI TRENER LASSICH						VEDA O DELIH MOLEKULE										PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	RAFKO DOLHAR	

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

	1	2	3	4
5				
6				
7				
8			9	10
11				
12				
	13			

VODORAVNO: 1. delec prahu, majhen odpadek; 5. ledeni kristali, ki se naredijo ponoči zaradi ohlaiditve zraka, zlasti na rastlinah; 6. morija, masaker, poboj; 7. italijanska pevka Zanicchi; 8. estonski šahovski velemojster (Paul); 11. del večje celote, ki ima določeno samostojnost; 12. francoski filozof in pisatelj (Ernest); 13. kamniti zobec na vrhu stolpa ali trdnjavskega obzidja.

NAVPIČNO: 1. prosvetno društvo iz Boršta; 2. cevaste testenine; 3. angleški glasbenik in producent (Brian); 4. del, delež, tudi parcela; 5. radijski ali televizijski napovedovalec; 9. zemeljski plin sivkaste barve; 10. glavno mesto Jemena. (Iga)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Videonatečaj Ota - Hrovatin: Lisica in volk + Dobra ideja

20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Euronews

6.10 Variete: Da da da

6.30 Aktualno: Unomattina Weekend

9.35 Aktualno: Settegiorni

10.25 Aktualno: Aprirai

10.35 Vremenska napoved

10.40 Aktualno: Tuttobenessere

11.30 Aktualno: Occhio alla spesa

12.15 Variete: La prova del cuoco (v. E. Isoardi)

13.30 0.10 Dnevnik

14.00 Aktualno: Easy Driver

14.30 Variete: Le amiche del sabato

16.55 Dnevnik in vremenska napoved

17.10 Aktualno: A Sua immagine

17.40 Dnevnik L.I.S.

17.45 Dok.: Passaggio a Nord Ovest

18.50 Kviz: L'Eredità

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.45 Nogometna tekma: Bayern Monaco - Inter, Champions League, finale

23.00 Šport: 90' minuto Champions (v. P. Ferrari)

0.15 Dok.: Memorie dal Bianco e Nero

0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.00 Aktualno: Tg2 Eat Parade

6.15 Dok.: Terranova

6.30 Aktualno: L'avvocato risponde

6.45 9.35 Variete: Mattina in famiglia

7.00 10.00, 13.00, 20.30, 23.30 Dnevnik

10.15 Aktualno: Sulla via di Damasco

10.45 Aktualno: Quello che

11.25 Aktualno: ApriRai

11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.25 Šport: Dribbling Mondiale (v. S. Bizzotto)

14.00 Glasb. odd.: Top of Pops

15.25 Nan.: Giardini e misteri

16.20 Nan.: Kate & Emma - Indagini per due

17.05 Aktualno: Sereno Variabile

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.10 Variete: Secondo canale

18.40 Nan.: Squadra speciale Lipsia

19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.25 Variete: Zrebanje lota

21.05 Nan.: Criminal Minds

22.40 Nan.: Close to Home

23.40 Aktualno: Tg2 Dossier

7.00 8.40 Risanke

7.45 Variete: Il videogiornale del Fantabosco

9.00 Aktualno: Rai Educational - Tv Talk, sledi Art News

11.00 Aktualno: Tgr Bell'Italia, sledi Tgr Prodotto Italia

12.00 Dnevnik - športne vesti in vremenska napoved

12.25 15.00 Kolesartsvo: 93° Giro d'Italia

14.00 Deželni dnevnik, vremenska napoved in rubrike

14.20 Dnevnik, vremenska napoved in Tg3 Pixel

14.50 Športna odd.: Sabato sport, sledi Sportabilia

15.10 Dnevnik L.I.S. - Giro all'arrivo

17.10 Processo alla tappa

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.30 23.20 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo che fa

21.30 Aktualno: Ulisse - Il piacere della scoperta

23.40 Proza: Palco e retropalco

0.50 Nočni dnevnik

7.25 Nan.: La dottoressa Gio

9.30 Aktualno: Vivere meglio

10.55 Aktualno: Cuochi senza frontiere

11.30 Dnevnik in prometne vesti

12.55 Nan.: Un detective in corsia

13.50 Aktualno: Popoldanski Forum

15.00 Film: Poirot: La paraola alla difesa (krim., V.B., '03, r. D. Moore, i. D. Suchet)

17.10 Nan.: Monk

18.00 Dok.: Vite straordinarie - Anna Magnani

18.55 21.00 Dnevnik in vremenska napoved

19.35 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Walker Texas Ranger

21.30 Nan.: Bones

23.20 Nan.: Law & Order - Unità speciale

0.15 Film: Sniper 3 - Ritorno in Vietnam (akc., ZDA, '04, r. P.J. Pesce, i. T. Berenger, B. Mann)

2.10 Pregled tiska

6.00 Pregled tiska

7.55 Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved

8.50 Glasb. odd.: Loggione

9.45 Aktualno: Super Parties

10.45 Film: Bounce (dram., ZDA, '00, r. D. Ross, i. B. Affleck, G. Paltrow)

11.55 18.00, 22.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Aktualno: Verissimo di primavera (v. S. Toffanin)

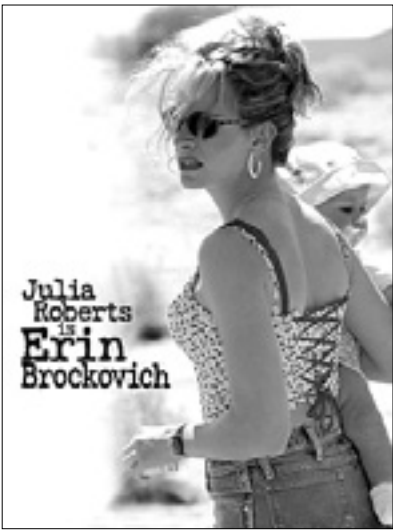
17.00 Film: Il momento di tornare (dram., ZDA, '09, r. S. Bridgewater, i. L. Leighton)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00 1.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia (v. Ficarra & Piccone)

21.10 **Film: Erin Brockovich - Forte come la verità** (dram., ZDA, '00, r. S. Sodeberg, i. J. Roberts, A. Finney)

0.00 Nan.: Vanished

6.25 Nan.: Reba

7.00 13.40 Risanke

10.45 Resničnostni show: La Pupa e il seccione - Il ritorno

11.35 Aktualno: Tv moda

12.25 Dnevnik in športne vesti

13.55 Motociklizem: VN Francije, 125 cc, vaje

14.05 Film: Ragazze nel pallone - La rivincita (kom., ZDA, '04, r. D. Santostefano, i. A. Judson-Yager)

17.00 20.00, 22.0, 0.000 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

18.00 Nan.: Samantha chi?

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Nan.: L'amore è un trucco (kom., ZDA, '97, r. K. Wapis, i. T. Dalton, F. Drescher)

21.10 Film: Matilda sei mitica (kom., ZDA, '96, r.-i. D. DeVito, i. M. Wilson, R. Perlman)

23.05 Film: Bowfinger (kom., ZDA, '9, r. F. Oz, S. Martin, E. Murphy)

1.00 Aktualno: Poker1mania

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.00 Dnevnik

8.05 Pregled tiska

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona

10.50 Aktualno: Formato famiglia

12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti

12.05 15.05 Dokumentarci o naravi

12.45 Dok.: Borgo Italia

13.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

14.00 Aktualno: Archeologie

14.10 Klasična glasba

17.00 Risanke

19.10 Glasb.: Musica, che passione!

20.00 Športne vesti

20.05 Variete: Campagna amica

20.30 Deželni dnevnik

21.00 Film: Deep Freeze (srh., '03, r. J.C. Buechler, i. A. Lee Haff, G. Otto)

22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo

23.35 Aktualno: Stoà

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-End, sledi Omnibus Life

10.05 Aktualno: InnovatiON

10.40 Aktualno: L'intervista

11.15 Nan.: Matlock

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.05 Nan.: Hardcastle & McCormick

14.05 Fantomas 70 (kom., Fr., '64, r. J. Ma-rai, i. L. De Funès)

16.00 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile

18.00 Film: Noi siamo angeli - In cerca dell'Eldorado (kom., It., '97, i. B. Spencer)

20.00 Dnevnik

20.30 Resničnostni show: Chef per un giorno

21.35 Nan.: L'ispettore Barnaby

23.30 Variete: Victor Victoria

0.35 Aktualno: Tg La7/M.O.D.A.

1.35 Film: Prigionieri del male (dram., It., '55, i. M. Britt)

6.10 Kulutra, sledi Odmevi

7.00 Zgodbe iz školjke

7.20 Otr. progr.: Križ Kraž

9.00 Film: Kino Kekec (pon.)

10.40 Polnočni klub (pon.)

12.00 Tednik (pon.)

13.00 17.00, 22.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.20 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

14.25 Film: V deželi rdeče praproti

15.55 Sobotno popoldne

15.55 O živalih in ljudeh - Oddaja Tv Maribor

16.10 Zdravje

16.30 Usoda, sledi Nasvet

17.15 Ozare

17.20 Sobotno popoldne, sledi Zakaj pa ne

17.35 Na vrtu - Oddaja Tv Maribor

18.00 Nagradna igra

18.05 Z Damijanom

18.40 Risanke

18.55 Dnevnik, vremenska napoved, Utrip in športne vesti

19.50 Gledamo naprej

19.55 Parada

21.05 Ars 360

21.20 Odštevanje do pesmi Evrovizije 2010, 3. del

22.30 Hri-Bar

23.35 Nad.: Gandža

0.30 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 22.05.1992 (pon.)

1.00 Dnevnik (pon.)

1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji

1.45 Infokanal

6.30 2.25 Zabavni infokanal

8.50 Skozi čas

9.00 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 22.05.1992

9.30 Polemika (pon.)

10.30 Posebna ponudba

10.20 Circom Regional - Oddaja Tv Maribor (pon.)

11.50 Minute za... - Oddaja TV Koper Capodistria (pon.)

12.20 Dok. odd.: Ljudstva sonca (pon.)

13.40 Nogometni magazin FIFA

14.10 Šport: umetnostno drsanje, revija, posnetek z zimskih OI 2010 Vancouver

16.20 Film: Zadetek z napako (pon.)

17.55 Ljubljana: Košarka (M), druga tekma polfinala končnice lige Telekom, prenos

20.00 Prihodnost pripada pogumnim! - 20 let MSNZ, posnetek s Pristave pri Stični

21.10 Odd. o modi: Bleščica

21.40 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope

22.10 Bil je maj: koncert slovenske skupine Niet

23.35 Sobotno popoldne (pon.)

1.45 Tranzistor (pon.)

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - deželne vesti

14.20 Srečanja v skupnosti Italijanov

15.00 Nautilus

15.30 Ciak Junior

16.00 23.40 Vsedanes - Aktualnost

16.30 Arhivski posnetki

17.15 Globus

18.00 Brez meje

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 22.05, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Športne vesti

19.30 Jutri je nedelja - verska oddaja

19.40 Tednik

20.10 Dok. odd.: Viktor Parma

20.45 Music & Cabaret

22.20 Back stage live

22.50 28. Mednarodni pokal v plesih

0.25 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

11.30 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved in kultura (pon.)

12.00 0.15 Videostrani

15.00 Kajža

16.30 Hrana in vino (pon.)

17.30 Kultura: SSG Trst, uprizorilo Oblo-mova (pon.)

18.00 Videofronta (pon.)

18.40 Settimana Friuli (pon.)

19.30 Duhovna misel

19.45 Tedenski pregled

20.00 Glasb. odd.: Z Mojco po domače

21.00 Primorski tehnik (pon.)

22.00 Združeni v boju proti odvisnosti, posnetek koncerta ob 15-letnici dela Centra za zdravljenje odvisnosti ZD Nova Gorica

23.30 Veliko platno

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.25 Kulturni dogodki; 9.10 Radio paprika; 10.10 Koncert nagrajencev 11. natečaja Premio Trio di Trieste; 11.20 Sobotni mix; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00, Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.10 Mladi izvajalci; 17.45 Glasba za vsakogar; 18.00 Mala scena, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobota in pol; 9.10 Prireditve; 10.45 Izlet; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Torklja; 14.45 Du jes?; 16.15-19.00 SMS; 17.30 Primorski dnevnik; 20.00 Legende; 22.30 Podzemlje.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Vip manie; 9.33 Sobota z vami; 10.00 Beatles for ever; 10.35 Prosa; 11.00 Smash, svet mladih; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne informacije, dnevnik; 13.00 Doma pri...; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Slot parade - New entry; 14.35 Glasbena oddaja; 15.00 Sigla single; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 20.00 Smash; 21.00 Radio Capodistria zvečer; 22.00 Sobota z vami; 22.30 Italo heroes; 23.00 In orbita; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kul-turomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Jagodni izbor; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 18.15 Iz-livi; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni koncert; 21.20 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30,

14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 11.15 Zapisi iz močvirja; 11.30 Novice; 11.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturni val; 14.20 Obvestila; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.30 Novice; 17.45 Na val na šport; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba sve-tov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 19.00 Alban Berg: Lu-lu; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

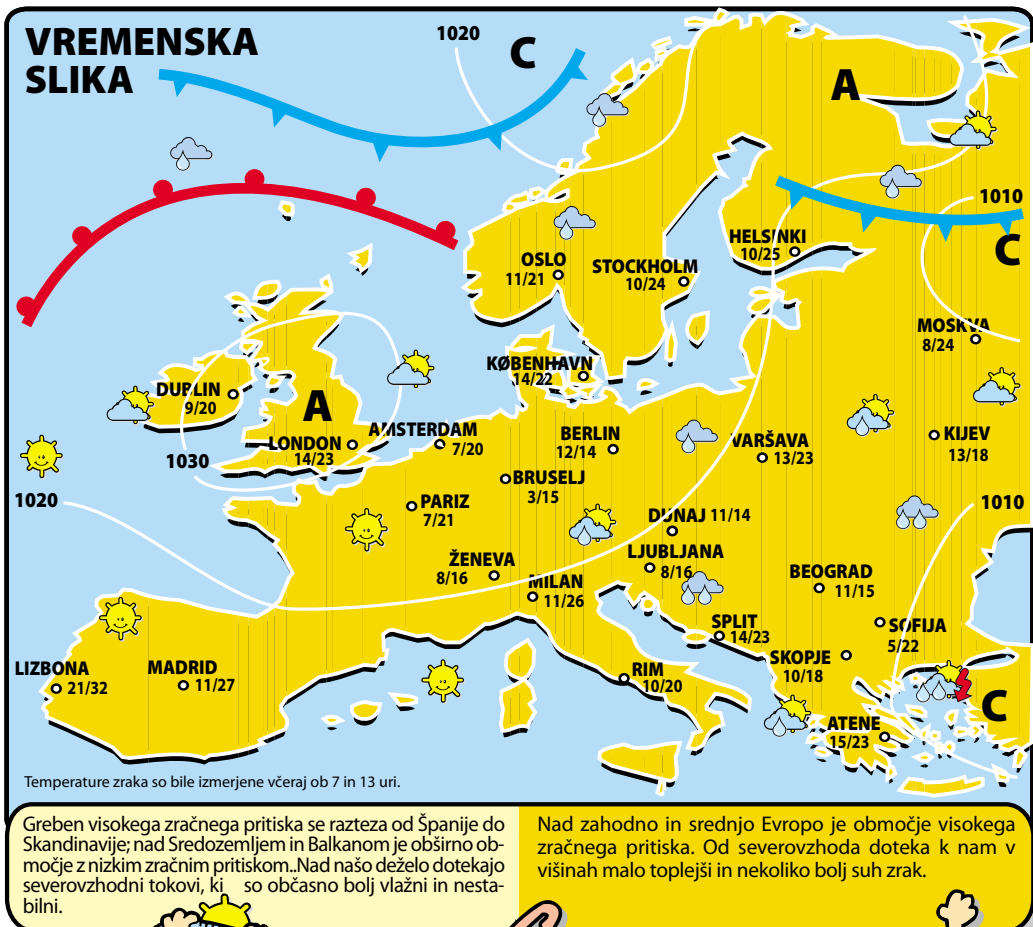
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.28 in zatone ob 20.36
Dolžina dneva 15.08

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 12.00 in zatone ob 1.19

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.25 najnižje -18 cm, ob 6.37 najvišje 9 cm, ob 12.29 najnižje -32 cm, ob 19.21 najvišje 45 cm.
Jutri: ob 2.02 najnižje -32 cm, ob 7.44 najvišje 17 cm, ob 13.22 najnižje -33 cm, ob 19.56 najvišje 52 cm.

BIOPROGNOZA
Večini ljudi vreme ne bo povzročalo opaznih težav, le najbolj občutljivi bodo občasno imeli manjše vremenske pojave težave.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 18,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	1	9	2000 m..... 5
1000 m	14		2500 m..... 2
1500 m	10		2864 m.....0

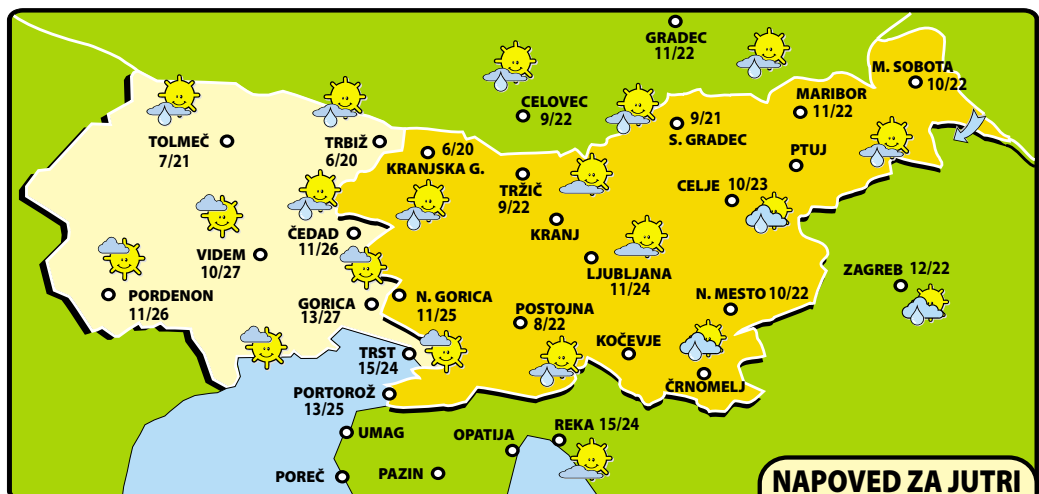
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah dosegel do 6,5, v gorah do 7,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo vreme, tudi z občasnimi pooblačitvami. V Predalpah bodo popoldne možne posamezne plohe ali nevihte, ki se bodo lahko ponekod pojavile tudi v nižinskem pasu. Ob obali bodo pihali krajevni vetrovi.

Delno jasno bo s spremenljivo oblačnostjo. Čez dan bodo nastale krajevne plohe. Pihal bo severovzhodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 11, ob morju do 13, najvišje dnevne od 18 do 22, na Primorskem do 24 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo vreme, tudi z občasnimi pooblačitvami. V Predalpah bodo popoldne možne posamezne plohe ali nevihte, ki se bodo lahko ponekod pojavile tudi v nižinskem pasu. Ob obali bodo pihali krajevni vetrovi.

Jutri bo spremenljivo oblačno. Tekom dopoldneva se bo v hribovitem svetu pooblačilo z možnimi plohami ali nevihtami. Ob morju bo prevladovalo precej jasno vreme, pihali bodo krajevni vetrovi.

Andreas Hofer

Avstrijska poštna uprava je 17. februarja letos izdala zanimiv listič z znamko za 1,75 € v spomin na južno-tirolskega heroja Andreasa Hoferja. V naših krajih je Hofer zelo malo poznan in zato bomo v naši rubriki spregovorili na kratko o tem zanimivem, a tragičnem južnotirolskem junaku. Rojen je bil v današnji bencenski pokrajini leta 1767, po poklicu je bil gostilničar in trgovec. Konec 18. stoletja so francoske čete zasedle tudi Tirolsko in so jo dale v upravljanje zaveznikom na Bavarskem. Francozi in Bavarci so takoj uvedli vrsto družbenih, gospodarskih in verskih reform, ki so močno prizadele takratne dobrostoječe in katoliško usmerjene Tirolce.

Začeli so se upirati in organizirati prave kmečke upore. Kmetje so nasprotnovali novim davkom, upirali so se prosti prodaji francoskega in italijanskega vina, ki je bilo bolj poceni, in ostro so obsodili ukinitve cerkvenih običajev. Nasprotovali so tudi preimenovanju Tirolske v Južno Bavarsko. Na dušo jim je pihala tudi Avstrija, ki je imela ves interes, da se v deželi ustvari napeto ozračje proti okupacijskim silam, ker so na Dunaju leta 1809 pripravljali napad na Napoleona.

Uporni tirolski domačini so izbrali za svojega vodjo Andreasa Hoferja, ki je okrog sebe zbral številno vojsko 14.000 kmetov in za vojsko nepripravljenih domačinov. Na Dunaju so Hoferju obljubili vojaško pomoč, ki pa je niso nikoli poslali. Kljub temu so se

Postiljon

Tirolci dobro odrezali in premagali Bavarce. Hofer je v Innsbrucku organiziral vlado avtonomne dežele Tirolske.

Ta poteza je močno razjezila Napoleona, ki pa ni takoj ukrepal, ker so bila v teku pogajanja z Avstrijo. In res je mirovni sporazum v Schönbrunnu med Avstrijo in Francijo avgusta 1809 potrdil pripadnost Tirolske Bavarski. V dogovoru je bilo zagotovljeno nekaznovanje upornikov. In Hofer se je podredil. A neki bojeviti pater kapucin Haspinger po imenu ga je prepričal, da so novice z Dunaja lažne in da se je treba naprej boriti za avtonomijo. Hofer je nasel in v spopadu s Francozi so bile njegove skupine upornikov poražene. Francozi so Hoferja odpeljali v Mantovo, ga obsodili na smrt in ustrelili 20. februarja 1810. Tri tedne kasneje je Napoleon poročil Marijo Luiso, hčerko avstrijskega cesarja in tako je Dunaj iz političnih razlogov drugič izdal Hoferja in svoje tirolske ljudi.

Kljub vsem naivnostim in svoji nepripravljenosti velja danes

ške Cerkve. Ob 200-letnici njegove smrti so v Mantovi priredili veliko slovesnost, ki so se je udeležile avstrijske in italijanske oblasti. Avstrija pa je izdala, kot rečeno, posebno znamko. Tak listič je za filatelista tudi izhodišče, da raziskuje o dogodkih in ljudeh iz bližnje preteklosti. (Slika 1)

Samolepilne znamke

Vsi, ki so se v preteklosti bavili s filatelijo, so od prvih korakov naprej vedeli, da je treba znamke, ki so potovale, odlepiti s kuverte ali razglednice. Zato, da se znamke niso poškodovale, je bilo dovolj namakati odrezke z znamkami v skledi vode. Tako so skoraj same odstopile od podlage. Odlepljene znamke so filatelisti obrnili s sliko navz-

dol na brisačo ali bel list papirja in znamke so se v eni noči posušile.

Že nekaj let pa razne pošte izdajajo samolepilne znamke. To so znamke, nalepljene na oljnat papir. Treba jih je le sneti in prilepiti na pismo. Filatelistom se je takoj postavilo vprašanje, kako brez škode odlepiti s pisem take znamke.

Samolepilne znamke bi lahko razdelili v dve skupini: znamke s kemičnim lepilom in znamke z običajnim lepilom, ki je prekrito s kemično prevleko. Takoj ugotovimo, kateri kategoriji pripada, če znamko položimo v navadno vodo. Če se sama odlepi ali vsaj delno odlepi, pomeni, da spada v drugo kategorijo, in dovolj je, da jo prenesemo v skledo mlačne vode ter potem s palcem podrsamo papir z nje. Tako očiščeno znamko obrnemo s sliko navzdol na list belega papirja in jo posušimo. Pri taki operaciji pa je treba paziti, da znamka ni na barvanem papirju, sicer bo papir pustil svojo barvo na znamki.

Znamke iz prve kategorije pa moramo položiti v skledico z rafiniranim bencinom. Tako jih pustimo četrte ure in jih nato brez podlage obrnjene položimo s sliko navzdol na bel list papirja, da ves bencin izhlapi. Suho znamko nato posujemo z otroškim smukcem (borotalco), zato da izgubi svojo lepilnost in jo lahko zataknebo v album. V tem primeru ni nevarnosti, da bi barva papirja poškodovala znamko, ker bencin ne stopi barve na podlago.

V Sloveniji so na tak način pripravljali samolepilne znamke v letih 1998 do 2001, v Španiji imajo tako lepilo še danes vse redne znamke, v Italiji pa so tako izdelane nekatere spominske izdaje od leta 1998.

Franc Saksida

v dveh malih polah po osem znamk. Nato je predvidena znamka iz slovenske mitologije o Kurentu – prinašalcu vinske trte. In še pet znamk o lutkah (marioneta, senčna lutka, ročna lutka, lutka na palici itd.) O njih bomo spregovorili prihodnjič. (Slika 2)

Glede italijanskih izdaj smo nekatere znamke napovedali že v prejšnji rubriki Postiljona, recimo dve znamki o otroških knjigah (Ostržek in miška-časninar Geronimo Stilton). V nedeljo, 16. maja, je izšla znamka o bolničarski službi za 0,60 € + 0,30 € dodatka za boj proti rakavi. (Slika 3) Naslednja izdaja 22. maja je namenjena bolniškim nunam San Camillo. Kot vsako leto bo Italija konec maja izdala posebno znamko namenjeno nogometni ekipi, ki je letos zmagala državno prvenstvo, in to je Inter.

Srečanje kluba Košir

Filatelistični klub L. Košir prireja svoje sestanke in srečanja filatelystov vsako prvo sredo v mesecu v Gregorčičevi dvorani v ul. sv. Frančiška 20 ob 19. uri. Ker pa je v juniju v sredo 2. junija državni praznik, slovenski filatelisti prireajo prihodnje srečanje v sredo, 9. junija. Poleg članov se ga lahko udeleži kdorkoli, ki se zanima za ta konjiček ali pa ima kako vprašanje s tega področja.

I.T.

Slovenske in italijanske novosti

Slovenska pošta bo 28. maja izdala naslednjo skupino novih znamk. Napovedani sta dve znamki iz serije Europa 2010, ki je letos posvečena otroškim knjigam. Znamki bosta izšli